

U Hrvatskoj nije sve dobro

Piše: Slavko Butković

Nakon prisustvovanja na IV. Konvenciji Hrvatskog Svjetskog Kongresa u Zagrebu, i kraćeg putovanja po Hrvatskoj, vratio sam se u Kanadu zabrinut više nego ikada prije. Ne zbog Hrvatskog Svjetskog Kongresa nego zbog općeg stanja u Hrvatskoj. Nije mi nakana biti zlim sucem niti želim uveličati probleme koje sam vidio.

Nakon deset godina hrvatske nezavisnosti i državnosti moglo bi se s pravom očekivati da je već učinjen dobar korak prema normalnom i moralnom stavu hrvatske javnosti, umjesto da se troši vrijeme na prepucavanja, obračun s "vješticama" i zaglupljivanja i kreteniziranja naroda zbog hrvatskih nacionalnih osjećaja.

Medijska agresija "lijevih"

Nije bilo potrebno učiniti veliku istragu da bi se mogao uvjeriti o sadašnjem stanju dnevnih vijesti u Hrvatskoj. Nakon Konvencije HSK-a održana je konferencija za javnost. Prisutno je bilo više od deset novinara i reportera, i iako je donešena "Rezolucija" od dvanaest točaka, vrlo oskudno je napisano u novinama o samoj Konvenciji a još manje o sadržaju "Rezolucije". Na primjer, ni jedne riječi o točki broj 10. iako radi se o tragičnom završetku stotine tisuća jedne cijele mlade generacije Hrvata i Hrvatica, koji su bili potučeni pri završetku II. Svjetskog rata. Točka broj 10. glasi:

"Zbog humanitarnih razloga i kršenja ljudskih prava, potrebno je da Vlada RH ispita ratne zločine počinjene u **mirno doba od svibnja 1945. do 1947. godine**, da se grobovi i grobnice identificiraju i da se počinitelji privedu javnom suđenju i kazne po zakonu. HSK si zadržava pravo započeti taj postupak preko mjerodavnih međunarodnih institucija, ako Vlada RH ne poduzme potrebne mjere".

O tome nije ništa objavljeno niti u jednim novinama. Da li se onda i sada može s pravom ustvrditi da hrvatske novine kao i prije, ograničavaju nepoželjne vijesti?

Lov na bogataše, kriminalce itd.

Razvikana je hajka na sve ratne profitere, kriminalce i druge nepodobne, koji su tobože u zadnjih deset godina skrivili **sve** što je krivo sa privredom, nezaposlenosti i pomanjkanjem novca u bankama. Govore o 200 obitelji koje su krive za sve nevolje sa kojima je sada hrvatski narod suočen.

Nema sumnje da su se mnogi kriminalno obogatili i da je bilo kriminala u zadnjih deset godina za vrijeme vlasti HDZ-a, isto tako kao što i sada toga ne fali. Međutim, nije potrebna posebna hajka, kad već zakoni za takova nedjela postoje. **Zato, zakone treba sprovesti i za to nije potrebna hajka, nego poštenu sudovi.**

Ali ako se želi hrvatskom narodu dati isprike za sadašnje privredno stanje, onda to nisu samo kriminal i pronevjere. Moralo bi se prikazati stanje i okolnosti pod kojima se Hrvatska pred deset godina nalazila, jer **veliko-srpsko plačka hrvatskog Naroda jest glavni razlog današnje bijede u Hrvatskoj.**

U kratko, u 1989 godini, prema međunarodnim podacima, hrvatska industrija bila je potpuno istrošena i trebalo ju je izmjeniti; zastarjela tehnologija i gubitak inozemnog tržišta; inflacija; trulež i nesposobnost vodećih ljudi i partije i beogradsko izrabljivanje hrvatske ekonomije.

U 1982. godini, novine "Komunist" je procijenio da je 10 % radne snage odsutno dnevno sa radnih mjesta, a ostali da rade prosječno samo pet sati na dan. K tome treba pridodati da je Beograd izglasao zakon, po kojem se 76 % strane valute oduzima od firma koje exportiraju u inozemstvo. U Hrvatskoj, kojoj je bilo potrebno \$1.1 milijardu dolara godišnje za održati svoju normalnu produkciju, ostalo je nakon pljačke samo \$300 milijuna dolara.

Na početku agresivnog Srpskog rata, Srbija i Milošević su oduzeli nezakonito ili ukrali od Jugoslavenske Narodne Banke preko 2 milijarde dolara.

Treba li dodati gornjim činjenicama, da je Hrvatska bila napadnuta po Srbiji, i da je agresivni srpski rat uzrokovao neopisive štete, i gubitke imovine, turizma i teret uzdržavanja više stotina tisuća izbjeglica?

Eto, to su bili neki od glavnih problema koje je Hrvatska naslijedila od bivše Jugoslavije. Posljedice tih događaja se još i danas osjećaju. **Danas, Hrvatska mora pošteno identificirati svoje probleme i izvijestiti hrvatski narod o tom stanju. Pitanje je, da li se pravi problemi skrivaju? Ako se pravi problemi skrivaju i javno ne identificiraju, onda se ne može očekivati ni njihovo rješenje.**

O IV. Konvenciji HSK-a

Na Konvenciji HSK-a sudjelovalo je preko 70 delegata sa svih kontinenata svijeta. Za iduće četiri godine, ovu krovnu hrvatsku iseljeničku organizaciju vodit će dr. Šimun Šito Ćorić, predsjednik, Josip Ante Sovulj, glavni tajnik, i Diana Vukušić, glavna rizničarka. Potpredsjednici: Vinko Sabljo, Europa; Antony J. Peraica, Sjeverna Amerika; Jure Gadže, Južna Amerika i Ivan Škratulja, Australija. Kongres je prihvatio 12 točaka rezolucije koja ističe najvažnije probleme u odnosu domovine i iseljništva.

HSK je postignuo savjetodavno članstvo u UN-u, gdje ima svoja tri predstavnika, a kani imati predstavnike u svim centrima UN-a.

Cijena \$2.00

Broj 66 - 15. IX. 2000.

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte U OVOM BROJU:

- **Poginuo Milan Levar, Haaški svjedok**
- **Zapovjednik Domagoj prijeti Mesiću**
- **Hrvatska je talac Srbije**
- **Nakon promjena - SRJ bez sankcija**
- **Blaškićev novi život u Haagu?**
- **Majka Božja Kamenitih vrata**
- **Stara klet**
- **Vijesti iz kulture**
- **Recepti**
- **Događaji iz zajednice**

Pobjednici 37. nogometnog turnira SAD i Kanade, "Croatia" Toronto za vrijeme odmora

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:
Dipl. ing. Damir Borovčak,
ing. Slavko Butković, dr. Darko Desaty,
Martin Latinčić, Goranka Lulić,
Biserka Milinković, Josip Mioč,
Ivica Puhalo, Vladimir Štefulić
Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Novi "E-mail": iskra1@look.ca

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053

Fax :
(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretplata :
KANADA: \$60.00
USA: \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.
Pretplata na "ISKRU" može
se učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :
1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly

1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

Sadržaj:

Pismo urednice	2	Sjednica stalnog vijeća OESS-a	13
Vijesti iz Toronta	3	Črna Gora u boj kreće	14
Najnovije vijesti	4	Damir Borovčak, Kriza morala	15
Vijesti na engleskom	5	Tiskovna konferencija HHO-a	16
Poginuo Milan Levar	5	Sanader Račanu	16
Zapovjednik Domagoj prijeti Mesicu	6	Mojim očima	17
MUP pokrenuo istragu	6	Majka Božja Kamenitih Vrata	18
Glas Koncila, Hrvatska mržnja	7	Stara klet	20
Ljubljanska banka	7	Ljubekov gaj	20
Milenijski summit	8	Otkriće Mediteranske Hrvatske	21
Hrvatska je talac Srbije	8	Pradomovina Hrvata, I. Perić	22
Gospodarstvo	9	Vijesti iz kulture	23
Turizam	10	J. Benešić, Na Dunavu	24
Blaškićev novi život u Haagu	11	Događaji u zajednici	25-27
Obnova	11	Vaša pisma	29
Zanimljivosti	12	Par recepata	30
Povratnici	13	Vaše zdravlje	31
Koštunica protiv Daytona	13	Motrišta	32

Prilog HRVATSKOJ ISKRI

- Vladimir Štefulić, Bacillus Emigranticus
- Hoće li se ponoviti slučaj "Šodolovačke
skupine"

Pismo urednice

Štovani čitatelji,

Mislim da neki od nas uopće ne razumiju riječ "demokracija"! Pred dulje vrijeme čula sam jedan dosta stari vic u kojem jedan čovjek ovako objašnjava tu riječ: "Demokracija, stari moj, to ti je kad ja sam mogu odlučiti hoću li popiti gemiš ili pivo, a Ti, prijatelju, isto pij što hoćeš!" Eto, u riječima običnog čovjeka, 'odluči sam o svojim akcijama', no nemoj drugima prigovarati ako učine ovako ili onako.

Pitate se što se događa? HRVATSKA ISKRA je samo jedna od publikacija na našim prostorima. U hrvatskim dućanima i na prodajnim mjestima po parkovima možete isto kupiti i "Oluju", urednik je gosp. Tomislav Kapular. Obje te publikacije imaju svoje čitalaštvo, i tako bi to trebalo biti. Mi iz uredništva pozdravljamo kolege koji rade u "Oluji", jer znamo koliki je to rad!

Nažalost, neki iz naše zajednice ne znaju što je demokracija i da njih nitko ne prisiljava da čitaju ili kupe HRVATSKU ISKRU, pa si dozvoljavaju napadati prodavače HRVATSKE ISKRE riječima, a i gestama. Tako smo nažalost izgubili prodavača HRVATSKE ISKRE pred župnom crkvom "Naše Gospe Kraljice Hrvata" u Torontu, i čitatelji HRVATSKE ISKRE iz Toronta tuže se kako ne mogu pronaći HRVATSKU ISKRU na svom terenu, što je žalosna istina.

Koliko god da me to žalosti, jer ti, koji napadaju vjerojatno nikad nisu pročitali HRVATSKU ISKRU, ili vrlo rijetko - više me žalosti to njihovo razmišljanje da će takvim akcijama možda zaustaviti ovu publikaciju. Zato poručujem svima, koji ne prestaju s napadima na HRVATSKU ISKRU - vaših napada ja, kao urednica ovih novina, se ne bojim, jer imam čistu savjest, a to je pokretačka snaga HRVATSKE ISKRE.

Prošli puta sam objavila da nismo dobili niti jedno "negativno" pismo. Pred koji dan došlo je jedno takvo pismo, no nismo ga u stanju objaviti jer je toliko nepismeno da bi bilo previše popravaka. Za ovakvo negativno pismo ja, nažalost, nemam vremena.

A kakav je bio Vaš dan? Puno pozdrava,

Valentina

Novi imail: iskra1@look.ca

We invite readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

Vaše zdravlje

DIJETA ZA JAČANJE
OBRANE TIJELA

U borbi protiv stanica raka, virusa i bakterija tijelo se svake minute služi milijunima novonastalih obrambenih stanica, luči bezbroj obrambenih tvari i proizvodi antitijela. Kako bi imunološki sustav uspješno izdržao taj neprestani biokemijski maraton, potreban mu je oslonac u tvarima koje dobivamo iz hrane. Dakle, uz malo dobre volje svatko može osnažiti svoj organizam - sve što vam je potrebno je mnogo zdrave hrane.

Mnoge namirnice sadrže važne sastojke koji tijelu pomažu da se odbrani od virusa i bakterija: vitamine B6, C i E, cink, selen, karotenoide te flavonoide poput kvercetina. Za mnoge druge flavonoide još nema dovoljno podataka da bi ih stručnjaci preporučali.

Prehrambeni plan za sedam dana

Dijeta je sastavljena za jačanje imunološkog sustava, a posebna pozornost obraćena je na ukupni unos kalorija.

DNEVNA POTREBA

Vitamin B6	1,6 - 1,8 miligrama (mg)
Vitamin C	75 miligrama (mg)
Vitamin E	12 miligrama (mg)
Cink	12 - 15 miligrama (mg)
Selen	20 - 100 mikrograma (mcg)
Beta karoten	oko 2 miligrama (mg)

PONEDJELJAK 1975 kilokalorija

3 mg vitamina B6 50 mcg selen
15 mg vitamina E 23 mg karotenoida
13 mg cinka 8 mg kvercetina
Doručak: Musli sa 100 g bobica, mlijekom i medom.
Međuobrok: Sirova paprika sa sirom namazom od povrća.
Ručak: Povrće (npr. mrkva, mladi luk, sojine mladice) sa smedom rižom.
Međuobrok: Lubenica (ili dinja) sa šunkom (pršutom).
Večera: Filet riječne ribe s lukom i salatom.

UTORAK 1983 kilokalorija

3 mg vitamina B6 129 mcg selen
28 mg vitamina E 55 mg karotenoida
19 mg cinka 14 mg kvercetina
Doručak: Jogurt s pšeničnim klicama, med, kriška dvopeka sa uncokretovim sjemenkama, maslac, govedina, svježi krastavac.
Međuobrok: Rajčica sa sirom mozzarellom.
Ručak: Kelj i slani krumpir.
Međuobrok: Mliječni napitak s trešnjama.
Večera: Integralni kruh s račićima i matovilcem.

SRIJEDA 1782 kilokalorija

2 mg vitamina B6 80 mcg selen
14 mg vitamina E 18 mg karotenoida
14 mg cinka 4 mg kvercetina
Doručak: 2 kriške crnog kruha, maslac, kuhana šunka, jedna mala rajčica.
Međuobrok: Sirova mrkva i celer sa suncokretovim sjemenkama.
Ručak: Jetrica s lukom, pire krumpir.
Međuobrok: Čaša soka od rajčice.
Večera: Salata od brokule i šampinjona s peršinom, kriška integralnog kruha, nemasna kobasica.

ČETVRTAK 2284 kilokalorija

3 mg vitamina B6 46 mcg selen
22 mg vitamina E 4,2 mg karotenoida
11 mg cinka bez kvercetina
Doručak: Svježi sir s voćem (primjerice kivi, banana, suhe marelice,

naranča) i nasjeckanim orasima, čaša soka od mrkve.
Međuobrok: Salata od jabuka, grbice i klica, začinjena biljnim umakom.
Ručak: Brokula sa sirom i pečenim krumpirom.
Međuobrok: Avokado sa svježim sirom.
Večera: Dimljeni losos, jedno kuhano jaje, salata od kupusa s peršinom i marinadom.

PETAK 2335 kilokalorija

3 mg vitamina B6 117 mcg selen
30 mg vitamina E 25 mg karotenoida
14 mg cinka 3 mg kvercetina
Doručak: 2 smeđa dvopeka, maslac, kriška sira, marmelada, čaša soka od povrća.
Međuobrok: Voćni jogurt od naranče.
Ručak: Pečeni iverak (morska riba), listovi špinata s bademima, smeđa tjestenina.
Međuobrok: Jedna banana.
Večera: Slanutak (čičvara) s ovčjim sirom, lukom i vlascem (ili grbicom ili peršinom), octom, uljem, soli i paprom.

SUBOTA 1925 kilokalorija

2,2 mg vitamina B6 48 mcg selen
17 mg vitamina E 3 mg karotenoida
12 mg cinka 2,5 mg kvercetina
Doručak: Omlet s biljnim začинима, jedno integralno pecivo, jedna jabuka.
Međuobrok: Salata od svježeg kelja s kruškom, sirom, bunde-vinim sjemenkama i umakom od vrhnja, senfa, soli i papra.
Ručak: Leća, svježi kravlji sir, marelice.
Međuobrok: Komadić kolača od jabuke.
Večera: Salata od kiselog kupusa s malo ulja i slatke crvene paprike.

NEDJELJA 2130 kilokalorija

2,3 mg vitamina B6 80 mcg selen
23 mg vitamina E 20 mg karotenoida
18 mg cinka 4 mg kvercetina
Doručak: Musli s nariбанom jabukom i narančom, sokom od limuna i kefirom (kiselo mlijeko) te čaša soka od crnog ribiza.
Međuobrok: Endivija salata s mandarinama, jogurtom, medom, limunovim sokom, soli, paprom i korijandarom.
Ručak: Juha od rajčice, školjke s povrćem, kruška sa sirom roquefort.
Međuobrok: Voćna salata s grožđicama (jabuke, banane, bijelo grožđe, ananas, kivi, naranča).
Večera: Razno povrće (celer, paprika, korabica, mrkva) s blagom majonezom i češnjakom, integralno pecivo.
(Iz časopisa *Doktor u kući*, br.29, 2000.)

Publika za vrijeme jedne od utakmice "Croatie" Toronto

Par *jako* dobrih recepata za kuharice

Štrudla od trešanja (1)

Tijesto	Nadjev
30 dkg brašna	1 kg trešanja
1 žl ulja	5 dkg mrvice
1 dl vode	8 dkg šećera
ocat, sol	5 dkg masti ili putra
	3 dkg šećera za posipanje

Brašno se prosije na dasku, a u sredini se napravi jamica u koju se stavi voda ili ulje. Nožem se izrađuje tijesto tako da se dodaje mlaka vo- da u koju smo stavili malo octa i soli. Poslije se tijesto izrađuje rukama, i to tako da se najprije tuče o dasku, a onda mijesi oko 20 minuta, odnosno tako dugo dok ne postane glatko. Zatim se umjese dva hljepčića, stave na posutu dasku i pokriju toplim zdjelicama. Kad se zdjelice ohlade, za- mijene se toplima. Tijesto mora počivati pola sata.

Stolnjak se pospe brašnom. Tijesto se na daski izvalja u mlinac., prenese na stolnjak, namaže mašću i rukama razvlači dok postane pro- zrimo. Razvlačiti se ne smije prstima, već šakom. Kad je tijesto razvu- čeno preko cijelog stola, debeli okrajak se odreže, a tijesto se ostavi da se suši. Da se lakše razvlači, dobro je staviti ispod stolnjaka na sredinu stola duboki okrenut tanjur, jer on zadržava tijesto na sredini. Kad se osuši, tanjur se izvadi, a debeli krajci odrežu.

Zatim se tijesto poškropi mašću (ili putrom), namaže se nadjev kako je naprijed rečeno,okrajci se sa tri strane preklope,i tijesto se počne savijati - s one strane na kojoj je nadjev.Tepsija se namaže mašću,u nju se stavi štrudla koja se odozgo namaže mašću, i stavi peći u već prije zagrijanu pećnicu (375). Od okrajaka se mogu skuhati trganci ili umijesiti mlinci.Štrudla se peče oko pola sata (ili dok se postane žuto-zlatna na vrhu). Kad je pečena izvadi se, ostavi “odmarati” neko vrijeme (oko pola sata), izreže se, i pospe sitnim šećerom i posluži.

Ako se u štrudlu želi staviti jaje, onda treba uzeti manje vode. Za štrudlu od trešanja razvučeno se tijesto poškropi rastopljenom mašću, posipa mrvicama, a na to se stave očišćene i oprane trešnje i šećer. Trešnjama se mogu izvaditi košnice. Peče su u već zagrijanoj pećnici (375 F), dok tjesto požuti na vrhu.

Štrudla od jabuka

1 kg jabuka	cimet
8 dkg šećera	rum
5 dkg masti	3 dkg šećera za posipanje
5 dkg mrvica	mast za tepsiju

Tijesto se umijesi kao (1), zatim se tanko razvuče, suši, poškropi mašću i stavi nadjev po čitavoj duljini, a u širini 20 cm. Jabuke se operu, dobro obrišu i na ribežu izrežu u rezance. Izmi- ješaju se sa šećerom i doda im se ruma i cimeta. Po tijestu se poškropi mast, stave se jabuke, pospu mrvice; tijesto se zatim savije, stavi na na- mazanu tepsiju, namaže topljenom mašću i peče pola sata (375 F). Na kraju se izreže na komade i pospe šećerom.

Štrudla od šljiva

Tijesto se umijesi kao (1).	
1 kg šljiva	5 dkg mrvica
5 dkg šećera	5 dkg masti
cimet	3 dkg šećera

Pravi se kao i ostale štrudle, a nadjene se šljivama. Šljive operemo, izvadimo im košnice i razdijelimo na 4 dijela. Umjesto mrvica mogu se staviti bademi ili orasi. Peče se kao i sve ostale štrudle. (vidi 1)

Štrudla od zelja

1 kg zelja	8 dkg masti
2 dkg šećera	voda
sol, papar,	3 dkg masti

Zelj se sitno koše i stavi na vruću mast na kojoj se zažutilo 2 dkg šećera. Soli se, papri i mekano pirja uz lagano dolijevanje vode. Nadjev

se stavi na tanko razvučeno tijesto, koje se savije, metne na namazanu tepsiju, namaže mašću i peče (vidi 1).

Štrudla od vrhnja

Tijesto za štrudlu vidi (1).	
6 dkg putra	1 žemička
2 žumanjca	2 dl kiselog vrhnja
5 dkg šećera	2 bjelanca (snijeg)
6 dkg groždica	4 dkg masti
korica od limuna	3 dkg šećera za posipanje

Tanko razvučeno tijesto poškropi se mašću, a polovica se namaže ovim nadjevom: putar, šećer i žumanjci miješaju se dok smjesa ne po- stane pjenasta; poslije se doda sitno kosana limunova korica, razmočena i pasirana žemička, vrhnje i snijeg. Na nadjev se pospu očišćene grož- đice. Tijesto se savije, složi na namazanu tepsiju, namaže mašću ili putrom i stavi peći (vidi 1).

Štrudla od sira, sirnica

Tijesto za štrudlu vidi (1).	
6 dkg putra	korica od limuna
4 dkg šećera	2 bjelanjca (snijeg)
2 žumanjca	5 dkg groždica
25 dkg sira	5 dkg masti
1 dl vrhnja	3 dkg šećera

Tijesto se za štrudlu tanko razvuče, poškropi mašću, a polovina se namaže ovim nadjevom: putar, šećer i žumanjci dobro se izmiješaju, a zatim se doda pasirani sir, vrhnje, sitno kosana limunova korica i snijeg. Na nadjev se pospu groždice, tijesto se savije, stavi u namazanu tepsiju, namaže mašću i metne peći, u već ugrijanu pećnicu (375 F). Kad je tijesto zlatno-žuto (oko pola sata), izvadi se, stavi stajati neko vrijeme, izreže se na komade i pospe šećerom.

Bučnica

Tijesto za bučnicu vidi (1).	
1 kg izribane buče	3 dl slatko vrhnja
malo soli	4 bjelanjca (snijeg)
4 žumanjca	5 dkg masti
10 dkg šećera s vanilijom	

Tijesto se umijesi na 2 hljepčića i ostavi da počiva. Zatim se raz- vuče, posuši, namaže i slaže tako dugo dok bude složeno u veličini tep- sije. Jedan se dio stavi na namazanu tepsiju, zatim dolazi nadjev, a onda drugi dio tijesta. Odozgo se opet namaže mašću i stavi peći u već ugrijanu pećnicu (375 F). Peče se oko pola sata, ili dok se bučnica ne zažuti na vrhu. Izvadi se iz pećnice, ostavi na strani oko pola sata, izreže i služi.

Nadjev: buča se očisti, izreže, malo osoli i istisne. Žumanjci i šećer se miješaju, doda se malo tučenog vrhnja i izmiješa s bučom. Na kraju se doda snijeg.

Za slanu bučnicu zamijenite šećer sa solju. Za dobru bučnicu važno je da bučnica kipi u putru!

Iz knjige “Suvremena prehrana i kuhanje”, Mira Vučetić i uz dodatne komentare dobrih kuharica iz naše zajednice

Susret djece u župnom parku: mladi nogometaši

Vijesti iz Toronta

WARNING: Do NOT push 90# on your homephone

“Got a call last night from an individual identify himself as an AT&T Service technician who was conducting a test on our telephone lines. He stated that to complete the test I should touch nine (9), zero (0), the pound sign (#) and then hang up. Luckily I was suspicious and refused. Upon contacting the telephone com- pany I was informed that by pushing 90#, you give the requesting individual full access to your telephone line, which allows them to place long distance telephone calls billed to your home phone number. I was further informed that this scam has been origi- nating from many of the local jails/prisons. I have also verified this information with UCB telecomm, Pacific Bell, MCI, Bell Atlantic, GTE and NYNEX.

Please beware, DO NOT press 90# FOR ANYONE. The GTE Security Department requested that I share this information with EVERYONE I KNOW.

PLEASE pass this on to everyone YOU know. If you have mailing lists and/or newsletters from organizations you are connected with, encourage you to pass this on.”

Zamoljeni smo izvijestiti:

Slušajte jedini internet radio program iz dijaspore koji izvješćuje o Domovini i izvandomovinstvu. Program “VELEBIT” možete čuti na web. stranici: <http://www.hrvatski-infocentar.com>, ili nas nazovite na telefon u Kanadi (905)275-7311

Preporučujemo Vam:

TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for CROATIA AIRLINES MEMBER OF IATA

Exclusive Agents for CAR RENTALS IN CROATIA

General Turist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvtrke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agancije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uredjuje i emitira hrvatski radio sat “Zvuci Hrvatske,” kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7,FM od ponedjeljka do petka od 14:00-15:00, te nedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40AM)
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Rd., Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaitourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

Spomen

Prošli mjesec,u svojoj domovini Hrvatskoj,svoj je zemaljski život napustio Josip Gabre, čovjek koji je živio i djelovao u ovoj našoj hrvatskoj zajednici. Ovih par riječi ne mogu opisati niti izreći sve ono što je Josip bio.

Josip Gabre bio je rođen 20.veljače 1927 godine u Tisnom. Život mu je bio buran i težak, ali usprkos tome,nije se predavao. Između ostalog pisao je prozu i poeziju. Radovi su mu bili objavljeni kako u hrvatskim publikacijama tako i izvan Hrvatske i u etničkim časopisima Kanade i SAD.Bio je i nagrađivan. Dobio je prvu nagradu za kratku priču "Kruh" u Sarajevu 1988 godine i pjesmu "Prije oluje" 1989 godine. Zbirku svojih pjesama i kratkih priča izdao je pod naslovom "Sjeme iz kamena".

Prije nego je u Kanadi obolio od raka pomagao je drugima koji su болоvali od te strašne bolesti a kad je to i sam "iskusio na svojoj koži" upotrijebio je svoju energiju da bi pomogao sebi i drugima u toj borbi.Jedan od tih plodova njegovog rada je i knjiga "Kako sam pobijedio rak" koja je tiskana na hrvatskom i engleskom jeziku. Rat sa tom opakom bolešću nastavio je do kraja svog života.

Žao mi je što nisam bolje upoznala Josipa. Žao mi je što nisam makar zapisala crtice iz njegovog zaista burnog života i ostavila ih za buduća pokoljenja. Vjerujem da bi ti zapisi mogli mnoge naučiti nečemu o životu, obogatiti i oplemeniti ih,kao što je nas,koji smo ga i nedovoljno poznavali,obogatilo svojim životom i djelima.

Biserka Milinković

Služite se našim pokroviteljima

Stopa ekonomskog rasta od 3,5 posto nije dovoljna

Zagreb, 12. rujna, Otvarajući Velesajam, predsjednik Mesić u svom je govoru podsjetio na promjene u Hrvatskoj u proteklih deset godina i probleme s kojima je suočena, naglašavajući da iz ozbiljne ekonomske i socijalne depresije moramo naći izlaz.

Teškim je zadatkom za novu Vladu i vladajuću koaliciju označio potrebu uspostave reda u javnim financijama i svodenje ukupne potrošnje u realne okvire stvorenog BDP-a. Nevolja je u tome što to sređivanje računa i dalje smanjuje potrošnju, zaposlenost, proizvodi stečajevе i odgađa mogućnost ubrzanja rasta i oporavka, naglasio je Mesić, dodajući da to uvjetuje i produbljivanje osjećaja siromaštva i besperspektivnosti hrvatskih građana.

Upozorenje bankama

Predsjednik Mesić poručio je da se ukupno gospodarsko i socijalno stanje mora promijeniti, ubrzati izlazak iz postojećeg teškog stanja.

- U tom smjeru koalicijska je Vlada došla do jedne razvojne koncepcije. Uvjetovano nužnim restrikcijama, odnosno sređivanjem javnih financija, došlo se do stope ekonomskog rasta od oko 3,5 posto godišnje, što bi odgovaralo već dobro organiziranoj privredi. Naši uvjeti nameću potrebu veće stope ekonomskog rasta, tako da Vlada treba dobiti podršku za daljnji rad u utvrđivanju razvojne koncepcije koja će više uzeti u obzir naše specifične potrebe, a to je, prije svega, smanjenje nezaposlenosti i poboljšanje uvjeta u kojima se nalazimo, a riječ je o stanju gospodarske depresije - naglasio je Predsjednik.

- Dodatni učinci koje očekujemo od izlaska iz međunarodne izolacije bit će u povećanim izravnim inozemnim investicijama u naše gospodarstvo. Sve je to rezultat novih političkih okolnosti. Naša razvojna strategija to treba iskoristiti kako bismo se što brže izvukli iz dugotrajne recesije - rekao je Mesić.

- Privatizaciju treba učiniti konzistentnom, s koncepcijom razvoja, osobito kada su u pitanju strateški partneri - rekao je Predsjednik, dodajući da treba preispitati i unaprijediti sustavna rješenja. Predsjednik Mesić upozorio je i na dosadašnje ponašanje banaka u privatizaciji, ističući kako nije dobro da danas privatne banke svako realno i nerealno potraživanje nastoje u gotovini naplatiti iz proračuna ili učiniti svojim vlasničkim udjelom. Pritom je kao propust prethodne HDZ-ove vlasti naveo izostanak nužne regulacije kreditnog ponašanja bankarskog sektora.

Socijalni sporazum

Predsjednik Republike potrebnim smatra smišljenu razvojnu strategiju, određene dorade u poreznoj, proračunskoj, monetarnoj i kreditnoj politici. Predsjednik Mesić istaknuo je da će se, sukladno novoj politici decentralizacije, morati formirati ustanova za poticaj i planiranje ukupnog regionalnog razvoja, da posebnu podršku treba dati malom i srednjem poduzetništvu, a HBOR još više osposobiti za razvojnu ulogu.

- Samo jasnim stavovima, ciljevima i politikom možemo se približiti ostvarenju predizbornih obećanja o povećanju zaposlenosti, o oporavku i rastu te konačnom ostvarenju društva blagostanja i stabilnosti - kazao je Mesić, zaključivši kako izlazak iz krize nije moguć bez društvenog konsenzusa i socijalnog sporazuma, koji bi morao osigurati ravnotežu između ekonomskog rasta i socijalne pravednosti. (Večernji list)

POČELA ŠKOLSKA GODINA 2000./2001.

O svlranju himne odlučivali i razrednici

Zagreb, 12. rujna - U gotovo svim hrvatskim školama jučer je počela nastava u školskoj godini 2000./2001. Prema ocjeni mnogih, započeta školska godina protekla je bez strka i posebnih naputaka koji su prvi dan nastave pratili prijašnjih godina.

Sviranje himne, sudeći prema anketi po školama, ove je godine ostavljeno prosudbi ravnatelja. Iako je u većini škola uvodna priredba protekla bez sviranja himne, neki ravnatelji, poput Mirjane Pivac, ravnateljice zagrebačke OŠ Matije Gupca, drže da je himna ipak najbolji način da svečano i dostojanstveno počne nastava.

U svakom slučaju, gotovo sve škole pripremile su barem malu uvodnu priredbu, posebice za prvaše čija brojnost ozbiljno upozorava na je-

dan od najvećih hrvatskih problema, onaj demografski. Naime, iz podataka o broju upisane djece u osnovne i srednje škole uočljivo je kako je neobveznu srednju školu upisalo 6500 djece više nego obveznu osnovnu školu. Točnije, u prvi razred osnovne krenulo je 48.500 đaka, a u srednjoškolske klupe stiglo je 55.000 novih učenika.

Iako za prvi dan većina škola nije zahtijevala da učenici ponesu i udžbenike, već iz prvih naputaka nastavnika i profesora pokazalo se kako mnogi nemaju sve potrebne knjige. No, situacija je s tim vrlo šarolika. U nekim školama koje su organizirano nabavljale knjige školske torbe đaka već su popunjene, a drugdje kompletne imaju oni koji su individualno nabavljali knjige, dok daci koji su naručili preko škole još čekaju svoje pakete. Ukratko, svi se slažu: ova je godina počela lagodnije no dosad, no strke u knjižarama trebalo bi biti još ovaj tjedan, kad se, osim kompleta, prikupljaju još nenabavljeni pojedini naslovi. (Večernji list)

PAKT O STABILNOSTI

Predvodnička uloga Sabora u Paktu o stabilnosti

ZAGREB, 12. rujna - Zahvalio sam predsjedniku Tomčiću na inicijativi da pozove svoje kolege iz jugoistočne i cijele Europe, te za vrlo dobru pripremu te konferencije. Hrvatski parlament sada dobiva predvodničku ulogu u Paktu o stabilnosti, a to će imati i neposredne posljedice. Veoma mi je drago što će financijska sredstva koje sam osigurao iz zemalja članica EU-a i G8 imati parlamentarnu podršku predstavnika parlamenata koji će sudjelovati na konferenciji - kazao je jučer Bodo Hombach, posebni koordinator Pakta o stabilnosti, nakon razgovora sa Zlatkom Tomčićem, predsjednikom Hrvatskoga državnog sabora. Razgovor je održan uoči današnjeg početka sastanka predsjednika parlamenata Pakta o stabilnosti koji će se održati u Hrvatskom državnom saboru.

- Tomčić mi je iznio konkretne prijedloge koji bi doista poboljšali povratak prognanika i omogućili povratak izbjeglica u Republiku Srpsku - kazao je Hombach.

Tomčić je kazao kako g. Hombach podupire Hrvatsku u njezinim nastojanjima da vodi regionalnu politiku u kojoj će svaka država biti individualno ocjenjivana.

- Osim gospodarskih projekata, izgradnje velikih infrastrukturnih objekata te otvaranja država jugoistočne Europe za privatna ulaganja, jednim od ključnih elemenata za dugotrajnu stabilnost Europe smatramo povratak oko dva milijuna ljudi svojim domovima.

Uskoro ćemo se naći gospoda Hombach i Petritsch, kao visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH, naravno ako prihvati naš prijedlog, i ja, vjerojatno u Sarajevu. Tamo ćemo nastaviti razgovore o tome kako pojačati povratak Bošnjaka i Hrvata u banjalučki kraj i u Bosansku posavinu - najavio je Tomčić.

Nakon jednosatnog razgovora potpredsjednik Vlade Slavko Linić i g. Hombach naglasili su važnost inozemnih ulaganja u Hrvatsku. Linić je izrazio zadovoljstvo što će, kako je najavljeno, Hrvatska dobiti pozitivnu ocjenu Europske investicijske banke. Hombach je kazao da će predstavnici Europske investicijske banke 18. rujna posjetiti Hrvatsku i da će tada biti uklonjene sve poteškoće koje su do sada postojale. Europska investicijska banka voljna je usko surađivati s Hrvatskom, a s time se slažu i europski ministri, naglasio je Hombach i dodao kako je sa svojim načinom razgovarao i o projektima koji će uslijediti i biti predstavljenia skoraj donatorskoj konferenciji na početku sljedeće godine. Ovih će dana i u Philadelphiji potencijalnim investitorima govoriti o mogućnostima ulaganja u regiju. (Večernji list)

ANKICA TUĐMAN PREMIJERU RAČANU:

Objavite rezultate istrage protiv moje obitelji!

- Predsjednik Stjepan Mesić uoči odlaska u SAD dao je intervju New York Timesu u kojem je izjavio da se vodi istraga te da Vlada istražuje imovinsko stanje obitelji Tuđman. On je istodobno i presudio da su "oni profitirali svojim položajima te stekli svoje zaklade i tvrtke procesom privatizacije, koji nikada nije bio otvoren za javnu ponudu", kaže se, među ostalim, u izjavi Ankice Tuđman.

- Gospodin Mesić u svojoj izjavi iznosi laži i objede. Ne želim ulaziti u razloge zašto on kontinuirano blati prvog hrvatskog predsjednika i

Nastavak na str.13

Varljiva prognoza

Iskreno rečeno nisam nikad bio pristalica bilo kakvih praznovjernih "žarobnih štapića"; možda zato što sam rođen i strogo odgajan u hrvatskom i katoličkom ozračju. Bog se u mojoj višechlanoj obitelji slavio i štovao tri puta na dan kroz zajedničke obiteljske molitve, a večernja molitva nadopunjavana je molitvom na latinskom "Ave Maria", predvođena putem Radio Vatikana, nešto slično onome što i don A. Baković piše u svojoj knjizi "Dječak s Drine", koju toplo preporučujem svakom Hrvat.

Koliko god nisam vjerovao u ciganska proročanstva, negdje pri kraju sjećam se nekih riječi: "Sinko, nećeš zadugo ovdje ostati! Vidiš, ova crta ti govori da Ti je put otvoren na daleke staze. Ti o tome još ni ne razmišljaš, ali doći će vrijeme kad ćeš samo nestati. Ove druge dvije simboliziraju potomstvo: prva ti žena neće biti vjerna, Ti također nećeš ostati u Europi - već će te put odnijeti preko velike bare, gdje ćeš se silno obogatiti..."

Upravo ovih dana navršila se moja 30. godišnjica "privremenog" iseljeničkog života, životne kalvarije u prolazu kroz ovaj "materijalistički raj na zemlji".

Puno puta razmišljam o prošlim lijepim perivojima jedne prohujale mladosti, te o sadašnjim grubim životnim poteškoćama u ovoj "obećanoj" zemlji, i sve mi jasnije postaju riječi moje pokojne majke, koje mi je rekla na rastanku, plačući. Pamtim oči moje majke, koje su bile izuzetno lijepe: plave, čiste, bistre kao Jadransko more. Govorila mi je: "Moj sinko, moja nova brigo, kamo ćeš? Ima života i tu, ima bogataša i tu. Ni je tudina nikoga usrećila. Dapače, mnoge je ljude, pojedince i obitelji razorila, kroz dolare i marke mnogi izgubiše dušu, vjeru i Boga! Što će bit od nas Hrvata? Svi kao groznica odlazimo, a iza sebe ostavljamo Božje prirodne ljepote, pravi raj na zemlji - pa zato Srbi otvoreno govore da je Hrvatska za njih puno bolja nego li Njemačka ili Amerika", te nadovala, "Naši nesretni Hrvati neće u omraženu miliciju, Vojne škole, neće u "partiju", nego samo u tudinu, tugu golemu", često dodajući "Jadan ti je onaj narod koji svoju državu nema!"

O Bože, odkud je to moja majka znala tako pametno zboriti i hrvatsku sudbinu proricati?

Po logici hrvatske narodne nesreće avanturističkog odlaska, bježanja pojedinaca ili cijelih obitelji s jedne strane i s druge strane dobro osmišljenog planskog srbo-komunističkog iseljavanja Hrvata što dalje od Lijepe naše velika je nesreća. Već tada smo mnogobrojni nesvjesno Hrvatsku biološki osiromašivali uz laskava i lažna obećanja same naše rodbine putem dirljivih slika ili razglednica, s rascvjetalim vrtovima, sa crnim kadilacima i drugim sportskim auto-ludostima, te kućnim udobnostima, bazenima..., ali nitko nam nije napisao da se ovdje mora preteško raditi od "jutra do sutra", cijeli život otplaćujući kredite za sav taj obmanjujući luksuz. I kako to obično biva u toj "zlatnoj groznici" čovjek zaboravlja na sebe, ne držeći se ni Božje, ni vrazje logike, a radno vrijeme postaje 365 dana u godini, uključujući i Božić i Uskrs i Veliki Petak. Slušam sad i gledam te pojedine hrvatske "tajkuniće" kako se otvoreno preko hrvatskog tiska hvale o životnim uspjesima ispod tuđeg podneblja ne razmišljajući da li je to dobro i koliko će novih domovinskih Hrvata tako moralno ohrabriti za novi iseljenički val! Tome se novom valu zbog poslijeratnih posljedica najviše raduju ne-Hrvati, uključujući i novu vladajuću garnituru, koja se pod nekim čudnim okolnostima okomila revanšistički prema svima i svemu što smo kroz 900 godina mukotrpno stvarali, a posebno na one hrvatske velikane, vitezove i sokolove iz minulog Domovinskog rata. Mi iz iseljeničtva, koji sa zebnjom u srcu to sve pratimo, ostajemo zapanjeni pitajući se da li je to moguće da se ponavlja ona ukleta narodna "Tko će koga, kao svoj svoga!", - na očigled i sramotu cijeloga svijeta. Naravno, i za iseljenički korpus imaju sve manje razumijevanja, te se već naveliko uzdržao most između dvije Domo-vine, a mi nekako iz dana u dan postajemo odsječena grana, kao izgubljeni momari na uzburkanim svjetskim oceanima.

Put me je, kad sam napustio Domovinu pred toliko mnogo godina, prvo odnio u ljepuškastu Austriju, u kojoj sam tako reći osjećao miris svježeg cvijeća iz Lijepe naše, no neka me kobna mora ponovno nagna na put prema "divljem zapadu" i tako ljeta 1970. osvanuh na ovim djelovima Ontarija, koji u to doba još uvijek nije bio tako jako naseljen, a još

manje izgrađen. Te nagle promjene doživio sam kao santu leda, kao meteor bačen s neba, slomljen, siromašan, tužan, te nakon već dva-tri mjeseca zahtijevao sam pod svaku cijenu nemoguć povratak u Europu, ali su me za utjehu masirali riječima "biće bolje, biće bolje..." Srce je u meni iz dana u dan tiho plakalo, sakrivao sam suze, gladan puno puta bio, te i uz "veliki" novac koji sam kasnije zaradio, nesretan sam bio, jer sam uz njega lažna prijateljstva sticao. Prostor mi ne dozvoljava da sve te životne uspomene, padove, drame i tragedije opišem, ali reprize su uglavnom iste kao u romanima hrvatskog pisca Janka Matka.

I na kraju želio bih završiti ovu svoju istinitu priču domoljubivim pozivom svim Hrvatima u iseljeničtvu. Kako svi znamo u Hrvatskoj ne postoji nikakav zakon zabrane iseljavanja Hrvata iako Hrvati kao narod izumiru, pa zato ovu svoju želju sa zabrinutošću prenosim i na Hrvatski svjetski kongres da nešto odlučujuće poduzme te da kroz zajedničku akciju pod hitno PRESTANEMO ILI ZAUSTAVIMO ISELJAVANJE HRVATA IZ LIJEPE NAŠE I HERCEG-BOSNE. Time ćemo opravdati duboko-značajne i dalekosežne riječi našeg pokojnog Predsjednika dr. Franje Tuđmana rečene hrvatskoj mladeži (jer na mladima svijet ostaje), citiram: "Duhovna i demografska obnova hrvatskog naroda važnija je od gospodarstvene..."

Uz hrvatski hvalospjev "Bože, čuvaj Hrvatsku..."

Josip Mioč, Mississauga

S tensikog turnira: bračni par Nada i Vlado Kovačević

Ivica Puhalo:

DRUGI DANI ISTA PRIČA

Godine lete...

Stoljeća se nižu,

Promjena nema

PRAVDA još uvijek

Visi na KRIŽU.

Onom što više i laže

Ljudi vjeruju više,

Dok onog što pravu ISTINU KAŽE

SVIJET BRZO IZBRIŠE.

Zakone još uvijek kroje

Oni iz više klase -

Jedne pišu za sebe

A druge za mase!

Na zemlji još uvijek zbrka

Čak je i gore - ima nas više

Za vlašću luđačka trka,

KRIVI PRAVEDNOG BRIŠE!

P.S. Svaka sličnost nekih gore navedenih misli o tome kako SVIJET I HAAGUE tretira Hrvatsku, potpuno je "imaginarna" i "koinciden-cijalna".

REZOLUCIJA SASTANKA PREDSTAVNIKA KOORDINACIJSKIH ODBORA I OGRANAKA HDZ-a KANADE I SAD-a

Izaslantici HDZ-a koordinacijskih odbora i ogranaka na ovom sastanku donose sljedeću rezoluciju:

1) Koordinacijski odbori HDZ-a SAD i Kanade u potpunosti podržavaju novo izabrano vodstvo HDZ-a na čelu s predsjednikom Dr. Ivom Sanaderom u njegovu radu i nastavku politike utemeljitelja i prvog Predsjednika HDZ-a i hrvatske države Dr. Franje Tuđmana.

2) Potrebno je usuglasiti i učiniti što djelatnijom suradnju temeljnih ogranaka i koordinacijskih odbora kako međusobno tako i sa središnjicom, a u Zagrebu uporabom najsuvremenije tehnologije. Odlučeno je uspostaviti zajednički ured HDZ-a za Sjevernoamerički kontinent.

3) Potrebno je učvrstiti suradnju između domovinske i iseljene Hrvatske i energično se suprostaviti bilo kakvu pokušaju marginaliziranja Hrvata izvan Domovine, poštivajući sva njihova građanska prava, a posebno njihovo pravo glasanja.

4) Potrebno je osnovati komisije kompetentnih stručnjaka koje bi priredile gospodarski, demografski, politički i kulturno-prosvjetni program za revitalizaciju Hrvatske.

5) Odlučno podržavamo Glasnik HDZ-a, i njegovo novo uredništvo te Hrvatski Informativni Centar kao snažna sredstva u širenju istine o Hrvatskoj. Najenergičnije se suprotstavljamo širenju dezinformacija putem žutog tiska.

6) Ogorčeni smo politikom sadašnjih vlasti i to posebno:

a) Blačenjem lika i djela prvog hrvatskog Predsjednika i najzaslužnije osobe za uspostavljanje suverene i demokratske hrvatske države Dr.

Franje Tuđmana;

b) Kriminaliziranjem Obrambenog rata protiv srbočetničke agresije i izjednačavanjem žrtve i agresora;

c) Omalovažavanjem i progonima hrvatskih branitelja, dragovoljaca i hrvatskih oružanih snaga;

d) Najenergičnije se suprostavljamo izručivanju Tribunalu u Haagu branitelja hrvatske vojske i HVO;

e) Najenergičnije odbacujemo besmisleni hašku optužbu tzv. zapovjedne odgovornosti;

f) Sve prekršaje i eventualne zločine počinjene na teritoriju Hrvatske treba procesuirati sudstvo RH;

g) Najoštrije osuđujemo Chiracov plan, "Zagrebački summit" i pokušaj guranja Hrvatske u balkanske asocijacije. Tamnica Jugoslavija je bila zasnovana u Versaillesu, a nikako ne želimo bilo kakve balkanske asocijacije zasnovane u Zagrebu;

h) Energično osuđujemo politiku sadašnje vlasti prema Hrvatima u BiH;

i) Ogorčeni smo pripremama za prekrajanje Ustava RH, što dovodi hrvatski suverenitet u pitanje.

7) Mi vjerujemo u snagu hrvatskog naroda koji je HDZ-u u najodlučnijim danima dao potporu i povjerenje. Stoga pozivamo hrvatski narod da podrži HDZ u očuvanju suverene hrvatske države kao što ju je podržao u njezinu stvaranju

Mississauga, 2. rujna.2000.

Damir Borovčak

pomožimo koliko možemo i kome želimo.

CENSUS - POPIS STANOVNIŠTVA U KANADI

Kao zajednica već bi se sada trebali pripremati za taj popis stanovništva. Da li znate da o tome što stavite u rubriku "materinji jezik" ili "nacionalnost" ovisi službeni broj Hrvata i hrvatskog jezika u Kanadi? O broju pak tih prikupljenih podataka ovisi i programi koji se dodjeljuju pojedinim etničkim manjinama u Kanadi.

Žalosno je i neshvatljivo da još uvijek na imigracijskim papirima ili kod useljenja u Kanadu ili kod traženja kanadskog državljanstva naši Hrvati dozvoljavaju da im se upiše ili sami napišu "srpsko-hrvatski" ili "jugoslavenski".

Pozivam sve naše ustanove, crkvene krugove, hrvatske intelektualce kao i sve svjesne Hrvate da o toj temi prodiskutiraju među sobom, sa svojom djecom, unucima i da svi porađimo na tome da budemo uključeni u POPIS kao Hrvati - a ne nešto drugo.

Biserka Milinković

Pročitali smo za vas

Prof.dr. Sanda Ham u razgovoru za "Hrvatsko slovo" govori o postojanju dva konceptijska različita pravopisa u Hrvatskoj i konstatira da to neće biti održivo "jer dva različita pravopisa ne mogu u škole, dva profesora u istoj školi ne mogu učenike opismenjavati različitim pravopisima" itd..

Interesantno? Pitam se kako ćemo onda mi ovdje, u tuđini naučiti ili znati "pravi hrvatski" ?

Biserka Milinković

Nastavak sa str. 11

kojem je u proteklih nekoliko godina jednostavno zaboravljena. Neka- dašnji izvoz bio je vrijedan oko pet milijuna dolara, a novi vlasnik Kristala, Rogaška, za koju se često pričalo da proizvodi kristal slabije kvalitete od samoborskog, izvozila je robu vrijednu čak 45 milijuna dolara. Prvi će proizvođači nove generacije samoborskog Kristala biti proizvedeni od sirovine iz Rogaške, a očekuje se izvoz u Sloveniju ukupne vrijednosti oko 1,5 milijuna maraka. U sljedećih nekoliko godina, ispune li se neki preduvjeti, u novom samoborskom Kristalu bit će zaposleno oko 120 radnika. (Večernji list)

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

Relations examined with ICTY

AGREB (HINA) - The talks with the Hague war crimes tribunal's vice president and chief prosecutor "examined our relations and analysed commitments," Croatia's First Deputy Prime Minister Goran Granic said on Saturday upon returning from a two-day visit to the Netherlands.

"We examined our relations and analysed commitments dating back to 1997, and later cleared dilemmas regarding the use of archives and our commitments to Bosnia-Herzegovina," Granic said of his talks with international Criminal Tribunal for the former Yugoslavia Vice President Florence Mumba and Chief Prosecutor Carla del Ponte.

He added the talks addressed procedures regarding witnesses which "are under the obligation to keep secrets of state."

The eight-hour talks held over Friday and Saturday working meetings did not discuss any one separate case, Granic said. He added it was likely that people arrested as suspects in war crimes committed on the central BH village of Ahmici in 1993 would be interrogated by the Hague Tribunal. This, he pointed out was what the Croatian government wanted.

BUDISA RACAN, there are no significant differences

ZAGREB (HINA) - The presidents of the two strongest parties in Croatia's ruling six-party coalition - Social Democratic

Party's (SDP) Ivica Racan and Croatian Social Liberal Party's (HSL) Drazen Budisa said late Thursday night the two parties have had problems in communication but there are no major differences regarding strategic political issues.

"We met to discuss problems in our cooperation and reach an agreement on how to solve them, but we concluded that there are no problems regarding strategic issues which are relevant for Croatia and the state policy that would be worth discussing," Racan told reporters after the meeting, which lasted several hours.

There are no significant differences between the two parties as regards economic and social issues either, including "some delicate political issues such as Croatia's cooperation with the International Criminal Tribunal for former Yugoslavia. Budisa said.

President Mesic returns from New York

ZAGREB (HINA) - The issue of the succession to the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia (SFRY) and Croatia's entrance to markets outside Europe were some of important topics of the talks the Croatian delegation held during the UN Millennium Summit in New York, Croatian President Stjepan Mesic told reporters at the Zagreb airport upon his return from New York on Sunday.

Split resident killed on UNHCR mission

SPLIT (HINA) - Pero Simundza, a Croatian citizen who was killed in West Timor when the pro-Indonesian militia attacked an UNHCR office Wednesday, was a 29-year old resident of the southern Croatian city of Split.

Arrest of two Ahmici war crime suspects

ZADAR (HINA) - Croatian police on Monday, arrested two suspects in a war

crime committed in the central Bosnia-Herzegovina village of Ahmici during 1993's Croat-Muslim conflict, in the evening hours of Monday, police in Zadar arrested Tomislav Vlajic, born in Busovaca, central BH, in 1965, who had been hiding in Croatia's central Adriatic port under a false name. In the afternoon hours of the following day, Zadar police arrested Ante Sliskovic, born in Busovaca in 1950, who had also been hiding under a false name. Both are Croatian citizens and were arrested in Zadar.

General Petkovic to the Hague ?

ZAGREB (HINA) - The Croatian Government on Tuesday confirmed it has received a subpoena requesting Croatian Armed Forces General Milivoj Petkovic to appear as witness before the Hague-based international war crimes tribunal in the Cerkez-Kordic case. The subpoena arrived in mid-August and was forwarded to the Croatian Defence Ministry to hand to Petkovic, the Government's Public Relations Office told Hina. General Milivoj Petkovic told Hina Tuesday he had known for several days about the arrival of a subpoena calling him as witness in the Kordic-Cerkez case. I expected to be called, and will testify, Petkovic said.

CROATIA'S GIFT, Mestrovic's statue, given to U.N.

NEW YORK (HINA) - Croatia's official gift, a sculpture called "The Girl with the Lute" was officially unveiled at Tuesday afternoon's modest ceremony in the United Nations' headquarters in New York.

Awards at International Festivals

ZAGREB (HINA) - Two Croatian animated motion pictures were awarded at recent festivals in California and Japan.

S teniskog turnira: gđa. Biserka Butković i gosp. Krešo Majer

DA LI ZNATE ?

CCRA -Canada Customs and Revenue Agency su odnedavno federalna agencija, a ne ministarstvo.Želite li zaposlenje u toj agenciji, potražite ih na internetu.

UNITED WAY - Podsjetnik - Godišnja kampanja počinje ! Razmislite kome ćete dati svoj dolar za pomoć.I kanadski Hrvati na ovim područjima trebaju raznovrsnu pomoć (npr. prijevoz na kemoterapiju, ispunjavanje formulara, poreza, prevoditelja itd) pa

Gospić: Poginuo Milan Levar, haaški svjedok

VESNA LEVAR, SUPRUGA POGINULOG MILANA, UVJERENA JE DA JE RIJEČ O ZLOČINU I DA ĆE GA GOSPIČKA POLICIJA POKUŠATI ZATAŠKATI

Gospić, 30. Kolovoza -Gospić je nakon manje od pola godine, od travanjskog dolaska haaških istražitelja, opet na nogama. Ovaj put zbog prethodnih pogibije višestrukoga haaškog svjedoka Milana Levara. Među Gospićanima najčešće se može čuti kako je Levar zbog svojeg svjedočenja likvidiran podmetnutom eksplozivnom napravom, a jednako misle i njegova supruga Vesna te majka Katica.

- Ubili su ga, ali ne znam kako. Postavili su bombu ili nešto slično jer se čula jaka eksplozija. Posljednji put sam ga vidjela u ponedjeljak u 12.30 kada sam ga dovezla do majke. Odmah kad se to dogodilo, zvali su me, ali već je prije mene došla policija pa me nisu pustili u dvorište. Odmah se raširila priča da se ubio, da se drogirao i bio pijan pa da je poginuo od eksplozije plinske boce. U dvorištu i u garaži nije bilo nikakva plina, a sin misli da je eksplodiralo nešto što je bilo u pijesku. O tome su ga sinoć ispitivali i policajci kojima je rekao da je ondje bilo nešto veliko crveno pod autom. Meni do sada nitko ništa nije rekao. Sin je u šoku i još ne zna da mu je otac mrtav nego misli da je u bolnici. Ne znam kako ću mu reći da je mrtav. Stalno govori: "Jadan moj tajo, jel" ga boli koljeno?" - ispričala je Vesna Levar.

Svakodnevne prijetnje

Njezin suprug Milan i ona svakodnevno su dobivali anonimne prijetnje, napadali su im sina, a policija sigurno ima već hrpu njihovih prijava. - Meni se čini da se ovdajšnja policija naslađivala i ništa nije rješavala. Preksinoć su policajci zbijali šale kao da su sretni što se to dogodilo jer u istrazi sudjeluju ljudi koje je Milan javno optuživao i protiv kojih je svjedočio. Tako je javno optužio i istražnog suca Pavla Rukavinu te županijskog državnog odvjetnika Pavla Rukavinu. Zato odgovorno tvrdim: ako ovo ostane na gospičkoj policiji, sve će se zataškati - uvjeren je supruga Vesna.

OTVORENO PISMO MILANA KOLIĆA, GRADONAČELNIKA GOSPIĆA, PREDSEDNIKU RH STJEPANU MESIĆU:

Predsjedniče, ispričajte se Gospićanima

U povodu izjave predsjednika Mesića na jučerašnjoj tiskovnoj konferenciji, da neće otići na Olimpijske igre u Sydney kako tamo "ne bi došao netko iz Gospića", otvoreno pismo predsjedniku Republike Hrvatske uputio je Milan Kolić, gradonačelnik Gospića. "Vjerojatno je Vaša izjava potaknuta pogibijom Milana Levara u Gospiću", kaže se u pismu i podsjeća da je i Gradsko poglavarstvo najoštrije osudilo taj čin, a rezultati istrage još nisu otkrili počinitelja pa je "Vaša izjava Gospić i njegove građane unaprijed optužila i osudila za ono za što vjerujem Gospićani nisu odgovorni".

"Zapanjen sam Vašom izjavom", kaže se u pismu, "te Vas, gospodine Predsjedniče, pozivam u ime svojih građana da se javnom isprikom ogradite od stava prema Gospićanima kao ubojicama i teroristima, jer u svojoj časnoj povijesti držimo da to nikad nismo bili".

ODGOVOR HRVATSKOG PREDSEDNIKA GRADONAČELNIKU GOSPIĆA:

Nemojte zločin skrivati pod tepih

ZAGREB (Hina), 1. rujna — Predsjednik Hrvatske Stjepan Mesić reagirao je na pismo gospičkog gradonačelnika Milana Kolića upućeno njemu, a u povodu konferencije za novinare predsjednika Mesića na kojoj je on, među ostalim, kao razlog svog neodlaska na Olimpijske igre u Sydney naveo potrebu angažiranja dodatnog osiguranja "kako ne bi došao netko iz Gospića".

Gradonačelnik Kolić u pismu poziva predsjednika Mesića da se javnom isprikom ogradi od stava prema Gospićanima kao ubojicama i teroristima.

U otvorenom pismu gradonačelniku Koliću predsjednik Mesić kaže kako je dan nakon strašnog ubojstva Milana Levara čitao priopćenje Poglavarstva grada Gospića očekujući ljudsku i toplu izjavu u kojoj se izražavaju bol i tuga zbog nasilne i razbojničke smrti susjeda i sugrađana. "Priopćenje koje je vaše Poglavarstvo uputilo javnosti bavilo se na žalost

Milan Levar je, dodaje njegova supruga, očekivao da će se tako nešto dogoditi. Štoviše, u posljednjem je razdoblju bio uznemiren i kao da je nešto predosjećao.

- Mislio je da je toliko javno izložen da mu se nitko ne bi usudio naškoditi. Ipak je razmišljao o tome da se cijela obitelj iseli iz Hrvatske, ali je to stalno odgađao - čuli smo još od gospode Levar.

Snahine riječi potvrdila je i Milanova majka Katica. Ona je također kod sina primijetila kako je izgubio živce, što treba razumjeti.

- Milan nije vjerovao da se to može dogoditi. S njim sam prethodno bila u dvorištu, a kad sam ušla u kuću, čula sam jaku eksploziju. Najprije sam provirila na ulicu misleći da su se sudarili neki automobili, a onda sam čula malog Leona kako zapomaže. Otišla sam do auta oko kojeg je radio te sam ga našla kako zgrčen leži, držeći prekrizane ruke, raznesenih nogu, a iz usta mu je tekla krv. Bila mu je raznijeta desna strana lica. Odmah je došla snaha Vesna, a susjedi su pozvali hitnu pomoć iako još nisu znali što se dogodilo. Mislili smo da je eksplodirao neki uređaj jer je želio raditi oko prednjega kotača na autu. Ali, naišlo je to zlo u pijesku.

Iako nismo živjeli zajedno, često mi je dolazio pa mi je tako u nedjelju donio "Večernji list" i rekao mi kako se ipak otkriva o Norcu i zlim djelima. Izgubila sam sina, ali ne za sramotu jer je on samo branio ljude. Umro je za pravdu, a ja ću sada nastaviti ondje gdje je on stao. Meni je sve jasno. Nije se obogatio kao drugi nego je radio za ideale. Pucali su na kuću i na njegov stan, bacali bombe, bušili gume, a to je netko učinio ili pod prisilom ili za novce. Sve što je Milan pričao, istina je. Da je što krivo rekao, netko bi se već do sada pojavio s tužbom. Bio je samo protiv toga da se ubijaju ljudi. Zato je i skinuo uniformu te vratio pušku kad je dobio ovjereni nalog da ubije neke ljude - smireno priča majka pokojnog Levara. (Večernji list)

u najvećem svom dijelu napadima i ocjenjivanjima medija koji su se usudili prejudicirati događaj stvarajući ponovni "slučaj Gospić", piše predsjednik Mesić i dodaje: "Gospodine gradonačelnice, 'slučaj Gospić' se dogodio. Čini li se život ljepši ako zločin skrivamo pod tepih?"

"Atmosfera koja se stvarala u gradu, a to je i Vaš grad, gradonačelnice, sigurno nije pomogla toleranciji i dobrim međuljudskim odnosima, a ni zaštiti integriteta Vašeg sugrađanina Levara. Neki dan ste, dakle, prozivali medije, a danas prozivate mene. Jer sam rekao da me moraju čuvati kako ne bi došao 'netko' iz Gospića. Gospodine gradonačelnice, 'netko iz Gospića' je preneseno značenje za onog ili one zločince koji su ubili Levara. Ti i takvi zločini, ubuduće će se na žalost zvati 'oni iz Gospića'.

To naravno ne znači da vrijeđam časte i poštene građane Gospića, ali to jest poruka i Gospićanima i svim drugim da razmisle hoće li dozvoliti sijanje mržnje i netolerancije, hoće li šutke promatrati terorizam jer se radi o nekom drugom, o nekom tko drukčije misli. To je problem, gradonačelnice, s kojim se i Vi i Poglavarstvo grada, a i svi građani i Gospića i ostalih hrvatskih gradova moramo suočiti. Jer to jest naš problem. Pozdravljam sve građane Gospića i vjerujem da će se ovaj strašni zločin koji se dogodio u njihovom gradu što prije riješiti, pozdravljam i Vas i Poglavarstvo grada vjerujući da ćete pomoći i biti na usluzi obitelji svog susjeda Milana Levara", navodi u otvorenom pismu gospićkom gradonačelniku predsjednik Stjepan Mesić. (Večernji list)

ZLATKO MATEŠA, BIVŠI PREMIJER

Nisam znao za haaški zahtjev za Levarovom zaštitom

Dok sam bio predsjednik Vlade, Milan Levar bio je živ. To nitko ne može poreći. Zbog čega nas sada nakon pola godine netko proziva da smo mi krivi za njegovu smrt? To je smiješno - prokomentirao je bivši premijer Zlatko Mateša navode Haaškog suda da se njegova Vlada obvezala zaštititi Milana Levara. Na pitanje je li uopće znao za taj zahtjev Haaškog suda, Z. Mateša je odgovorio: "- Ne, nisam znao. Prvi put sada za njega čujem".

Mateša je još dodao da ne želi špekulirati o tome kome je došao i tko ga je kome uputio. Stoga je poručio ministru pravosuđa da u svom arhivu provjeri kako je tekla cijela procedura. (Večernji list)

Dr. Veselica, vrli hrvatski rodoljub, bivši zatvorenik savjesti dostojanstveno je dočekan je u Croatia banquet hallu. Prisutni su ga pozdravili s velikim pljeskom i pomno slušali njegovo predavanje u kojem je govorio o teškoj situaciji u zemlji, o obećanjima vladajuće šestorice koja nisu ispunjena, o teškoj nezaposlenosti u zemlji, koja bi mogla doseći i do 400.000, a stotini tisuća radnika koja ne dobiva redovito plaću. Posebno se je zadržao na slobodi medija i obavijestio sve prisutne da je pristup njegovoj stranci medijima (osim "Hrvatskom slovu") gotovo onemogućen, posebno na TV, zbog očite nepodobnosti njega i njegove stranke. Iako je u svom govoru naglasio kako je HDZ propustio priliku u svojoj vladavini, te da su počinjene mnoge griješke, posebno u privatizaciji, prebacio je težište problema za sadašnju tešku situaciju u zemlji na sadašnju vlast, koja gotovo stalno traži krivce za sadašnju situaciju u bivšoj vlasti, a ne spominje razne faktore koji su doveli do ovakvog stanja, počevši sa razrušenom ekonomijom prije rata, pa onda sam rat itd.

Dr. Marko Veselica u razgovoru s gosp. Antom Perišom

Osvrnuo se je na odnos dijasporu prema Domovini i rekao da je velika pomoć Domovini došla u kritično vrijeme, jer uz pomoć od 40 milijardi dolara, koju je poslala dijaspora, obranjena Domovina. Naglasio je koliko je vrlo važno da dijaspora i dalje ostane aktivni dio Domovine, da i dalje bude predstavljena u Saboru, da bude aktivni djelatnik i promatrač u ekonomiji Hrvatske, kao i savjetodavno tijelo, kad god se za to pruži prilika, jer broj Hrvata izvan domovine zahtijeva da dijaspora ima riječ u životu Hrvatske.

Posebno se osvrnuo na odnose Hrvatske sa Haaškim sudom i naglasio da iako je HDZ izglasao prvi zakon o suradnji s Haaškim sudom, ova vlada šestorice je izglasala daljnju suradnju s Haaškim sudom, iako su se tome opirali i HDZ i HKDU. Dr. Veselica smatra da bi hrvatski sudovi trebali suditi sve one koji su počinili moguća kriminalna djela u Domovinskom ratu, a ne slati ih u Haag, kao što to ne dozvoljavaju niti Amerikanci za svoje građane. Posebno je osudio Dayton, rekavši da je trebalo zauzeti i Banja Luku i Hercegovinu, i ne napustiti Bosansku Posavinu i tek onda pregovarati sa svijetom, kao što je Republika Srpska učinila. Osvrnuo se je i na WTO i Nato i rekao da bi prebrzi ulazak Hrvatske u WTO mogao usloviti katastrofom u hrvatskom gospodarstvu. Posebno mnogo dr. Veselica je govorio o stanju hrvatske manjine u Bosni i Hercegovini, u kojoj se naša manjina smanjila na tek kojih 7 %, a i dalje se smanjuje.

Nakon predavanja postavljena su mnoga pitanja o raznim temama, od Haaškog suda, do povratka izbjeglih Srba i svih povlastica koje su im dane, o društvu hrvatskih zatvorenika, o WTO i Nato, itd. Predavanje je završeno poslije 9 sati, a nakon predavanja mnogi su pohrili pozdraviti dr. Veselicu, čovjeka koji je svojim životom branio i volio Hrvatsku.

Prije samog završetka gosp. Kovač je pozvao prisutne da se pridruže radu HKDU-a, bilo u Kanadi, bilo u USA.

Veliko je bilo zadovoljstvo susresti sa s dr. Veselicom, čovjekom, čije riječi "Ja zaista volim Hrvatsku, volim je kao rođenu majku, voljenu ženu i djecu, brata i sestru, prijatelje, zelene livade i pjev ptica, jer u svemu tome živi Hrvatska i sve mi govori o njenoj ljepoti, kao što je to divno izrazila njena himna "Hrvatskoj domovini". Zaljubljen sam u njenu sudbinu, ma kakva ona bila i nikada je neću napustiti kao što majka neće napustiti svoje čedo, pa ni onda kada ona kažnjava njenu ljubav jer to je ljubav bez pogodbice i traženja naknade." - trebale bi biti

moto svih Hrvata ma gdje oni živjeli.

Stranci HKDU i gosp. Kovaču velika hvala na organiziranju ovako važnog i interesantnog predavanja, a posebno im velika hvala da su doveli u našu zajednicu dr. Marka Veselicu, čovjeka prema čijem životu i radu svatko od nas ima veliko poštovanje. (VK)

HRVATSKO-KANADSKI TENISKI TURNIR

Metaphor: "Tennis is a rake that sweeps out the trash in my mind and leaves it clean and fresh"

Torben Ulrich

Nastavljajući dugogodišnju tradiciju, prošlog je vikenda (8 - 10. rujna) odigran još jedan u nizu mnogih teniskih turnira ljubitelja "bijelog sporta" hrvatske zajednice južnog Ontarija. Ovoga puta u odličnoj organizaciji AMCA-e (Društva bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta) turnir je odigran u 3 dana na lijepim terenima novootvorenog Frank McKechnie community centre u Mississaugi. Uz mnoge uspješne veterane (I. Vukšinić, F. Consolich, D. Heinelt, N. Demarin, I. Puhalo, E. Kadić i L. Ivić) svojom su participacijom obogatili turnir i mladi u Kanadi visoko rangirani tenis igrači (A. Rakić, A. Dujsić, T. Blašković, C. Marković, O. Divić) najavivši rezultatima smjenu generacija.

S teniskog turnira: Anela Dujsić, Ivica Puhalo i Jagoda Ričko (s lijeva na desno)

U nadasve prijateljskoj, ali i vrlo kompetitivnoj atmosferi, svi su učesnici, od najmlađe vrlo perspektivne Anele Dujsić (13) i Ante Rakić (19), do najstarijeg, ali još uvijek "oštrog" Milana Poredskog (78) pokazali entuzijazam, fair-play i zavidni stupanj kvalitete tenisa. Pobjednicima trofeji i iskrene čestitke, a poraženima sauešće, marama za suze i uvijek - "Sutra"!

Muški parovi: pobjednici: **O. Divić i A. Rakić**

Finalisti: **E. Kadić i I. Vukšinić**

Ženski parovi: Pobjednici: **L. Vranić i T. Blašković**

Finalisti: **J. Ričko i A. Dujsić**

Mješoviti parovi: Pobjednici: **K. Murphy i M. Matutinović**

Finalisti: **L. Demarin i N. Demarin**

Organizatori se srdačno zahvaljuju svim učesnicima, a u očekivanju još uspješnijih budućih turnira, pozivaju nove tenisače i tenisačice da nam se pridruže, pa ako to žele mogu nazvati: Nikolu Demarina (416) 487-9336 ili Ivicu Puhalo (905) 507-1389.

Ivica Puhalo

Širite HRVATSKU ISKRU

Nogađaji u zajednici NOGOMETNA FEŠTA U TORONTU

Čelnici Nogometnog saveza: Gerko Zovko, Drago Mulig, Mile Pocrnić, Stipe Dumanić, Vinko Šarić, Rajko Čorluka i Ante Nikolić, predsjednik

Toronto je i ove godine bio domaćin najbrojnijeg športskog druženja Hrvata u Sjevernoj Americi. Domaćin 37. tradicionalnog turnira nogometnih momčadi iz SAD-a i Kanade nepredviđeno bila je "Croatia" iz Toronta, kojoj je ova čast i odgovornost pripala nakon što originalni domaćin turnira "Croatia" iz New Yorka iz tehničkih razloga nije bila u mogućnosti ugostiti 24 momčadi, koliko danas broji Nogometni savez Amerike i Kanade, te se tako Toronto prihvatio tog obilnog posla, tim težeg, što je bilo premalo vremena za pripremu tako velike i odgovorne dužnosti - svega nekoliko mjeseci.

Razlog neodržavanja turnira u New Yorku bio je razumljiv, iako za sve one koji su ovu priliku htjeli iskoristiti i za možda i prvu posjetu svjetskoj metropoli, neprihvatljiv, jer "Big apple" nema Norval, nema Hrvatski kulturni centar i šest nogometnih igrališta u jednom sklopu, na kojem se u jednom danu može odigrati turnir od 24 momčadi, a da susret traje više od 15 minuta igre.

Slučaj o kojemu bi se trebali pozabaviti prvenstveno Hrvatski nogometni savez za SAD i Kanadu, koji je krovno tijelo i pokrovitelj ovih turnira, a i sami klubovi-članovi Saveza. Nešto se mora mijenjati?! Naime, turnir se i danas održava po pravilniku i pravilima igre od prije 37 godina, kada je turnir počeo sa četiri kluba, a svima nama koji smo dio ovih turnira postalo je jasno da se nešto mora mijenjati, ako zbog ničeg drugog, barem onda kad je riječ o potrebnim prostorima, jer kako sam već rekao, svi gradovi nemaju Norval.

Bilo kako bilo, Upravni odbor "Croatie" iz Toronta spasio je ovogodišnju situaciju, iako im je bilo jasno da će zbog kratkoće vremena osjetiti i na kvaliteti organizacije, a niti financijski efekat neće biti, kao onaj kad se zna godinama unaprijed tko je i gdje domaćin turnira. Otvorili su vrata i srce svim dobro namjernim učesnicima, s uvjerenjem da su na kraju svi bili zadovoljni, ništa manje od ranijih godina u drugim gradovima.

Za vrijeme jedne od utakmica

Samo nadmetanje na zelenom polju proteklo je u športskoj i fair borbi, uz očekivana iznenađenja i neizvjesnosti. Branilac prošlogodišnje titule, "Hrvat" iz Kitchenera, očekivao je više od samo sudjelovanja; "Velebit-Karlovac", koji je najuspješnija hrvatska momčad u svojim ligama s nadom juriša na svoju četvrtu liga titulu, nije se plasirao u polu-finale; "Jadran" iz Chicaga uvijek dolazi na turnire kao veliki favorit za titulu, a ove godine se morao zadovoljiti trećim mjestom. Ugodno su iznenadili "Livno" iz Oakvilla, koje je u četvrt-finalu poraženo od "Croatie" iz Toronta, ali tek slabijim izvođenjem jedanaesterca, te "Hrvatski orlovi" iz Milwaukee-a koji su osvojili četvrto mjesto.

Najveći trofej, onaj za kojeg se igra, pobjednički, pripao je organizatoru turnira, momčadi "Croatie" iz Toronta, koja je uspješno zao-kružila trud svojeg Upravnog odbora pobjedom na zelenom polju nad najstarijim članom Saveza i domaćinom prvog turnira "Croatijom" iz Clevelanda rezultatom 4:1.

Gosp. bivši trener "Croatie" Toronto, gosp. Bruno Pilaš i Pero Lučić, član Croatia već 37 godina...

U borbi za treće mjesto, "Jadran" iz Chicaga, savladao je domaćine slijedećeg turnira "Hrvatske orlove" iz Milwaukee-a uvjerljivo s 3:0.

I na kraju, jedan neobičan raritet: originalni domaćin turnira "Croatia" iz New Yorka, nije nastupila na ovom turniru.

Martin Latinčić

Za vrijeme predavanja dr. Marka Veselice: lijevo gosp. Tomislav Kapular, urednik "Oluje"

Susret s dr. Markom Veselicom

5. rujna ove godine u Croatia banquet hall-u susreo se je dr. Marko Veselica, predsjednik Hrvatske kršćanske unije sa hrvatskom zajednicom ovih prostora. Ovaj susret je organizirao gosp. Ivan Kovač, jedan od kanadskih čelnika ove stranke, koji je predstavio goste, gosp. E.S. Jambrušića i dr. Marka Veselicu. Podužem predavanju prisustvovalo je oko 300 ljudi, koji su sa velikim zanimanjem pratili interesantno uvodno izlaganje dr. Edvarda Slavka Jambrušića, jednog od američkih čelnika ove stranke. Gosp. Jambrušić, inače odvjetnik, govorio je malo o stanju u Hrvatskoj kako je on vidi, o tome kako tamo nema prave demokracije, i da nije vrijeme nama iseljenoj Hrvatskoj prestati raditi i zanimati se za situaciju u Hrvatskoj, koliko god da se ne slažemo ili slažemo sa sadašnjom Vladom.

ZAPOVJEDNIK DOMAGOJ MESIĆU PRIJETI SMRĆU!

U redakciju Slobodne Dalmacije u utorak je telefaksom stiglo priopćenje Hrvatskog revolucionarnog bratstva - Glavnog stana, Oceanija, u kojem potpisani zapovjednik HRB-a Domagoj uz pozdrave "Sve za Hrvatsku - Hrvatsku ni za što!" navodi kako pismenim priopćenjem želi nadopuniti napise o prijetecem pismu koje je primio Ured predsjednika. Uz to, na telefaks Slobodne stigla je i kopija HRB-ove presude predsjedniku Mesiću.

- Kako možete vidjeti iz kopije, po Mesiću "prijetecem pisma", radi se u stvari o presudi časnog suda HRB-a koji se nalazi na svih 5 kontinenta ove kugle zemaljske i koja je njemu preko telefaksa poslana 28. 08. 2000., a prijam je potvrđen u 8 sati i 20 minuta ujutro po europskom vremenu. Transmisija je trajala svega 56 sekundi. To znači da se radi o ponedjeljku ujutro. Usporedite izjavu Mesića. Prema vizit karti šefa državnog protokola Milada Privora (krasno li "hrvatsko" ime), broj telefaksa je 385 1 4565 159. Naši su je ljudi dobili izravno iz njezinih ruku prilikom ručka kod predsjednika Mesića - stoji u priopćenju Hrvatskog revolucionarnog bratstva.

- Sada je na vama dužnost kako bi usporedili dan i vrijeme izvršenja kazne nad izdajicom Levarom, kao i dan kada je Mesić kazao da je primio tu presudu - naglašava zapovjednik HRB-a.

- Kazne će se nemilosrdno izvršavati, što je dokaz izvršenja nad Levarom - upozorava se u pismu.

- Možete se i sami uvjeriti kako Mesić tuče sve lažove svijeta pa je i tu lagao. Zanimljivo je kako je on počeo uvlačiti pod tu presudu članove svoje obitelji, koji se u njoj ne spominju. Mi nismo srboboljševici ni šumski komesari niti se bavimo njihovim metodama. Njegova kćer je ljudsko biće koje posjeduje ljudski sram i dostojanstvo. Na žalost, Mesiću to nedostaje. Mesić laže hrvatski narod, a u njegovo ime ide i sastaje se nekoliko puta s Đukanovićem kod kojega se u Podgorici nalazi Šljivčanin, a kod Nikšića u jednom samostanu bradom i glavom Karadžić. Priča nam izmišljene priče o zajedničkoj gradnji turizma na Prevlaci, samo što se mora pronaći budala s novcima, a to je izgleda Miladin Panić.

MUP pokrenuo stragu o prijetnjama Mesiću

ZAGREB — Hrvatski predsjednik Stjepan Mesić potvrdio je u subotu u Vrbovcu da je samo dan nakon ubojstva Milana Levara i na njegovu adresu stiglo prijetecem pismo u kojemu mu Hrvatsko revolucionarno bratstvo prijeti smrću. Pismo je, kako nam je u nedjelju kazao glasnogovornik Ministarstva unutarnjih poslova Slavko Rako, iz Ureda predsjednika odmah prosljeđeno policiji. "MUP je iz Predsjednikova ureda zaprimio dojavu o prijetnji atentatom i u skladu s tim poduzima sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti "kazao nam je kratko glasnogovornik MUP-a, dodavši kako opširnije o poduzetim mjerama za sada ne može govoriti.

Ovo prijetecem pismo, odaslano faksom u Ured predsjednika, nije i prvo Predsjedniku upućeno, ali je prvo koje su u Uredu prosljeđili policiji i shvatili posve ozbiljno. Razlog za ozbiljnost leži u "dobru" timingu pošiljatelja koji je prijetnju odaslao dan nakon Levarova ubojstva eksplozivnom napravom kojom se prijeti i Predsjedniku.

Dodatni razlog za ozbiljnost jest i činjenica da je Levar bio potencijalni haaški svjedok, dok je Mesić među onima koji su svoj iskaz Haaškom sudu već dali. Vezu između Haaga i Predsjednika prepoznao je, primjerice, i odvjetnik Čedo Prodanović, koji je na simpoziju o žrtvama rata i haaškim svjedocima održanom ovoga vikenda kazao kako i slučaj predsjednika Mesića koji je prije tri godine bio zaštićen svjedok u Haagu, a čiji identitet nije bio zaštićen, pokazuje da postoji siva zona u zaštiti svjedoka. No, dodao je Prodanović i to kako je Mesić danas zasigurno u dovoljnoj mjeri zaštićen.

Inače, Predsjednik na prve prijetnje smrću nije morao čekati dugo. Odmah nakon ustoličenja pismom i faksom u Predsjednički je ured stigla prijetnja terorističke organizacije bombastična imena "Hrvatska gruda" koja stoluje u Njemačkoj. Premda je interna analiza u Predsjedničkom uredu pokazala da i ovo pismo zaslužuje punu pozornost, ono nije prosljeđeno MUP-u.

Pitanje sigurnosti Predsjednika i njegove obitelji koji podliježu posebnom sustavu sigurnosti najaktualnije je do sada bilo na početku njegova mandata kada su se velike polemike vodile oko rezidencije u kojem

Zamislite samo izjavu kako su za požare krivi oni koji su ukinuli koze. Kojih li gluposti - nastavlja zapovjednik HRB-a Domagoj, čije ime stoji na kraju pismenog priopćenja od jedne stranice.

Do sada je, prema primljenom priopćenju, HRB osudio 13 osoba, sve na smrtnu kaznu, jedna od tih osoba je Mesić koji je već primio presudu, dok je ostalih 11 presuda na putu osuđenima.

- Kako nam javljaju iz Australije, protiv Mesića je podignuta optužba na Supreme Court of NSW zbog pronevjere 5 milijuna australskih dolara, novčane pomoći skupljene u Australiji i predane mu u ruke, koje on nikada nije predao korisnicima. Jedan ček iz te sume pronađen je u jednoj banci u Londonu u kojoj je promijenjen od strane Mesića.

Prema tome, kada on stupi nogom na australsko tlo, da mu je Bog brat, bit će uhićen i priveden pred suca kako bi dao svoju izjavu za pronevjereni charity novac.

Prijetnja ili podvala?

Kao i svako prijetecem pismo koje stigne na adresu Ureda predsjednika, tako je i posljednja poruka "Hrvatskog revolucionarnog bratstva" na Pantovčaku shvaćena na najozbiljniji mogući način. U državnom vrhu skloni su, pak, procjenama kako je ovo prijetecem pismo nastalo u Hrvatskoj ili u Australiji, a ne isključuje se ni mogućnost da ga je poslala srpska obavještajna služba koja se i prije služila imenima hrvatskih organizacija ne bi li na taj način stvorila paravan za svoje prijetecem poruke.

U nadi kako smo istinom nadopunili preinačenu i cenzuriranu stvarnost po predsjedniku Mesiću, molimo vas da upoznate vaše čitateljstvo s istinom - navodi se na kraju priopćenja Hrvatskog revolucionarnog bratstva.

S priopćenjem smo jučer upoznali i Ured hrvatskog predsjednika, ali - u odsutnosti predsjednika Mesića - tijekom dana nismo dobili službeni komentar s Pantovčaka. (Slobodna Dalmacija, 6. Rujna)

će obitelj Mesić stanovati. Sigurnosni aspekt te činjenica da stambeni objekti nisu lokacijski izdvojeni pa su samim tim nepovoljni za čuvanje, bio je tada jedan od presudnijih najprije za selidbu iz stana u Ilici, a zatim i za neulazak u kuću u Grškovićevoj, premda su odbojnom vilu u vlasništvu MORH-a učinile i crveno-crne satenske plakte.

Do nekih novih informacija i pojedinosti vezanih uz prijetecem pismo u nedjelju se nije moglo doći. U Predsjednikovu uredu telefoni su uglavnom bili gluhi. Tek je ljubazna tajnica obavljala posljednje pripreme prije Predsjednikova puta u New York na milenijsku skupštinu UN-a. Glasnogovornica predsjednika Mesića Vjera Šuman nije nam u nedjelju znala precizno kazati koliko je do sada pisanih prijetnja stiglo na adresu Ureda predsjednika. Tek je naglasila kako su sve prijetnje za koje se smatralo da su ozbiljnijeg karaktera upućene MUP-u, koji ima obvezu skrbiti o Predsjednikovoj sigurnosti. (Slobodna Dalmacija)

Preporučujemo....

DR. PETER T. DONKO
OPTOMETRIST
7777 KIPLING AVE. STE. 104
WOODBIDGE, ONTARIO
(905) 264-1512

KIPLING AVE.
HIGHWAY #7

GLAS KONCILA: Hrvatska mržnja

Politička radikalizacija, na koju već duže vrijeme upozoravaju mnogi trijezni i za opće dobro Hrvatske zauzeti ljudi, ne samo da ne posustaje nego, čini se, za neke političke djelatnike postaje nešto potpuno normalno, njihovo političko polazište koje sve više služi njegovanju, produbljivanju i širenju mržnje u hrvatskom društvu. Živjeti u ozračju mržnje je pakao, pa svi oni koji svjesno ustraju u političkoj radikalizaciji zapravo pripremaju teren da čitava Hrvatska postane pakao. Mržnja nikad nije, što možda mnogi naivno misle, nekakav čvrst stav protiv protivnika ili neprijatelja, ili obrana od njega, nego je najbolje sredstvo vlastitoga uništavanja. Ne ugrožava mržnja toliko neprijatelja, premda ni to nije isključeno, koliko nedvojbeno samoga mrzitelja. Sudbinski je stoga važno za našu budućnost da se što više onih koji su postali žrtve i robovi mržnje kao takvi prepoznaju, osobito da se raskrinkaju, ako postoje, a to nije isključeno, i s desnih i s lijevih političkih pozicija organizirani ili profesionalni inspiratori i kreatori hrvatske mržnje. Takvi ljudi inficirani mržnjom, premda toga nisu dovoljno svjesni, daleko više od svih mogućih vanjskih neprijatelja ugrožavaju i sprečavaju bolju budućnost hrvatskoga naroda i svih hrvatskih građana.

Tragično je ako u političkoj radikalizaciji sudjeluju i oni koji se smatraju ili javno deklariraju kao katolici koji, očito nisu ozbiljno shvatili poziv Komisije HBK "Justitia et pax" u izjavi od 3. srpnja ove godine u kojoj se upozorava: "U političkoj radikalizaciji često se omalovažava ili mitizira hrvatska povijest te zanemaruje potrebno jedinstvo, sloga i zajedništvo cijeloga hrvatskog naroda i svih hrvatskih građana." Tragično je i potpuno neprihvatljivo da bi u toj hrvatskoj mržnji, koja je posljedica političke radikalizacije, sudjelovali i katolici a, sudeći po nekim javnim istupima, bolna je činjenica da postoje i takvi katolici u današnjoj Hrvatskoj. Upravo ti katolici, ako to doista i jesu, prvi bi morali prepoznati tu opasnu tendenciju političke radikalizacije i hrvatske mržnje te se toj razornoj pojavi suprotstaviti trijeznim i objektivnim gledanjem na stvarnost. Katolici, koji to jesu, iz riznice svoje vjere u Isusa Krista i u njegove vječne vrijednosti pozvani su u suvremeno hrvatsko društvo unositi svoje svjedočenje i ostvarivanje djela poštenja, socijalne pravde, solidarnosti, poštivanja dostojanstva svakoga čovjeka, slobode, mira, dijaloga i tolerancije, a nipošto ne pružati javno svjedočanstvo neargumentiranih i ispraznih politikantskih crnih političkih ocjena, etiketiranja, ksenofobije i frustriranosti - jer sve je to samo u službi produbljivanja hrvatske mržnje. Praktični katolik kao političar, bio na vlasti ili u opoziciji, ne smije se iscrpljivati u borbi za očuvanje ili stjecanje vlasti nego u stvarnom služenju dobru hrvatske nacije - što znači dobru svih građana Republike Hrvatske. Praktični katolik u današnjoj Hrvatskoj ne smije dopustiti da postane zarobljenik prošlosti, premda je, da je ne bi ponavljao, mora poznavati i pamti, ne smije postati zarobljenik hrvatske mržnje ili želje za osvetom, ne smije biti bez razumijevanja za civilizacijske geste koje ne mogu niti žele promijeniti istinu o prošlosti, ali otvaraju mogućnost za budućnost u kojoj će hrvatski i srpski narod uz puno uzajamno poštovanje nacionalnog dostojanstva i ponosa moći razvijati dobre susjedске odnose.

Da se sada treba ozbiljno zamisliti nad bolnom činjenicom hrvatske mržnje, pokazuje i pojava terorističkog ubojstva Milana Levara u Gospiću, ali i prijetnja atentatom, kako je objavljeno, legitimno izabranom hrvatskom predsjedniku Stjepanu Mesiću. Terorizam (u što se ne mogu ubrojiti legitimne i moralno opravdane akcije u obrani zemlje), najgori je oblik razorne mržnje i nikada, baš nikada, i ničim se ne može opravdati. Ne želeći prejudicirati rezultat službene istrage i ne želeći ulaziti u prigodna politikantska nadmetanja, s crkvenog i vjerničkog stajališta ne možemo a da ne izrazimo najdublju zabrinutost zbog te likvidacije čovjeka i zbog prijetnje atentatom Predsjedniku. Ako je u Gospiću likvidiran čovjek zato što bi želio pomoći da se sazna istina o mogućem stradanju nevinih ljudi i zato što bi želio da počinitelji toga mogućeg zločina budu kažnjeni, onda bi to bio zločin uperen protiv svih humanih, civilizacijskih, etičkih i moralnih vrijednosti. Nikako ne bi moglo biti dobro za hrvatski narod i za hrvatske građane da se nacionalnim interesom ili čak domoljubnim činom smatra objektivni zločin. Hrvatski narod morao bi imati moralne snage i sam pošteno i strogo procesuirati i kazniti sve one pojedince koji bi svojim zločinom, bilo u ratu bilo u miru, kaljali dostojanstvo, ponos, čast i ugled hrvatskog naroda. Svaka osoba i svaka ljudska skupina koja doista želi dobro hrvatskom narodu i svim hrvatskim građanima pozvana je dati svoj doprinos oslobađanju zatočenika hrvat-

ske mržnje, a jedini lijek za one koji su čineći zločine prevršili svaku mjeru u svojoj mržnji jest trijeznjenje na izdržavanju zaslužene kazne. Čovjek je poslije Boga apsolutno najveća vrijednost, i tko u mržnji, pogotovo planski, uništava čovjeka, čini najveći mogući zločin.

Tko bi Predsjedniku prijetio atentatom zbog neslaganja s njegovim političkim stavovima i političkim potezima, taj bi otkrio svoje totalitarno, revolucionarno, nasilničko lice i taj očito ne bi bio dorastao životu ni u društvu s toliko demokracije koliko je ima u hrvatskom društvu. Predsjednikove stavove i poteze, kao i stavove i poteze svakog političara na vlasti, treba prosuđivati po kriteriju poštivanja i provođenja Ustava i zakona, a svoje političko neslaganje može se i javno očitovati i djelatno pokazati na sljedećim izborima. Sve drugo vodi u kaos i ne služi općemu dobru ni hrvatskog naroda ni hrvatskih građana.

10. rujna, 2000.

Susret djece u župnom parku: **Andela Delinac, Diana Krnić, Angelika Marković i Marina Madarović (s lijeva na desno)**

PREDSTAVNICI ŠTEDISA LJUBLJANSKE BANKE ZAHITIJEVAJU: Preispitati Škegrinu i Matešinu odgovornost za sporazum sa Slovenijom

OPATIJA - Na jučerašnjoj konferenciji za novinare mr. Božidar Vukasović, predstavnik hrvatskih štediša, upozorio je na pokušaj nove Ljubljanske banke da stvaranjem profita u Hrvatskoj poveća svoju vrijednost za Sloveniju i zaštititi 250 milijuna njemačkih maraka kredita za obnovu hotela "Dubrovnik", sa slovenskim poduzećima kao izvođačima radova, što zapravo znači nastavak obmanjivanja Hrvatske i 136.057 hrvatskih štediša.

- Istarska banka s novom Ljubljanskom bankom kao vlasnikom postaje novi dužnik za 900 milijuna njemačkih maraka, čemu valja dodati i kamate. Takvo što svakako valja spriječiti te preispitati Škegrinu i Matešinu odgovornost za ratificiranje ekonomsko-pravnog sporazuma. Hrvatski državni sabor treba poništiti takav sporazum. Nova Ljubljanska banka je dužnik jer je naslijedila aktivu stare banke. Novi je pokušaj prevare u tome što bi se vraćanjem 15 milijuna maraka zavarala javnost jer je riječ o bankarskom dugu od 309 milijuna maraka uključujući kamate - kazao je na susretu s novinarima Vukasović.

Na konferenciji za novinare bio je i sadorski zastupnik Damir Kajin, od kojeg Vukasović očekuje pokretanje rasprave u Saboru o tom problemu.

- Otvara se pitanje kako nakon isplate 15 milijuna maraka riješiti preostali veliki dug od 280 milijuna maraka. Da je manje teniskih partija između političara, a više razgovora, stvar bi bila jasnija - kazao je Kajin. (Večernji list)

JUBILARNI FESTIVAL KAJKAVSKE POPEVKE

Tradicionalni Festival kajkavske popevke ove će se godine održati 35. put u okviru Tjedna kajkavske kulture "Krapina 2000", od 3. do 9. rujna. Pokrovitelj ovogodišnjeg Festivala kajkavske popevke je predsjednik Republike Stjepan Mesić, a Tjedna kajkavske kulture Ministarstvo kulture. Prve večeri Festivala kajkavske popevke "Krapina 2000", u petak, 8. rujna, mladi će pjevači izvesti najuspješnije skladbe od 1966. do 1999., dok će se u subotu, 9. rujna, održati završna večer, na kojoj će biti izvedene 23 skladbe uz tri najbolje s prve večeri. Prisjećajući se početaka Krapinskog festivala umjetnički direktor ovoga-dišnjeg festivala Stjepan Mihaljinec istaknuo je da je osnovna zamisao, koja je vodila osnivače, bila njegovanje bogate tradicije govorene i pjevane riječi kajkavskih krajeva.

Dožupan krapinsko-zagorski Stanko Belina i direktor Tjedna kajkavske kulture Viktor Crneka naglasili su da su Tjedan kajkavske kulture i Festival kajkavske popevke najznačajnije kulturne manifestacije te županije. U sklopu Tjedna kajkavske kulture bit će otvorena izložba 8. gospodarskog zbora u organizaciji HGK-a Krapinsko-zagorske županijske gospodarske komore i Obrtničke komore grada Krapine. U prigodi obilježavanja 140. obljetnice tvornice stakla iz Huma na Sutli bit će otvorena i izložba "Antičko staklo", posjetitelji će moći razgledati i izložbu dječjeg likovnog stvaralaštva i druge zanimljive sadržaje. Turističke zajednice gradova i općina Krapinsko-zagorske županije predstaviti će se svojom ponudom, a u subotu, 2. rujna, bit će otvorena i izložba Drugog zagorskog likovnog salona. (Vjesnik)

KNJIGA O GRADU STAROM 766 GODINA!

U nakladi virovitičke tvrtke "Mikesland" (vlasnik i urednik Mijo Pavelko, glumac Kazališta Virovitica) koja već pet godina vrlo uspješno izdaje kvalitetan i hvaljen "Virovitički gradski vodič", nedavno je objavljena "Knjiga o Virovitiči" dr. Vinka Brešića, književnoga povjesničara i redovnoga profesora Sveučilišta u Zagrebu, stručnjaka za hrvatsku književnost 19. i 20. stoljeća. "Knjiga o Virovitiči", inače, prva je autorska knjiga o gradu starome 766 godina! Brešić je na vrlo zanimljiv način, izbjegavajući standardne, ponekad dosadne i nezanimljive povijesne klišeje, ispričao priču o Virovitiči od njezinoga nastanka do današnjih dana kroz tri poglavlja: "Priče o gradu", "Virovitičko građansko novinstvo (1899 - 1941)" i "Virovitički pisci". (Glas Slavonije)

TURISTIČKI VODIČ RIJEKOM KRKOM

U povodu obilježavanja petnaeste obljetnice osnivanja Nacionalnoga parka "Krka" održano je predstavljanje turističkog vodiča rijekom Krkom i Nacionalnim parkom "Krka" autora Stanka Ferića. U pet poglavlja autor Ferić je čitatelju podastro čitav niz općih obavijesti o Krki i području uz Krku. U prvom i drugom poglavlju nalaze se opći podatci o Krki, u trećemu predstavljeno je svih sedam Krkinih slapišta te gradovi Skradin i Knin, a potanko se govori i o mlinicama, stuparna i etnograf-skom muzeju. U četvrtom poglavlju podrobnije su obrađeni grad Knin i Biskupija, a u posljednjem, petom poglavlju predstavljen je izvor rijeke Krke - Krčić.

U dodatku ovoga vodiča, koji je svjetlo dana ugledao nakon punih 16 godina, koliko je proteklo od objavljivanja starog vodiča, autor je prikazao opće podatke o Šibenskoj biskupiji, te naveo sve povijesne i znamenite ličnosti šibenskoga kraja. Vodič je napisan kako bi svaki turist dobio osnovnu informaciju o Krki i njezinim ljepotama, a uz sve to i saznao za legende i sočne priče vezane uz ovu krašku ljepoticu. U vodiču je predstavljeno područje sve od ulaza u šibenski kanal, pred kojim se nalazi tvrđava svetog Nikole, pa sve do Dinare. Cilj je bio javnosti predstaviti i šibensku Zagoru, te ravnopravno, u turističkom smislu, obuhvatiti Drniš i Knin. Vodič, po riječima autora, ima upotrebnu vrijednost, ali je i vrelo enciklopedijskih podataka koji će dobro doći studentima.

O knjizi vodiču govorili su i ravnatelj parka Željko Bulat, Drago Margus, stručni suradnik u parku, autor vodiča te župan Gordan Baraka. Nakon toga u Upravi NP - a predstavljen je "Geografsko informacijski sustav NP - a Krka", a potom upriličena izložba fotografija "Spilje i jame područja Miljacke" autora Branka Jalžića i Damira Lackovića. (Vjesnik)

Nature's Way

Preporučujemo.....

Nature's Way je ime koje sa zahvalnošću izgovaraju mnogi kojima su naši ljekoviti čajevi, kapi i masti pomogli, a sada eto brinu i o vašoj ljepoti!

Ranije dugo najavljivana i željno očekivana krema za negu lica od majčine dušice zaista zaslužuje da je se zove čudotvornom, jer već nakon nekoliko dana bit ćete ugodno iznenađeni izgledom koji neće proći nezapaženo. Još imamo malu zalihu "free samples". Nazovite nas na (905) 846-3060.

Julije Benešić:

NA DUNAVU

Duboka noć. Tišina. Klepeće mlin.

Sa one strane Dunava

dopire pijana pjesma.

Iz silne daljine se čuje neko drhtanje:

Ili je pjesma nimfa il' škripi

nepoznat glas.

Sjedim pod sjenom platana.

Mjesec se smješka

I plemenito sjaji i na rijeku i drveće nijemo.

Noć dršće pjevanjem, mlinom, šuštanjem

rijeke i dalekim glasom.

Ja sjedim i čekam na pojav božanstva

koje je mrtvo, il se pritajilo,

umrlo....

ili nije nikad bilo ni živo.

Čekam na drhtaj nutrine,

na slutnju...

Čuju se ljudi. I oni čeznu i ljube,

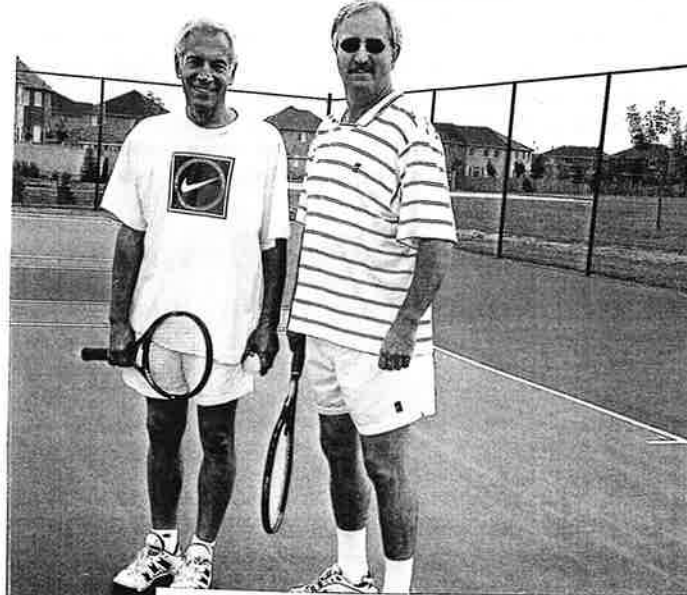
i oni umiru, teže i zovu,

grle fantome....

Kako je glupo sve to:

i mjesec i pjesma i ova tišina

Ilok, 1907.

Teniski turnir: **N. Demarin i A. Žeželić u predahu**

Vijesti iz kulture

DOKUMENTARCI O SOMBORSKOJ GRUPI

Osječkoj su publici krajem prošloga tjedna premijerno predstavljena dva dokumentarna filma istaknutoga redatelja i snimatelja Vladimira Tadeja. Riječ je, inače, o prvim dvjema epizodama iz serijala "Sjećanja na Domovinski rat" koje će tijekom jeseni biti prikazane na HTV-u. Osječka je publika, pak, počašćena premijerom zbog toga što se teme prvih dviju epizoda serijala odnose na osječko ratiste (glasovitoga crvenoga fiću kojega je u 27. lipnja 1991. pregazio tenk, te na načine obrane grada Osijeka unatoč nedostatnim sredstvima). Vladimir Tadej ovih dana nastavlja u Osijeku snimati još dvije epizode serijala "Sjećanja na Domovinski rat"... (Glas Slavonije)

DRAMA D. LUKIĆA U NEW YORKU

Nakon dvogodišnje selekcije, drama Darka Lukića "Važno je biti pozitivan" bit će izvedena na Međunarodnome festivalu dramskih pisaca, koji priređuje kazališna škola Tisch School of the Arts, New York University, od 20. do 26. rujna 2000. Na natječaj koji oglašuje New York University mogu se prijaviti svi pisci svijeta kopijom neizvedenog teksta na engleskom jeziku i, nakon gotovo dvogodišnje selekcije i pripreme, odabrani tekstovi pripremaju se za scenska čitanja, koncertne izvedbe uz sudjelovanje profesionalnih glumaca newyorškoga Actors Studia, koji također prolaze proces audicije. Osnovna svrha i nakana festivala je traženje inozemnih tekstova za produkciju na Off - Broadwayu, a svi odabrani tekstovi bit će objavljeni u knjizi na engleskome jeziku i jeziku na kojem su izvorno napisani, kao što će i sva scenska čitanja biti profesionalno snimljena s tri kamere i umnožena na video kasetama.

Program ovogodišnjega festivala čine: "Srce u krlетки" argentinskog pisca Raula Brambile, "Razgovor s djetetom" talijanskog autora Francesca Randazza, "Spaljeni vrt" Španjolca Juana Mayorge, zatim drama "Ubio sam svog brata" američkog pisca Nelsona Jewella, "Staro pokukstvo" venezuelanskog autora Javiera Vidala te hrvatski tekst "Važno je biti pozitivan" autora Darka Lukića. (Vjesnik)

SKUP O ŽENAMA, RATU I POLITICI

U sklopu manifestacije "Štajerska jesen", što se od 6. listopada do 5. studenoga održava u Grazu, najavljen je simpozij pod nazivom "Književnost u jesen - žene, književnost i politika u bivšoj Jugoslaviji". Sudionici simpozija su: Slavenka Drakulić, Dejan Dukovski, Rada Iveković, Dževad Karahasan, Maruša Kreše, Nataša Rajković, Svetlana Slapšak, Biljana Srbljanović i Dubravka Ugrešić.

Zavičaj, umjetnost, politika, sjećanje i azil neke su od tema toga susreta koji okuplja književnike i intelektualce s prostora bivše Jugoslaviji, koji danas većinom žive raseljeni po Europi. Ono što ponajviše zanima organizatore tog simpozija, kako kažu, pozicija je žene i literature u ratnom ozračju i nacionalističkom ludilu. Tko danas govori o književnicama koje su se pobunile protiv zbivanja u bivšoj Jugoslaviji i otišle u azil i tko još čita njihova djela? - pitanja su koja će se postaviti na simpoziju, što se održava 21. i 22. listopada. U sklopu "Štajerske jeseni" u Grazu će biti premijerno izvedena drama "Pulverfass", makedonskog dramatičara Dejana Dukovskog, koji propituje "Balkansku dramu" u kontekstu političkog kaosa. Tu će biti izvedena i drama mlade srpske spisateljice Biljane Srbljanović "Pad" koja propituje povijesne okolnosti što su uvjetovale ratna zbivanja na prostorima bivše Jugoslavije. (Vjesnik)

IZLOŽBA SLIKA ARSENA DEDIĆA

U Galeriji Adum na otoku Zlarinu pored Šibenika otvorena je izložba slika kantautora Arsen Dedića. Jagoda Kaloper, glumica i slikarica, i Davorin Adum, vlasnik Galerije Adum, postavili su dvadesetak Dedićevih slika, a da svečanost otvorenja izložbe bude posebna, pobrinuo se sam Arsen Dedić, recitirajući nekoliko svojih pjesama. Sve su izložene slike izrađene u tehnici akvarel, a motivi su "morski" - brodovi i more, ali ima i portreta, a posebnu pozornost izazvale su slike "Više bitke" kao i cvjetni motivi te slika Guernike videne Dedićevim očima. Na otvaranju izložbe govorio je i Davorin Adum, predstavivši Arsen Dedića - slikarom koji pjeva. Posjetitelji ove

likovne izložbe u Galeriji Adum, osim u slikama mogu uživati i u Dedićevim stihovima, koji se puštaju s razglasa. (Vjesnik)

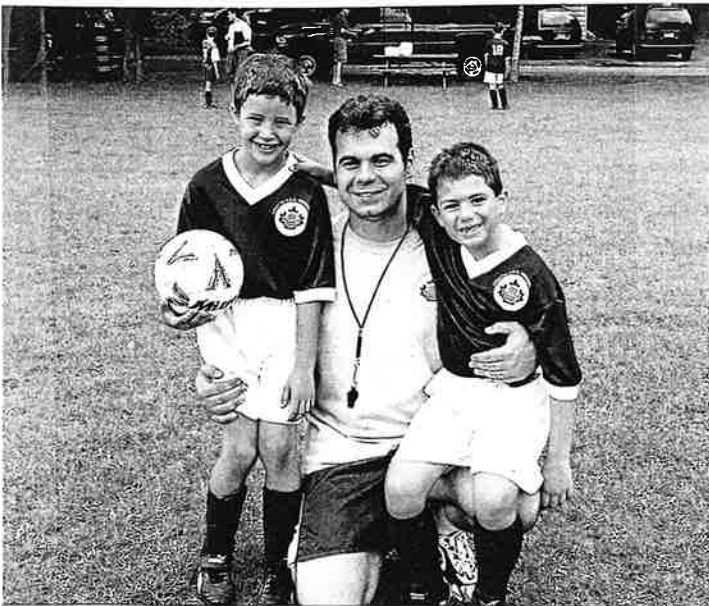
OPERA ZRINJSKI U BUDIMPEŠTI

Na godišnjicu pada Sigeta - 7. rujna ansambl Opere i Baleta HNK gostuje u Budimpešti u Mađarskoj državnoj operi s "Nikolom Subićem Zrinjskim" Ivana pl. Zajca. Opera HNK pozvana je u Budimpeštu u povodu proslave 2000 godina kršćanstva i tisućljeća mađarske državnosti kada je na Božić 1000. godine krunjen mađarski kralj Stjepan I. Arpadović. Glavni je pokrovitelj Viktor Orban, predsjednik vlade Republike Mađarske, a gostovanje je pomoglo Ministarstvo kulture RH i mađarsko Ministarstvo nacionalnog kulturnog naslijeđa. Zrinjski je posebno pozvan jer je riječ o junaku zajedničkog povijesnog naslijeđa. Libreto je na mađarski prevela Xenia Detoni i uz izvedbu će se pojaviti na titlu. Ansambl Opere HNK predvodi dirigent Mladen Tarbuk, a riječ je o posljednjem postavu Zrinjskog redatelja Krešimira Dolenčića, scenografkinje Dinke Jeričević i kostimografkinja Ike Škomrlj i Dženise Medvedec. Koreografiju je potpisala Sonja Kastl, a zborovođa je Robert Homen. (Večernji list)

JOSIP DIMINIĆ IZLAŽE U MAKARSKOJ

Poznati hrvatski kipar i slikar Josip Diminić (1937.), nakon veličanstvene retrospektivne izložbe priređene proljetos u Zagrebu, na kojoj je bilo tristo djela nastalih poslije 1955. godine, predstavio se u Gradskom muzeju Makarska. Taj je grad prva "stanica" ove "Male retrospektive", kako je nazvana izložba, suženi izbor od trideset djela koji potpisuje Marina Baričević. Izabrani su radovi iz bogatoga kiparskoga, crtačkoga i slikarskog opusa, a izložbu bi uskoro trebala vidjeti i likovna publika Osijeka, Labina, Rijeke i Pule te Ljubljane.

Josip Diminić je akademski slikar, ali našoj je javnosti poznatiji kao kipar koji se od 60-ih godina nametnuo kao interpret geometrijskih skulptura žarkih boja napravljenih od fiberglasa ili visokopoliranog drveta. S istarskim krajem u srcu i mašti, zavičajno nikada nije bukvalno shvatio, već iz njega crpi nadahnuće birajući ponajbolje elemente i znakove iz pejzaža i kulturnoga naslijeđa, koji u oblikovnom i likovnom smislu odgovaraju njegovu temperamentu. Mediteran s njegovim pticama, plavim horizontom, lađama i otocima, kamenim oblucima i zelenim istarskim brežuljkom kao da traži novi kreativni znak u svome prostoru. Diminić mu ga stoga daje, bilo u formi javne skulpture na otvorenom, bilo u intimnom zapisu akvarelom ili crtežom, te konačno u brojnim figurativnim pticama izvedenim u terakoti i kamenini. Upravo te ptice, premda nekad robusne ili grublje obrađene površine, odaju precizna, gotovo psihološka stanja u kojima možemo očitati ljudske karakteristike. (Večernji list)

Susret djece u župnom parku: gosp. Emil Mesić, trener malih nogometaša do 7 godina sa sinom Markom (desno) i Josipom Filipićem (lijevo)

MILENIJSKI SUMMIT

HRVATSKI PREDSJEDNIK JUČER PET MINUTA GOVORIO NA MILENIJSKOM SUMMITU UN-a Mesić za govornicom UN-a tražio rješenje za Prevlaku i sukcesiju bivše Jugoslavije

New York, 8. rujna, "Ponosan sam što vam se danas obraćam u ime Republike Hrvatske, male europske zemlje koja je iskusila rat i koja upravo prolazi kroz mnoge boljke zemlje u tranziciji." Tim se riječima jučer ujutro po lokalnom vremenu hrvatski predsjednik Stipe Mesić obratio sudionicima Milenijskog summita, koristeći pritom privilegij predsjednika država da za govornicom UN-a govori materinskim jezikom. Ističući kako Hrvatska sada počinje ostvarivati priključak na europske gospodarske i sigurnosne integracije, predsjednik Mesić podsjetio je na još uvijek neriješena pitanja Prevlake i sukcesije bivše Jugoslavije, zatraživši potporu za njihovo rješavanje, a "u skladu s načelom nepovredivosti međunarodno priznatih granica, međunarodnog prava i jednakosti".

Mesić je i u svojem izlaganju podržao reformu UN-a, tako da postane djelotvornijom organizacijom koju će svaka država članica doživljavati kao svoju i da pruži "potreban okvir naporima usmjerenima na jačanje međunarodne sigurnosti te ostvarivanje napretka i blagostanja za sve ljude". U svom je govoru Mesić potsjetio da je Hrvat Pero Šimunđža jedan od trojice ubijenih pripadnika UN-ove misije u Zapadnom Timoru.

"Ključ budućnosti je u našim rukama. Svijet je na prekretnici, a vrijeme istječe." Tom je dramatičnom porukom hrvatski predsjednik isko-

ristio svojih pet minuta za govornicom Opće skupštine UN-a, za kojom se ovih dana nižu šefovi država i vlada kao na pokretnoj traci.

U bilateralnim susretima s predstavnicima Pokreta nesvrstanih Mesić lobira za pridržavanje Badinterovih načela sukcesije bivše Jugoslavije, tumačeći kako ni u Pokret nesvrstanih sadašnja SRJ ne bi smjela ući kao jedina sljednica bivše SFRJ jer ona to uistinu nije, a ne bi bilo dobro nigdje činiti presedane. Među državama islamskog svijeta takvih dvojbi nema, pa Mesić nije morao posebno uvjeravati iranskog predsjednika Mohammada Khatamija, s kojim se sastao u srijedu kasno navečer po newyorškom vremenu, da SRJ nije jedina sljednica bivše Jugoslavije. Razgovarali su o mogućnostima gospodarske suradnje, posebno brodogradnji, a predsjednik Khatami je, kako je izvijestio Mesić - prihvatio poziv da posjeti Hrvatsku.

Potpredsjednik Brazila Marciel pozvao je predsjednika Mesića u Brazil, a osim gospodarske suradnje, valjalo bi, smatra predsjednik Mesić, iskoristiti i potencijale značajne hrvatske dijasporu u Sao Paulu.

Sa švicarskim predsjednikom Ogijem i nizozemskim premijerom Kokom, predsjednik Mesić jučer je razgovarao o gospodarskim temama, te o hrvatskoj želji za pridruživanjem EFTA-i, čija je Švicarska članica. (Večernji list)

NEW YORK: ZAJEDNIČKA IZJAVA PREDSJEDNIKA HRVATSKE, BIH, SLOVENIJE I MAKEDONIJE

Nakon promjena - SRJ bez sankcija!

NEW YORK (Hina) — Predsjednici BiH, Hrvatske, Makedonije i Slovenije, Alija Izetbegović, Stjepan Mesić, Milan Kučan i Boris Trajkovski održali su u petak poslijepodne u stalnoj hrvatskoj misiji pri UN-u u New Yorku sastanak na kojem su razgovarali o nastojanjima svojih zemalja za što brže uključivanje u euroatlantske integracije, o međusobnoj suradnji, sukcesiji bivše Jugoslavije i političkim prilikama u jugoistočnoj Europi.

Nakon sastanka u New Yorku je objavljeno zajedničko priopćenje četvorice predsjednika koje prenosimo u potpunosti: "Na sastanku je potvrđeno zajedničko stajalište četiri države glede sukcesije bivše SFRJ. Rješenje pitanja sukcesije bivše SFRJ na temelju načela jednakosti svih sljednica pretpostavka je trajnog mira i stabilnosti u regiji. Predsjednici su također istaknuli važnost dosljedne primjene svih postojećih odluka međunarodne zajednice o sukcesiji bivše SFRJ, posebice odluka Arbitražne komisije, Konferencije o bivšoj SFRJ, rezolucija Vijeća sigurnosti i Opće skupštine UN-a koje potvrđuju pravnu jednakost svih sljednika,

te su se suglasili da sukladno tim odlukama treba ukinuti postojeće nelegalno stanje u UN-u. Četiri države i dalje će koordinirati aktivnosti za osiguravanje jednakog tretmana svih sljednica bivše SFRJ u međunarodnim organizacijama, te je istaknuto da SRJ (Srbija i Crna Gora) treba proći uobičajeni postupak primitka u međunarodne organizacije, kao što su to prošle ostale države sljednice. Izražena je suglasnost da se zatraži potpora EU-a, SAD-a, te ostalih članica UN-a u ostvarivanju zajedničkih ciljeva glede sukcesije. Predsjednici su se složili da će se, kad u SRJ (Srbiji i Crnoj Gori) dođe do demokratskih promjena, založiti za ukidanje sankcija i za što brži prijam SRJ (Srbije i Crne Gore) u UN i ostale međunarodne organizacije, kada i ako SRJ (Srbija i Crna Gora) to zatraži. Nakon sastanka predsjednika četiri države sljednice, razgovorima se pridružio predsjednik Crne Gore Milo Đukanović koji je informirao o razvoju događaja u Crnoj Gori. Milan Panić, bivši premijer SRJ izvijestio je o svojim viđenjima situacije u Srbiji«, zaključuje se u zajedničkoj izjavi. (Sloboda Dalmacija, 8. rujna)

CAVTAT: GORAN GRANIĆ NA SKUPU O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Hrvatska je talac Srbije

CAVTAT — U Cavtatu je u nedjelju završila s radom trodnevna konferencija o zdravstvenom osiguranju u zemljama u tranziciji, na kojoj je sudjelovalo oko 400 stručnjaka iz 40 zemalja. Konferencija se svrstava u sam vrh stručnih skupova po broju sudionika i kvaliteti predavača koji su govorili o odnosu privatnog i javnog zdravstva, nabavi lijekova te novim tehnologijama u zdravstvu. Kad je riječ o hrvatskom modelu, prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije naš je zdravstveni sustav po kvaliteti na 43. mjestu među 192 zemlje svijeta, te na 2. mjestu među zemljama u tranziciji. Hrvatska u odnosu na ostale tranzicijske zemlje, smatraju stručnjaci, ima golemu prednost u reformi svog zdravstvenog osiguranja, jer je i prije imala dobro ustrojen zdravstveni sustav (po uzoru na njemački), ali neriješeni odnos između države i Osiguravajućeg zavoda. Hrvatska, čulo se, treba mješoviti sustav financiranja zdravstvenog osiguranja, i to da dio pokriva država, a dio osiguranci, koji će biti neovisni o Vladi i odgovorni za novac koji troši.

Izjavu da je Hrvatska cijelo vrijeme talac za sređivanje stanja u

Srbiji, koju je dao na završetku skupa u Cavtatu dr. Goran Granić, zamjenik premijera Ivice Račana, pojasnio je specijalno za Slobodnu.

— Do završetka rata na Kosovu međunarodna zajednica je uvijek otvarala vrata dogovoru s Miloševićem. Zbog toga se nikada nije izjašnjavala o karakteru rata u Hrvatskoj, nadajući se da će na taj način uspostaviti komunikaciju s Miloševićem. Kad se ispostavilo da je Milošević zreo za Haag, pozicija Hrvatske se opet nije promijenila jer su se međunarodni subjekti okrenuli srbijanskoj oporbi, želeći je pridobiti za suradnju. Tako je i dalje nedefinirana ostala pozicija Hrvatske, Domovinskog rata i onoga što se u nas događalo. Dolazi do podjele krivnje umjesto da se točno odredi tko je agresor, a tko se branio. Na takvu situaciju u kojoj se našla Hrvatska ne pristaje biti i ne može prihvatiti ulogu taoca. (Slobodna Dalmacija)

GOSPODARSTVO

Zagrebačka banka isplaćuje svih 110 milijuna DEM stare štednje

ZAGREB, 7. rujna - Zagrebačka je banka od četvrtka 7. rujna stavila svojim štedišama na raspolaganje cjelokupni preostali iznos stare devizne štednje od 110 milijuna njemačkih maraka, što znači da se neće čekati 2005. godina kada bi inače dospjela posljednja rata državnoga duga, objavljeno je na press konferenciji banke. Klijenti Zagrebačke banke mogu sredstvima stare devizne štednje raspolagati u svim poslovnicama te banke. Uz isplatu cjelokupnog iznosa izvorne stare štednje Zagrebačka će banka povećati isplatu stare devizne štednje prenesene iz drugih banaka (najveći se dio odnosi na štednju prenesenu iz Ljubljanske banke) s dosadašnjih tisuću njemačkih maraka na pet tisuća DEM po pračunu.

“Možemo reći da od danas za štediše Zagrebačke banke više ne postoji izvorna stara devizna štednja. Sredstva se odmah stavljaju u opticaj

BRODOGRADNJA

MINISTAR GOSPODARSTVA NA KRŠTENJU TANKERA U "BRODOSPLITU"

SPLIT - Na svečanosti u "Brodosplitu", na kojoj su uz grčkog brodograditelja Spyrosa Karnessisa i članove njegove obitelji te šķverane bili ministar gospodarstva Goranko Fižulić, ministar pomorstva, prometa i veza mr. Alojz Tušek, predsjednik uprave HBOR-a Anton Kovačev i splitski gradonačelnik prof. Ivan Škarić, tanker vrijedan 27 milijuna USD, prvi iz serije od pet jednakih brodova koje Splitski grad gradi za grčku kompaniju "European Navigation", dobio je ime "Elka Nikolas". Kumovi su bili 9-godišnji sin brodograditelja Nikolas Karnessis i jedan od direktora kompanije Anthony Vlassakis.

Vinko Rosić, direktor "Brodosplita", istaknuo je da je taj tanker prekretnica u novoj povijesti Šķvera, početak ostvarivanja novog programa, dok je grčki brodograditelj rekao da je brod odlučio graditi u Splitu ne zbog cijene nego zbog povjerenja u splitske šķverane.

Grčki brodograditelj Spyros Karnessis ravnateljici Dječjeg doma "Maestral" uručio je vrijednu donaciju, suvremeno opremljen autobus sa deset sjedala.

Zamoljen da komentira stanje u hrvatskim brodogradilištima i optužbe nekih splitskih medija da se štite krive bilance BIS-a, ministar gospodarstva Goranko Fižulić kazao je kako brod treba postati hrvatski finalni proizvod.

- Moja je vizija da Hrvatska proizvodi putničke brodove vrijedne 500 milijuna USD i da to bude naš cilj u idućih pet godina - rekao je Fi-

KORUPCIJA

SABOR RH USKORO BI TREBAO RATIFICIRATI KAZNENOPRAVNU KONVENCIJU O

KORUPCIJI :Hrvatska mora osnovati specijalne jedinice protiv korupcije

ZAGREB - Hrvatska je Vlada na ovoj sednici, s prijedlogom za hitan postupak, u saborsku proceduru uputila nacrt zakona o potvrđivanju Kaznenopravne konvencije o korupciji, koji je Hrvatska potpisala prošle godine. Kao jedan od instrumenata Vijeća Europe u borbi protiv korupcije, Konvencija definira pojmove aktivne i pasivne korupcije, kriminalizira podmićivanje stranih javnih dužnosnika te govori o vezi između korupcije i pranja novca. Konvencija predviđa ustroj specijaliziranih jedinica za borbu protiv korupcije u svakoj od država potpisnica, zatim zaštitu svjedoka, obvezu međudržavne suradnje i uzajamne pomoći tijela nadležnih za istrage kaznenih djela korupcije, te prihvaćanje odgovarajućih zakonodavnih i preventivnih mjera. Jedan od ciljeva Konvencije, kako stoji u njezinoj preambuli, uspostava je jedinstvene europske kaznene politike u zaštiti od korupcije.

Vlada predlaže hitan postupak za taj zakon zbog važnosti te problematike i interesa Republike Hrvatske da ravnopravno s drugim europskim državama sudjeluje u primjeni svih instrumenata borbe protiv korupcije.

Vijeće Europe je 1998. prihvatilo sporazum o osnivanju skupine država za borbu protiv korupcije pod nazivom GRECO. Ta je skupina prošle godine dovršila Kaznenopravnu konvenciju, koju je dosad potpisalo 30 europskih država, a ratificirale su je samo Slovenija i Make-

i s njima naše šķediše odmah mogu raspolagati«, kazao je Zvonimir Jurjević, član Uprave banke.

Banka je također objavila da je u srpnju ove godine zabilježila najveći mjesečni porast devizne šķednje u proteklih devet godina u iznosu od 113 milijuna DEM te da se trend rasta šķednje nastavio i tijekom kolovoza. U prvih osam mjeseci 2000. godine devizna je šķednja porasla za 858 milijuna DEM, što je, u odnosu na kraj prošle godine, porast od 33,22 posto. Taj iznos uključuje i 235 milijuna DEM preuzetih nakon pripajanja Pomorske banke, pa je Zagrebačka banka posljednji dan kolovoza dočekala s deviznom šķednjom građana od rekordne 3,44 milijarde DEM.

U banci navode i podatke o snažnom rastu kreditiranja građana tijekom protekla četiri mjeseca - isplaćeno je, kažu, više od 150 milijuna DEM. "Od svibnja do kolovoza, nakon uvođenja novih kreditnih proizvoda, bilježimo rast potražnje stanovništva za kreditima. Naš tržišni udjel raste - s kreditima imamo 34 posto, a i udjel u ukupnoj šķednji u Hrvatskoj raste i veći je od trećine tržišta«, naglasio je Jurjević. (Vjesnik)

žulić te najavio da će se u petak u Splitu potpisati pismo namjere o gradnji 10 brodova za "Jadroliniju", što je prvi korak prema gradnji feribota, a zatim i putničkih brodova na hrvatskim navozima.

- To je važno ne zbog toga da bi se spasila brodogradnja, nego zato što brod može biti motor ponovne industrijalizacije Hrvatske i zato što može povući niz kooperantskih odnosa koji danas ne postoje - naglasio je Fižulić te rekao da moramo imati novca za brodove ako imamo za proizvodnju pšenice i kukuruza.

Prema njegovim riječima, cijena nije mala i jedno će vrijeme morati biti praćena subvencijama iz državnog proračuna. To će trajati dvije-tri godine, a korist koju će Hrvatska od toga imati velika je.

- Ako to ne učinimo, koncesije za plovidbu Jadranom morat ćemo davati stranim brodarima i ne samo što nećemo imati brodogradilišta nego nećemo imati ni domaće brodare - istaknuo je Fižulić i dodao: - Zemlja s najljepšim morem na svijetu, s tisuću otoka, taj si lukzus ne može dopustiti!

Saldo koji je u hrvatskim brodogradilištima zatečen 31. prosinca 1999., prema njegovim najavama, idućih će godina biti namiren iz državnog proračuna.

- Ako država kaže da nam brodogradnja ne treba, taj će saldo biti udvostručen. Ne postoji nijedna vlada u svijetu koja bi izabrala takvu odluku - rekao je Fižulić. (Večernji, 3. rujna)

Preporučujemo.....

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

Ivo Perić: Povijest Hrvata

PRADOMOVINA HRVATA I NJIHOVO DOSELJAVANJE U NOVU, SADAŠNJU DOMOVINU

Hrvati su dio velike skupine indoeuropskih plemena, poznatih pod skupnim imenom Slaveni i povezanih zajedničkim, tzv. praslavenskim jezikom. Njihova pradomovina nalazila se sjeverno i istočno od Karpata, u prostranim, pretežno ravničarskim područjima kroz koja protječu rijeke Visla, Sjeverni Bug, Pripet, Dnjeper, Seret, Prut, Dnjestar i Južni Bug. Iako se za njih u tom prostoru zna već od sredine prvog tisućljeća prije kršćanske ere, pouzdanije obavjesti o njihovom rodovsko-plemenskom životu i privređivanju potječu tek iz 1. i 2. stoljeća kršćanske ere. Pristup Crnom moru, a time i grčkoj civilizaciji i kulturi, priječili su im najprije Skiti, a zatim Sarmati - nomadska i ratnička plemena. Širenje prema sjeverozapadu preko porječja Varte i Odre priječili su im Germani.

Velike seobe naroda, započete u drugoj polovici 4. stoljeća, potiču i dio Slavena da potraže novi životni prostor. Prvi valovi njihovih seoba prema europskom jugu i pribaltičkom sjeveru slijedili su seobe germanskih plemena. Nakon toga, seobena i osvajačka invazija Huna krajem 4. i početkom 5. stoljeća zahvatila je i znatan broj slavenskih plemena. Ona se pomiču prema srednjoeuropskom prostoru i dopiru do srednjeg Podunavlja. U taj prostor u drugoj polovici 6. stoljeća dopri su Avari. Oni sa Slavenima sklapaju međuplemenski savez pa zajedno iz Panonije prodiru dalje prema europskom jugoistoku.

Avari su, tada brojniji i jači, imali premoć u tom savezu. Nadirući zajedno u drugom desetljeću 7. stoljeća Avari i Slaveni zauzeli su Dalmaciju. Pritom su pokorili starosjedilačko, ilirsko i romansko stanovništvo i razbili bizantske vojne posade. Nastupali su i kao rušitelji. Razorili su tada niz starih gradova, pa i Salonu i Epidaurus.

Ratujući s Bizantom, Avari su trpjeli i poraze, a najveći poraz pretpjeli su 626. godine kod Carigrada. Ti porazi slabili su njihovu dominaciju, od koje su se postupno već u 7. stoljeću počeli oslobađati pojedini njihovi podčinjeni saveznici. U sastavu te avarsko-slavenske invazije na europski jugoistok u prvoj polovini 7. stoljeća nalazili su se i Hrvati.

O podrijetlu Hrvata mnogo se raspravljalo i još se raspravlja u znanstvenim krugovima. Većina znanstvenika drži da su Hrvati, kao Slaveni, dio sveukupnog slavenskog korpusa, te da je pradomovina Slavena ujedno i pradomovina Hrvata. Pojedini znanstvenici tvrde da Hrvati pripadaju iransko-kavkaskom jezičnom krugu i da su, prema tome, iranskoga podrijetla. Ovi navode da je ime Hrvati uklesano u trojezičnom kamenom natpisu perzijskog kralja Darija I. u prvoj polovici 6. stoljeća prije kršćanske ere i to kao Harauvati na staroperzijskom, kao Harraumati na elamskom i kao Aruhaatti na aladskobabilonskom jeziku. Navode da se ime Hrvati kao Karahvati spominje u svetim staroperzijskim knjigama Avesta. Na temelju jezičnih tragova i nekih arheoloških nalaza ukazuju da su Hrvati živjeli u istočnom Iranu i na jugu Afganistana, da su se potom premjestili u područje oko planine Kavkaz te da su u 2. i 3. stoljeću kršćanske ere doselili u donje porječje Dona. To potkrjepljuju i sa dvije nadgrobne kamene ploče, nađene u Tanaisu (Azovu). Na njima su grčkim pismom uklesana imena Horoathos i Horovathos (Horvat, Hrvat). U tom objašnjenju dalje se ističe da su Hrvati u vrijeme najezde Huna napustili donje porječje Dona i odselili na sjeverozapad u gornja porječja Visle i Labe, tu se izmiješali sa Slavenima, slavenizirali se i u 6. stoljeću osnovali svoju državu Bijelu Hrvatsku.

Budući da o seobi i doseljenu Hrvata u ovu, njihovu novu, sadašnju domovinu nema dovoljno konkretnih i pouzdanih podataka, nastale su o tome i legende. Jedna od tih legendi nalazi se i u djelu bizantinskog cara Konstantina VII. Porfirogeneta 'De administrando imperio' ('O upravljanju carstvom') iz 10. stoljeća. Ta legenda kazuje da su se na poziv bizantiskog cara Heraklija, koji je vladao od 610. do 641. godine, Hrvati ovamo doselili iz svoje Bijele Hrvatske u porječju gornje Visle pod vodstvom petero braće - Klukasa, Lobelosa, Kosencesa, Muhla, Hrobatosa - i dviju sestara - Tuge i Buge. Tu su Hrvati organizirali svoje tri državne zajednice: od Drave i Dunava do Gvozda - *Posavsku Hrvatsku*, koja je ostala pod avarskom hegemonijom, te od Raše do Cetine - *Bijelu ili Dalmatinsku Hrvatsku* i od Cetine do Drima - *Crvenu Hrvatsku*, koje su priznavale vrhovništvo Bizanta.

U svojoj novoj domovini od Drave do Dunava na sjeveru do Jadranskog mora na jugu, Hrvati su našli ne samo ostatke starosjedilačkog stanovništva, Romana i više ili manje romaniziranih Ilira i Kelta, koji su uspjeli preživjeti brojne dotadašnje najezde barbarskih plemena. Našli su tu i razne pokazatelje vrlo razvijenog života i rada ljudi iz ranijih vremena, npr. putove, bunare, lokve, vodovode, razorena i djelomično očuvana naselja seoskog i gradskog tipa, vinograde i neke vrste voćaka, obradiva zemljišta, obrtničke i zemljoradničke alate. U sukobima doseljenih Hrvata s ostacima starosjedilačkog stanovništva mnogi su starosjedioci ubijeni, neki su zarobljeni i pretvoreni u robove, a neki su se povukli u teško dostupne brdske predjele gdje su se bavili pretežno nomadskim stočarstvom. Hrvati su Romane - nomade nazivali Vlasima.

Romani, koji su se našli u starim ili novonastalim dalmatinskim gradovima imali su zaštitu Bizanta. Bili su to gradovi Tragurium (Trogir), Jader (Zadar), Arba (Rab), Apsara (Osor), Curicta (Krk), Spalatum (Split), Rhagusium (Dubrovnik) i Dekatera (Kotor). Ti su gradovi do 751. godine bili pod upravom bizantskog egzarha (namjesnika), koji je imao središte u Ravenni, a od te godine oni čine samostalan temat - zasebno administrativno područje pod upravom bizantskog stratega (vojnog i civilnog poglavara) sa središtem u Jaderu (Zadru).

Doseljeni Hrvati zaposjeli su u svojoj novoj domovini ponajprije područja s obradivom zemljom. Svaka njihova rodovska zajednica - prema dogovoru starješina tih rodova - dobila je određene površine obradive zemlje. Pašnjaci i šume bili su zajedničko dobro seoske općine. Seosku općinu sačinjavali su rodovi toga sela. Uz zemljoradnju, Hrvati su se bavili i stočarstvom i lovom. Više seoskih općina sačinjavalo je župu. Župa je bila područje jednog plemena. Na čelu župe nalazio se Župan (poglavar plemena). On je bio i vojskovođa i sudac plemena. Hrvatski su župani u svojim župama bili pravi vladari.

U to vrijeme nastali su gradovi Split i Dubrovnik. Avarsko-slavenski napadači oko 614. godine zauzeli su i razorili Salonu. Romansko stanovništvo iz Salone i iz obližnjeg naselja Spalatum, koje je uspjelo pobjeći, sklonilo se pretežno u čvrsto utvrđenu Dioklecijanovu palaču. Ovo utočište tih prebjega postalo je njihovo stalno nastanište, koje su - prema napuštenom Spalatumu - također nazvali Spalatum. Time je utemeljen grad s kasnije usvojenim hrvatskim imenom: Split. U to vrijeme na sličan način kao i Salonu, razorili su avarsko-slavenski napadači i Epidaurus. Romansko stanovništvo iz Epidaurusa, koje je svojim plovilima uspjelo pobjeći prema zapadu, našlo je utočište u ilirsko-romanskom ribarskom naselju na otočiću Rausij (Ragusium) i tu se zadržalo kao u svom novom nastaništu. Zatrpavanjem uskog i plitkog kanala između Ragusiuma i kopna to se naselje proširilo i izraslo u grad s kasnije usvojenim hrvatskim nazivom Dubrovnik.

Preporučamo Vam ovu knjigu

NARUDŽBENICA

Naručujem jedan primjerak knjige dr. Ive Perića "POVIJEST HRVATA",
☐ hrvatski tekst, ili ☐ engleski tekst, na oko 300 stranica s ilustracijama.
Prilažem 35.00 US\$, uključujući AIR MAIL.
Naručujem jedan primjerak CD-ROM izdanja "POVIJEST HRVATA",
video i audio zapisi, 1000 fotografija, 500 str. hrvatskog i engleskog teksta.
Prilažem 50.00 US\$, uključujući AIR MAIL.
(Za više primjeraka, prvo zatražite fakturu od CTT-a preko njihovog Faksa.)

Osoba:.....

Adresa:.....

Tel:..... Fax: E-mail:

Narudžbenicu s bankovnim čekom treba poslati na adresu CTT-a:
Centar za transfer tehnologije, I. Lučića 5, 10000 Zagreb, CROATIA
Tel: + 385(0)1 61 68 497, Fax: + 385(0)1 61 18 710, E-mail: CTT@fsb.hr

OTKRIĆE MEDITERANSKE HRVATSKE

Naša obala povezana je sa svijetom Mediterana već pet tisuća godina. U trećem tisućljeću prije Krista plovile su velike lađe našim morem, o čemu svjedoči slika lađe iz tog vremena pronađena u Grapčevnoj špilji na otoku Hvaru. Podmorsko blago koje se nalazi u našim muzejima, ali, na žalost, i u neistraženim nalištima na dnu mora, svjedoči o vezama sa Sicilijom, Grčkom, Sirijom, Egiptom, Egejskim i Crnim morem. Zato, kad se danas zaputite od krajnjeg sjevera do juga naše obale, gotovo niste svjesni kako hodate po povijesnim tragovima duge civilizacije koja po kulturnim vrijednostima spada u trajnu europsku baštinu. Brodarstvo, pomorstvo, ribarstvo, graditeljstvo, manufaktura, vinogradarstvo, maslinarstvo, slikarstvo, teatar, sakralna umjetnost, govore o osebnosti hrvatske mediteranske kulture. Kako svjedoče ostaci kulture i kako bi rekao Egon Friedell, naši preci su vjerovali u svaku viziju, svaku legendu, ali oni su isto tako postojano vjerovali i u sebe. Mediteranski čovjek vidio je svuda realnosti, pa i ondje gdje ih nije bilo: u našem srednjovjekovlju, u našoj renesansi, usprkos oskudnosti i tjeskobi buja optimizam, a naši ljudi vjeruju u stvari, puni su samopouzdanja i radosti.

Duša davno umrlih stvari

I kako kaže Friedell, to vrijeme je imalo karakter slikarije, marionetskog teatra, misterija pozornice. I zato ne čudi kad se danas na našoj obali trgovali pretvaraju u pozornice, kada glumci od Pule, Umaga, Motovuna, preko Zadra, Šibenika, Splita, Hvara i Dubrovnika udahnuju dušu davno umrlih stvarima, koje se ponovno rađaju i pretvaraju u simboliku našega doba.

No, naš odnos prema toj i takvoj tradiciji, kao uopće prema tradiciji, nije bio ni približno na nivou kulture koja nas okružuje gotovo pet tisuća godina. Obalom i turističkim naseljima, bonvivanskim centrima harali su ljudi s drvenim čapljama, rodama, plastičnim ukosnicama, bižuterijom pokupljenoj po tršćanskim smetištima; usred bijela dana na plaže su dolazili odjeveni ljudi s jeftinom galanterijom, suvenirima i falsificiranim rukotvorinama, kojima čak ni domaći ljudi nisu znali ni nazive ni namjenu.

U malo boljim bedekerima autori su navodili ljude na more, plaže i dobru klop. Kult prežderavanja, kult Trimalhionove gozbe bio je spektakularni ostatak rimske kulture. Naše male kobile postale su mjesta gastronomskih izjvljavanja i bakanalija.

Tko je uopće razmišljao da su mnogi naši gradovi na moru svojevrsni muzeji, da gotovo svaka kuća na moru ima svoju tradiciju, da se u mističkim kutovima kamenih kuća skrivaju mnoge tajne, obiteljske uspomene, tragovi davnih kultura. Uđete li u bilo koju kuću na moru, naći ćete zavjetne makete brodova, uljane slike kapetana, jedrenjaka, sekstante, stara sidra, pomorske karte, kompase, uspomene s putovanja po kontinentima, stare razglednice, fotografije pjevačkih društava, bratovština, brodograditelja, mornara. Ali preko svega toga se preskakalo, sve se to zanemarivalo, tako da su i sami ljudi postali apatični, jer su vidjeli da njihova tradicija nikoga ne zanima. Više se paznje poklanjalo nekom peterorazrednom pjevaču nego pločicama u unutrašnjosti malih crkava na kojima su pomorci prije dvije stotine godina izražavali zahvalu svecu, koji ih je spasio u pomorskoj havariji.

Kad sam u bedekeru Josefa Rabla i A. Silberhubera u Opatiji iz 1890. godine, objavljenog u Beču, nasao podatke da je u okviru hotela "Kvarner" postojao i teatar, gdje su igrali glumci Mitteleurope i, dakako, Zagreba, poželio sam da jednog dana i mi objavimo bedeker u kojem neće biti samo podaci o plažama, restoranima i marinama, nego i o tragovima jedinstvene kulturne baštine na našoj obali. Mislim da je u tom smislu *Gallimardov vodič "Hrvatska"* (1999.) velik, golem pomak prema otkrivanju našeg identiteta kao mediteranske zemlje. Godinu dana ranije

"Naklada Naprijed" objavila je *turistički vodič "Hrvatski Jadran"* sa 43 karte i plana grada, koji se može mime duše natjecati s Gallimardovim, jer istražuje i prikazuje hrvatsku materijalnu kulturu, kulturu pomorske zemlje, koja se, na žalost, od pomorskog diva u prošlosti pretvorila u patuljka bez nacionalne flote.

Među te dobre i ohrabrujuće primjere spada svakako i knjiga Stanka Ferića *"Murterski otočni brevijar"* (1999.), koja svijet upoznaje s vjerojatno najljepšim otočkim nizom na svijetu, a i dokumentarno prozno štivo Tome Podruga *"Prizori"* s putovanja od otoka do otoka ima vrlo mnogo dragocjenih podataka. Pustolove, putnike, moreplovce, nautičare, turiste, namjernike naročito će zaintrigirati dvije knjige Radovana Marčića i njegovih suradnika okupljenih oko časopisa "More" pod naslovom *"Peljar - Hrvatski Jadran - sjeverni dio"* i *"Peljar - Hrvatski Jadran - južni dio"* (2000.). To je tipični vodič za nautičare, ali on je više od toga - promotor kulture mora, vodič kroz utopiju naroda koji živi uz more i od mora.

Tu se zaustavi!

Veličina ovih peljara jest u tome što će kod mnogih koji zaplove Jadranom probuditi želju da se zaustave pred spomenicima kulture, pred relikvijama poznatih pomorskih obitelji, pred palačama, vrtovima, crkvama, obiteljskim kapelicama, svetištima, glagoljskim spomenicima, samostanima, svjetionicima, muzejima, koji čuvaju ostatke grčke i rimske kulture, darovnicu kralja Petra Krešimira iz 1069. godine, krstionice, hrvatsku ornamentiku, modele hrvatskih brodova iz 16. st., zavjetne slike galiona "Gospe od Karmela", biblioteke, stare rukopise, kronike, pomorske karte, prikaze pomorskih bitaka, brodske dnevnike, povijesti gusarstva na Jadranu, navigacijske uređaje, popise đaka nautičkih škola, diplome, izvještaje nautičke škole u Dubrovniku.

Može se mime duše reći da je vrijeme ignorancije iza nas. Danas postoji svijest o tome, premda još uvijek potiskivana od pobornika Trimalhinovih gozbi na Jadranu, da i more ima svoju kulturu, koja prožima društvena pravila i životne ideale, koja je stvorila standard ljudi na moru i uz more, standard kojemu su ideali univerzalni. Čaplje i rode više ne prolaze, ni bižuterija tršćanskih smetišta, jer standard naših predaka po tragovima kulture koju smo baštinili govore o visokoj civilizaciji, koju ne bismo smjeli profuckati jeftinim estradnim nastupima frustriranih bonvivana i na brzu ruku proglašanih ljepotica i pjevaljki. Tamo gdje se igra "Antigona" ili "Dundo Maroje", tamo gdje je toliko ljubavi, strasti i umijeća uloženo u izradu jedne škrinje, ormara ili zavjetne slike, tamo gdje skoro svaka obitelj ima svoj arhiv i svoje relikvije, tamo nema mjesta kokošarima, koji zagorski tudum proglašavaju plemenitim vinom, a anoreksične nakaze estradnim divama. (Tomislav Sabljak, *Večernji list*)

37. Nogometni turnir: gđa. Ružica Kokošarević, na poslu, s Marijanom i Denisom Perkovićem

TURIZAM

MINISTRICA PAVE ŽUPAN-RUSKOVIĆ S BRAČKIM, HVARSKIM I VIŠKIM HOTELIJERIMA: OD ROVINJA DO CAVTATA JOŠ NEMA SLOBODNOG KREVETA!

KOMIŽA — Stanje u hotelskim poduzećima Splitsko-dalmatinske županije na početku rujna neusporedivo je bolje od svih dosadašnjih godina, a svijest da je za turizam najgore razdoblje prošlo, prisutna je kod svih turističkih radnika, kazala je za "Slobodnu Dalmaciju" ministrica turizma Pave Župan-Rusković, nakon dvodnevnog obilaska turističkih kuća na Makarskoj rivijeri, Braču, Hvaru i Visu.

Iako je situacija od poduzeća do poduzeća različita, ovisno o stanju u kojem su oni bili na početku ove sezone, ipak je izvjesno da će poslovanjem iz ove godine svima njima biti moguće osigurati pokrivanje troškova sezone, te isplatu plaća i osnovnih rashoda, ocijenila je ministrica.

Oni koji su na području srednje Dalmacije proteklih godina, za turizam teških, uspjeli ulagati i urediti objekte sada imaju znatno bolju tržišnu poziciju i mogu postići bolje cijene, te ukupno kvalitetnije financijsko poslovanje. No, njih opterećuju dugovi i krediti koje su morali uzimati pa je reprogram tih obveza presudan za njihovo normalno buduće poslovanje. Dio hotelijera u Dalmaciji nije investirao u obnovu objekata, pa su im i zaduženja manja i financijski rezultati bolji. Ali oni imaju teškoća s plasmanom takvog proizvoda na inozemnom tržištu, jer bez ulaganja će sve teže nalaziti goste — rekla je ministrica Župan-Rusković,

nakon razgovora s vodećim ljudima hotelskih kuća Brača, Hvara, Jelse, Staroga Grada, Visa i Komiže.

Osobito dobrom za početak rujna ocijenila je popunjenost dalmatinskih hotela u kojima još uvijek nema slobodnog kreveta.

Informacija da će hoteli jednako dobro biti popunjeni gotovo do početka listopada te da čak i privatni smještaj na početku rujna ima još gostiju, ulijeva optimizam. Isto tako poslovni ugovori o zakupu hotelskih kapaciteta za sljedeću godinu u Dalmaciji su potpisani i njima su hotelijeri zadovoljni. Velika prednost u određivanju cijene i odnosa s inozemnim partnerima bila im je i u činjenici što je ova sezona u Dalmaciji u dosadašnjem dijelu prošla gotovo bez ikakvih reklamacija. I za Dalmaciju će, smatra ministrica, najbitnije u 2001. godini biti produženje sezone na vrijeme od travnja do listopada, jer kapaciteta za povećanje prometa u špici sezone nije bilo. Zanimanje potencijalnih investitora za ulaganje u dalmatinske hotele iz dana u dan je sve veće, informirali su dalmatinski hotelijeri ministricu, pa je vrlo izvjesno kako će ova jesen donijeti i neke nove vlasnike u dalmatinske hotele. Najbolju popunjenost početkom rujna bilježe hotelski smještaj i kampovi, pa je slobodno mjesto u hotelima gotovo nemoguće naći od Rovinja do Cavtata. (Slobodna Dalmacija)

javni prijevoz, predstavljena je u Hotelu "Esplanade". Karticu je uz pomoć Gradskog poglavarstva i Hrvatske gospodarske komore realizirala Turistička zajednica grada Zagreba. Stoji 60 kuna i vrijedi 72 sata od trenutka kupnje, a može se nabaviti na recepcijama svih hotela ili u turističko - informativnim centrima. Kupac uz nju dobiva i plan grada te knjižicu s popisom svih mjesta na kojima se može ostvariti popust. Zahvaljujući Zagreb Cardu turisti će lakše pronaći zagrebačke znamenitosti, olakšat će im se snalaženje u gradu, a to bi trebalo rezultirati i većom turističkom potrošnjom - rekao je Dražen Hočecheer iz zagrebačkog Turističkog ureda. Zagreb Card dizajnirao je Boris Ljubičić, a prospekti koji se dobivaju uz karticu tiskani su na četiri jezika. Kartica će se uskoro naći i na popisu European City Cards, među šezdesetak drugih gradova koji turistima nude slične usluge. (*Večernji list*)

ČARI ROBINZONSKE DRAČEVAČE

Mnogo se puta pokazalo kako su turisti i na šibenskome području zasićeni svim vrstama klasične ugostiteljske ponude, pa i konobama koje su bile u modi do devedesetih godina. Gosti sve više traže objekte smještene u privlačnome prirodnome okružju. Upravo se jedno takvo svratište smjestilo na lokalitetu Krke. Vlatko Petrović iz Bilića u skradinskom kanalu drži zanimljiv ugostiteljski objekt. To je prava mala robinzonska kućica u lijepoj, zelenoj uvali, zvanj Dračevača. Tu se sada nalazi nekoliko brodića s domaćim posjetiteljima, a skupina stranaca upravo je otišla. Vladnik drži da je ta lokacija za sada prednost, jer je ljepši ugođaj i ne može biti gužve i buke.

Sve što se nudi, domaće je proizvodnje, sa sela. Pršut, sir, ulje, voće i povrće, riba iz Pukljana, a sve je pripremljeno na žaru od drva ili pod pekom. Ali, nesumnjivo je najoriginalnije to što gosti uživaju u ovome prelijepom okružju. Iako je ovo sve tek kušnja, nekakav pilot-program, svi su posjetitelji oduševljeni, jer se mogu posve opustiti, čak se i sami ponećim poslužiti. Gosti su ponajviše nautičari koji dolaze u Skradin, u tamošnju marinu. Objekt je pod smokvama i drugim raslinjem, ima malu plažu s bistrom, Krkinom vodom koja je sada slana zbog suše, a objekt je napravljen od kamena, rukama cijele obitelji. (HIC)

HRVATSKA ISKRA

**Uredništvo: 1137 Centre Street
Thornhill, Ont. L4J 3M6
Canada
Tel: (905) 738-0053
Fax: (905) 738-9853**

NACIONALNI PARK "KRKA" U PRVIH SEDAM MJESECI POSJETILO OKO 170.000 TURISTA

Nacionalni park "Krka" nesumnjivo je ovogodišnji hrvatski turistički hit. Čak 170.000 gostiju posjetilo je ovo izuzetno atraktivno područje koje je nacionalnim parkom proglašeno 1985. godine. Toliko posjetitelja u prvih sedam ovogodišnjih mjeseci govori da se ubrzanim korakom primiče brojci od 220.000 turista, koliko ih je prije rata znalo posjećivati ovo područje uz rijeku Krku. Ni cijena od 40 kuna koliko treba izdvojiti za ulaznicu nije prepreka turistima da razgledaju "Krkinu" destinaciju - Skradinski buk, koji je ujedno i najposjećenija lokacija u parku, otočić Visovac na kojem se nalazi franjevački samostan, te Roški slap, područje zvano Među gredama...

Dobra promocija očito je rezultirala izuzetnim učinkom na što su posebice ponosni u Upravi Parka, koji je ovo ljeto dočekao dobro pripremljen i ušminkan. Turistička ponuda ove je godine obogaćena otvaranjem mlinice u kojoj se nalazi tkalački stan tako da zainteresirani posjetitelj na licu mjesta može doživjeti duh davnih vremena kad se sukno tkalo ručno. Tu je i etno muzej s odabranim primjercima koji podsjećaju na zaboravljena vremena kao što su stara glačala (sumpresi), krtoli, stare vage (kantari), vretena, stupe, gargase...

U susjednim mlinicama posjetitelju se zomo prikazuje stari način mljevenja žita na mlinovima starih 200 godina, a u još dvije vodenoce, koje se nalaze na gornjem dijelu Skradinskog buka, turisti uživaju gledajući kako su se nekada stupala debela seljačka sukna. Poseban im je doživljaj razgledanje prirodne stupe u kojoj se roba ražentavala (ispirala), a koja tehnički podsjeća na centrifugu stroja za pranje rublja. Turistima je svakoga dana na raspolaganju čak osam brodova, kapaciteta oko 300 putnika koji voze od Skradina do Skradinskog buka te od Skradinskog buka do Visovca i dalje Krkom uzvodno do Roškog slapa. Kolika je gužva na gatovima gdje pristaju brodovi, najbolje svjedoči podatak da se svakodnevno na skradinskoj rivi stvaraju gužve kako bi svi ušli u brodove koji su u vlasništvu Uprave Parka i potom prokrstarili Krkinim akvatorijem.

Ljepotama Krke svakodnevno se dive i brojni nautičari koji Krki prilaze kod Skradina. U ACI-jevoj marini u Skradinu još od početka kolovoza traži se vez više što također svjedoči o atraktivnosti Nacionalnog parka, čije ljepote i veličanstvene slapove obilaze rijeke turista, mahom stranaca. U kolovozu su najbrojniji Talijani, a u prva dva ljetna mjeseca najviše je bilo turista iz Češke, Slovačke, Mađarske, Poljske i Slovenije. (*Vjesnik*)

PREDSTAVLJEN ZAGREB CARD

Turistička kartica Zagreb Card, koja gostima metropole omogućava popuste u muzejima, galerijama, restoranima, trgovinama i besplatan

NAKON UHIĆENJA BIVŠEG NAČELNIKA CENTRA SIS-a U KISELJAKU I NJEGOVA POMOĆNIKA: BLAŠKIĆEV NOVI ŽIVOT U HAAGU?

Ministarstvo unutarnjih poslova konačno je započelo s uhićenjem osoba osumnjičenih za zločine počinjene u Ahmićima!

Na zadarskom području uhićeni su bivši načelnik centra SIS-a u Kiseljaku Anto Slišković, te njegov zamjenik Tomo Vlajić. Njihova imena dobro su poznata hrvatskoj javnosti jer su se i ranije spominjala vezano uz Ahmiće, a za sada su još uvijek u bijegu zapovjednik Vojne policije Viteške brigade Paško Ljubičić i zapovjednik satnije "Jokeri" Vlado Čosić koji su stekli novi identitet kako bi ih se zaštitilo od policijske istrage. Njihov se trag gubi nakon što su iz BiH premješteni u Hrvatsku, nekoliko puta navodno su viđeni čak u središtu Zagreba, a aktualiziranjem slučaja Ahmići, u vrijeme kada je obrana generala Blaškića nastojala ukazati na prave krivce za pokolj 1993. godine, zapovjednici viteške Vojne policije smješteni su daleko od očiju javnosti. Mediji su nagadali da je na njihovo brzo i efikasno "zbrinjavanje" utjecaj imao sam tadašnji državni vrh, snažno upleten u događaje u Lašvanskoj dolini.

Zametení tragovi

Kako bi se takvoj odgovornosti zameo trag, vrlo brzo se pojavila teorija o nepostojanju dvostruke linije zapovijedanja u srednjoj Bosni, što je generalu Blaškiću u ožujku ove godine donijelo presudu od 45 godina zatvora. Presudnu ulogu u sadašnjem spektakularnom obratu donijelo je objavljivanje transkripata MUP-ova izvješća naslovljenog "Pregled i saznanja o događajima u Ahmićima" koji još uvijek nosi oznaku državne tajne. Pregledom komunikacija na terenu, u koju je do kraja upletena hrvatska obavještajna zajednica, postalo je vidljivo da je dvostruka linija zapovijedanja i te kako postojala, a da je general Blaškić imao izuzetno mali, gotovo neznatan utjecaj na događaje u okolici Kiseljaka.

Uhićenje Sliškovića i Vlajića baca sasvim novo svjetlo po pitanju uhićenja svih ostalih osoba odgovornih za pokolj u Ahmićima. Naime, do pred nekoliko tjedana policijski izvori, ali čak i predstavnici svih institucija koje tijesno surađuju s Haaškim sudom, bili su skloni tvrditi kako će do uhićenja teško doći, smatrajući da su osobe odgovorne za zločine nakon smjene vlasti u Hrvatskoj napustile našu zemlju, a i zbog mogućnosti da su u međuvremenu dobili novi, lažni identitet.

Sada se postavlja pitanje je li uhićenje Sliškovića i Vlajića MUP-ova uvertira za uhićenje svih ostalih osoba koje su s njima povezane. Na taj način i proces generalu Blaškiću, koji je sada u fazi podnošenja žalbe na presudu, doživjet će, prema svemu sudeći, novi obrat. General Blaškić je osuđen na 45 godina zatvora jer je od ukupno 12 točaka optužnice proglašen krivim za njih 11, što je uključivalo i izravnu zapovjednu odgovornost za počinjene zločine u Ahmićima. Ako obrana slijedom novih dokaza i uhićenja uspije dokazati dvostruku liniju zapovijedanja, Blaškić bi možda mogao biti oslobođen znatnog dijela prvotne optužnice. Jedina otežavajuća okolnost u očima haaškog tužiteljstva mogla bi biti činjenica da u svojem svjedočenju Blaškić do samoga kraja nije želio govoriti o stvarnim krivcima i njihovim izravnim naredbodavcima.

Još jedan obrat dogodio se kada je objavljeno da je Vlada RH zaprimila sub poenu za generala Milivoja Petkovića. Petković je već svjedočio prošle godine u slučaju Kordić - Čerkez, također vezano uz događaje u Lašvanskoj dolini, a upravo je njegovo svjedočenje, čini se, u pridoni-jelo visokoj kazni za generala Blaškića jer je Petković Haaški sud uspio uvjeriti kako nije postojala dvostruka linija zapovijedanja. Pronađeni dokumenti potvrdili su kako je Petković za svoje svjedočenje dobio "instrukcije" političko-obavještajnog vrha.

Poziv generalu Petkoviću za obveznim svjedočenjem (sub poena) razlikuje se od sub poene koju je Haaški sud svojedobno poslao pokojnom ministru obrane Gojku Šušku utoliko što je sub poena Šušku stigla na temelju njegova političkog djelovanja na funkciji ministra obrane, što je kasnije pravnim postupkom diskvalificirano.

U slučaju generala Petkovića poziv se tiče jedino svjedočenja o mo-žebitnim spoznajama generala o događajima u srednjoj Bosni. Ipak, ako se dokaže da je prvi put Petković lažno svjedočio moglo bi ga se optužiti za ometanje pravde kroz krivokletstvo. General Petković i dalje tvrdi kako nije imao izdvojeno zapovjedno mjesto u Kiseljaku, što oštro opovrgava odvjetnik generala Blaškića Anto Nobilo.

- Imamo stotinjak dokumenata koji govore o tome da je Glavni sto-žer Hrvatskog vijeća obrane (HVO) Hrvatske zajednice Herceg-Bosne imao izdvojeno zapovjedno mjesto u Kiseljaku te da je upravo general Milivoj Petković zapovijedao tim izdvojenim zapovjednim mjestom. Dokumenti potvrđuju i to da je general Petković bio na funkciji baš u dane događaja u Stupnome Dolu - naglašava Nobilo.

Poziv Petkoviću

U hrvatskoj Vladi u srijedu smo saznali i to kako nije točna informacija da je sub poena za Petkovića stigla na adresu hrvatske Vlade prije tri mjeseca, već 21. kolovoza. Nakon toga prosljeđena je Ministarstvu obrane koje je čekalo na prvu sljedeću sjednicu Savjeta za suradnju s Haaškim sudom, koja je održana u ponedjeljak. Na tom sastanku to pitanje je riješeno vrlo brzo odlukom da se sub poena uruči generalu Petkoviću. Budući da je vijest objavljena već u ponedjeljak, Petković je za sub poenu saznao preko medija. Neslužbena govorkanja navode i to kako bi zamjenik premijera Goran Granić u petak mogao oputovati u Haag na razgovor s vodstvom Suda slijedom novih saznanja i naglih obrata koji su se posljednjih tjedana dogodili.

ODVJETNIK ANTO NOBILO:

Najvažniji su naredbodavci

Odvjetnik Anto Nobilo jučer je ovako komentirao uhićenje dvojice osumnjičenih za ratne zločine u Zadru: - Ako se otkrije pozadina, ako se otkriju naredbodavci, to bi moralo biti oslobađajuće za generala Blaškića. U suprotnome, ako ostane samo na utvrđivanju kaznene odgovornosti za Antu Sliškovića i Tomislava Vlajića, to neće značiti previše za obranu Blaškića. (Slobodna Dalmacija, 8. rujna)

la, no njezino će ponovno paljenje stajati oko pola milijuna maraka - kaže Davor Šenija, direktor Kristala, kojeg je na to mjesto postavio novi vlasnik.

Samoborski je Kristal u zlatnim godinama imao čak 800 zaposlenih. Prilikom odlaska u stečaj na početku 1997. godine govorilo se o 300 obitelji koje ostaju bez izvora prihoda, a plan novog vlasnika je zaposliti 120 radnika u sljedećih nekoliko godina. Već nagodinu trebalo bi kristalne proizvode raditi između 60 i 80 ljudi, no uvjet za to je i podrška grada Samobora.

- Ne želimo pokretati proizvodnju na plin propan-butan, već se želimo spojiti na samoborski zemni plin. Vjerujemo da će i samoborski distributer plina Energometan imati interes u tome jer će Kristal trošiti čak tri milijuna prostornih metara plina godišnje. Pregovori su zasad malo za-stali, no uz pomoć Samobora vjerujem da ćemo ih uspješno završiti - kaže D. Šenija.

Novi će Kristal u rujnu otvoriti dućan u sklopu Koncertne dvorane Vatroslav Lisinski u Zagrebu, a u listopadu obnovljeni dućan u sklopu tvornice u Rudarskoj Dragi iza Samobora. Novu Upravu, kaže D. Šenija, očekuje velik posao kako bi se tvornica vratila na svjetsko tržište, na

Nastavak na str. 27

Stranica 11

Zdravko Seleš, Đurđevac:

Stara klet

Sel sem na pocek
Dok pada kmica
Za menom stara
Klet zdiha

Tu so, pred dvajset let
I više, navek sedeli
Moj japica

Tu je, prije nekoliko godina, pjesma zastala. Nahrupile su u mene slike i osjećaji iz mitskog prostora djetinjstva i zagušile pjesmu, kao što me uvijek guše tihe suze na grobu moga pradjeda, mojega japice. Pa ako sam mu se dosad i obraćao preko Minosova ramena, ovu pjesmu nikada nisam dovršio. Gušilo me još nešto. No, polako. Redom

Taj pocek s početka pjesme, na sredini udubljen od cijepanja drva i odmaranja od goričnih poslova, čarobni je Proustov kolačić, "Sezame, otvori se" mojega ranog djetinjstva; to je mjesto na kome vrijeme počinje obratno teći. Tu su, obično, sjedili japica.

U polutami iza njih disala je stara klet. Ze zemljane peći kaj je čučala v bižice, kraj postelke, dimilo se je pod bolto. Dišale so domaće kobasice ili gorični krumpir na luku. A japica so nekaj po stija čeplali. Retko gda je bilo da z drugoga brega ne došel i medaš Petrina. Skupa so bili z soldačji, v Galicije. I navek so se meli čega secati.

I dok su mi vuva rasla za nijevemi pričami, z trave, v koje sem ležal, pogled mi je plazil čas po belo povapnenom zidu, čas po isto takvom deblu ruške tepke; a kaj god da bi krenol, prek zida, slamnate stroje ili prek debela, završilo bi med grajnom - tam gde se je čez listje prepetavalo sonce i zapinjali beli oblaki...

Ne, nisam zaspao. Samo bih često odlutao. Trgnuo bi me vjetar što bi zašumio u kruškinim granama, pomaknuo obalke i sjenke, zviždukao u vlatima slame na krovu. Japica bi mi se stija nasmejali i zasukali mustače; bele, debele, dogačke...

Ljudi hrvatskog sjevera ne mogu bez svojih klijeti. One su mjesta odmak; nešto kao pustinjačev otok ili isposnikova pećina. Mjesta gdje su u tišini može biti sam sa sobom ili, granama kruške ili kostanja, dodimuti onostrano. U njima se bolje prijateljuje, punije uživa u životu. Očišćeni od svagdašnjeg, tamo se bolje razumijemo i bolji smo.

Svatko, pak, ima svoju klet. U podravskom albumu mnoge su se našle na crtežima i slikama, malene Šignjarove sramežljive, Turkovićeve koje su se popele na vrh brijega, one Katarine Henc osvjetljene plamenom na kojem se peče kostanj... Tko pak ne zna za onu Galovićevu, koja je sva prešla u stihove.

Ipak, koliko god volimo razne, manje ili više poznate kleti, svako-me je od nas najdraža njegova, stara klet. I upravo tu se prekida pjesma, upravo tu me spopoda slabost. Jer, što mogu reći svome pradjedu, sjeni koju prizivam da sjedne na pocek, kad će i naša klet uskoro doživjeti sudbinu one Galovićeve, postati "pletera kup i vrpa zemle", prijeći u onostrano.

Hrvatski kajkavski kolendar 1996.

Susret djece u župnom parku: Josip Granić, Nicole Duić, Nicholas Bezjak i Luka Koren (s lijeva na desno)

Stranica 20

Susret djece u župnom parku: gđa. Naranča sa pomagačima

Seoski turizam u Zagrebačkoj županiji: ZBOG VINA ĆE LJUBEKOV GAJ DOBITI I SPAVAĆE SOBE

Tridesetak kilometara od Zagreba, nadomak Svetom Ivamu Zelini, nalazi se "Ljubekov gaj", 10 jutara veliko seosko gospodarstvo poznato po autohtonoj hrani, domaćem vinu, ZOO vrtu i neobičnom vlasniku. Ljubomir Smrdnić, poznatiji kao Ljubek, napravio je od svog brijega pravo remek-djelo. Kupio je u dolini tri stare seljačke prigorske kuće i od njih na brdu sastavio jednu, zasadio je vinograde, napravio podrum, podigao sjenice i sazidao terasu. I počeo se baviti seoskim turizmom. - Tu radi cijela obitelj. Supruga Ljubica je glavna u kuhinji, sinovi Gor-dan i Branimir brinu o gostima, a ja radim u vinogradu i sve držim na oku. I valja reći da je tu sve izvorno i domaće, počev od načina gradnje pa do hrane koju poslužujemo - priča Ljubek i objašnjava kako je na zamisao da se bavi seoskim turizmom došao kad je slična gospodarstva vidio u Austriji i Njemačkoj.

Daleko od gradske vreve, okružen vinogradima i voćnjacima, s po-gledom koji puca na zelinsku dolinu, Ljubekov je gaj odmah po otva-ranju 1995. godine postao omiljeno odredište zaljubljenika u prirodu. Gotovo sva jela tu se spravljaju u krušnoj peći ili na ražnju, sir i mlijeko je od domaćih, Ljubekovih krava, a vina - kraljevina, graševina i šipon - proizvode se bez ikakvih dodataka i kemije, kao prije sto godina. - Specijaliteti kuće su juha s domaćim rezancima, govedina s hrenom, smeći gulaš i loparke, odnosno kolač od sira, jaja, vrhnja i našeg kukuruznog brašna ispečen u krušnoj peći - veli Ljubek i objašnjava kako se done-davno u Gaju pilo isključivo vino iz njegovih vinograda. No, odnedavno, na nagovor stalnih gostiju, poslužuje i sokove i pivo, koje on ne podnosi.

A klijentela je zaista raznolika. Kod Ljubeka se organiziraju pro-slave krstitki i vjenčanja, dolaze poslovni ljudi i veća društva, no naj-češći su gosti obitelji s djecom, za koje je ureden i mali ZOO vrt. Ć Imamo ponije i magarce za jahanje, konje, srne, jelene i košute! Nešto sam dobio, a nešto kupio jer volim životinje, a vole ih i djeca. Dok stariji jedu i pričaju, ni njima nije dosadno - veli Ljubek.

Najveći dio posjeda čine vinogradi, pa mnogi k Ljubeku dolaze radi tamošnjeg podruma i vina. Upravo zbog vina gazda uskoro namjerava napraviti još neke zahvate na imanju. - Ljude ponesu maligani pa kad počnu piti često i pretjeraju. Planiram stoga sagraditi kućicu s nekoliko soba, tako da se može i prespavati - veli Ljubek i zaključuje kako će ta-da svoje goste moći bez straha i grižnje savjesti nutkati vinom jer ljubi-telji kapljice više neće morati na opasne vožnje automobilom do Zagreba. (Večernji list)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 66, 15. IX. 2000.

OBNOVA

STAKLARSKU PROIZVODNJU U SAMOBORU OBNAVLJAJU SLOVENCI Rogaška vraća sjaj samoborskom Kristalu

SAMOBOR, 12. kolovoza - Propalu samoborsku tvornicu Kristal kupila je Rogaška, slovenska tvrtka koja je godinama bila konkurent samoborskom proizvođaču kvalitetnog stakla, no sad mu postaje spasitelj. Kristal je, naime, prije tri i pol godine otišao u stečaj, i to drugi put tije-kom devedesetih godina. U prosincu 1996. godine ugašene su i peći za proizvodnju kristala i činilo se da je proizvodnja zauvijek stala. Rogaška je, međutim, nanjušila posao, osnovala hrvatsku tvrtku Rogaška Kristal sa sjedištem u Kutini i za 600.000 maraka kupila Kristalove nekretnine te za 300.000 maraka robu i sirovine na skladištu.

Planiramo uložiti oko 2,5 milijuna maraka u obnovu proizvodnje. Zasad smo zaposlili 15 radnika zatečenih u Kristalu dok je bio u stečaju. Pokrenuli smo hladni pogon, dakle brušenje stakla i pakiranje robe sa skladišta, a nagodinu ćemo pokrenuti i peć. Vjerujem da ona nije propa-

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 66, 15. IX. 2000.

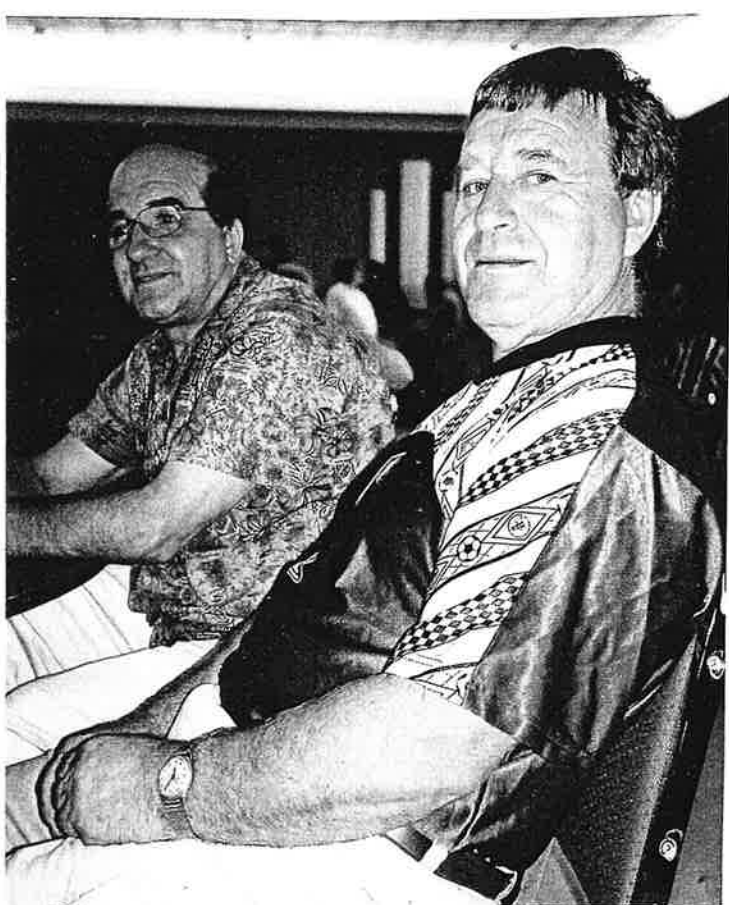
sudbini Svetog Emerika (Mirka) čiju je bogomolju Toma Bakač srušio (1510), potom preselio najprije na Ksaver, zatim u Šestine, gdje i danas zrači svojom sakralnom ljepotom, a na njeno mjesto, zapadno Katedrali, podigao čuvenu Bakačevu kulu, proti nadirajućim Turcima. Sveta Uršula nije imala te sreće. Nje je jednostavno nestalo s Markova trga, ali nije nestala iz hrvatske povijesti...

Žrnirka upravo užgana plinska lanterna na željeznu stupu ispred Kamenitih vrata. Oko nje se obavlja bijeli dim voštanica što plamsaju u slavu Gospe Kamenitih vrata. I moja se duša hrani plamenjem i toplinom ljudskih poruka zagrebačkog predvečerja pred svetim likom Majke Božje Kamenitih vrata. Iznad mene, na stijeni, ljupki lik Dore Krupičeve, djelo kipara Ive Kerdića, napravljeno prema junakinji Šenoina romana "Zlatarevo zlato". Utemeljenje nevinosti i ljepote, ljubavi i zahvalnosti. Očaravala je junake i drznike, baš kao i nevina Hrvatska. Uzvišene djevice vječno žive i potiču na traženje ljepote, ljubavi i ljudske sreće.

Stoji ponosita Dora sa svojim bogatstvom u škrinjici. Otac zlatar iskovao iz zlata simbole patnje, ljubavi i ponosa. Sve satkano i sažeto u okvir hrvatske povijesti. Melem je uzimao tu, u staroj ljekarni kod "Crnoga orla" otkuda je miris žalfije, metvice i majčine dušice hlapio dičnim gradečkim prostorom. Iznad Dorine glave, na starom krovu natkrivenih Kamenitih vrata, ističe se prastaro kovano oružje, golemi buzdovan koji upozorava tudine kako su Gradečani uvijek pripralni braniti svoj grad i hrvatsku čast.

Sam Bog i naša čista povijest svjedokom su te velike istine. Sada smiruje gromove nad Dorinim likom i nad slikom, s krunom na glavi, Majke Božje Kamenitih vrata.....

Matica, svibanj 2000

Za vrijeme predavanja dr. Veselice: gosp. Ratko Todorčić i Jure Vrkljan (s lijeva na desno)

IZLOŽBA SLIKA PORTRETA I KRAJOLIKA

akadenskog slikara Ilije (Eli) Vranešića,
ili kako ga folklorši zovu "Mr.V", a neki "Ilac".

od 26.rujna do 15.listopada 2000. godine u
Art Gallery, Neilson Park Creative Centre

56 Neilson Drive, Etobicoke
(sjeverno od Dundas Street, prva ulica i svjetlo
zapadno od 427 autoputa).

od ponedjeljka do subote od 10 do 16 sati
nedjeljom od 12 do 16 sati
a utorkom na večer od 19:30 do 21:30 sati

umjetnički direktor svjetskog konglomerata W.R.Grace, Cryovac Division za Kanadu. Od 1978.- 1990. predaje kao izvanredni profesor predmete Studijske metode i Tiskarski principi na Humber College of Applied Arts and Technology u Torontu. Slika portrete, krajolike, aktove, a radovi su mu u mnogim zbirkama.

Izložba portreta i pejzaža Ilije Vranešića slikanih kompjuterom predstavlja uvid u metodologiju slikanja i dio rada autora u pronalaženju načina na koji bi se suvremene mogućnosti najbolje prilagodile tradicionalnom načinu slikanja. Elektronski kist, kompjuter sa slikarskim programom, ispisivanje trajnim bojama na platnu ili akvarel papiru "giclée" načinom, predstavljaju veliki korak u suvremenom slikarstvu.

Ako se možete uključiti u Internet naći ćete reprodukcije slika sa izložbe u galeriji zagrebačkog Fakulteta elektrotehnike i računarstva održanoj prošle jeseni na adresi:
www.fer.hr/exhibition/izlozba05

Nakon tri samostalne izložbe prošle godine u Hrvatskoj, (dvije u Zagreba i jedna u Puli) ovo je velika samostalna izložba u Torontu (Etobicoke) na kojoj će se predstaviti slikanje kompjuterom na tradicionalan način.

Prof. Branka Hlevnjak napisala je prošlog ljeta u svom prikazu za galeriju Ulrich u Zagrebu: "slikarski senzibilitet Ilije Vranešića, koji ne odbacuje stvarnost, već naprotiv, transformira je u mjeri "autorskog prisvajanja", odlično se snašao u novom sredstvu. Majstor portreta koji je upio znanje od svoga velikog učitelja Ljube Babića, dobro zna kako rasporediti masu i svjetlo u kompoziciji portreta da bi stvorio željeni učinak."- I dalje nastavlja: "u lepršavim i razigranim kompozicijama zagrebačkih ulica osvaja nas autor svojom slikarskom lirikom".

Ilija Vranešić odrastao je u Zagrebu. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i nastavio studij kod prof. Ljube Babića. Nakon dolaska u Kanadu diplomirao je povijest umjetnosti na University of Toronto. Radio je kao

Zanimljivosti

UPIS U ENERGETSKI ZEMLJOVID EUROPE

Zahvaljujući hrabrosti i vizionarstvu građevinskog inženjera Vjekoslava pl. Meichnera i potpori tadašnjeg gradonačelnika i zastupnika grada Šibenika Ante viteza Šupuka, Hrvatska je 28. kolovoza 1895., dakle prije 105 godina trajno upisana u energet-ski zemljovid Europe. Toga dana je na slapovima rijeke Krke puštena u rad hidroelektrana "Krka" s polifaznim sustavom proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije. Time je na hrvatskom tlu izgrađen sustav, jedan od prvih u svijetu, sa svim obilježjima koja i danas čine elektroprivrednu djelatnost. Ono što je još značajnije jest podatak da su se izgradnjom zaokruženog elektroprivrednog sustava Šibenik i Hrvatska svrstali među napredne dijelove svijeta, koji su počeli uvoditi novi oblik energije - električnu energiju.

Pripreme za uporabu vode na Slapovima Krke, Vjekoslav Meichner je započeo tijekom 1893. Kod gradskog notara Pietrisa, Šupuk i Meichner utemeljili su i zajedničku tvrtku za proizvodnju munjiva i mljevenje žita. 22. ožujka 1894. počela je izgradnja prve hidroelektrane izmjenične struje. Za gradnju je trebalo samo 16 mjeseci. Prve kilovatsate HE "Krka" je poslala u mrežu 28. kolovoza 1895. Već 1. listopada 1895. grad Šibenik prelazi na suvremenu javnu rasvjetu. Žarulje su pretežito postavljene na mjestima gdje su do tada gorjeli klasični petrolejski ferali, tako da su bile obuhvaćene gotovo sve gradske ulice. Drugi generator za elektranu "Krka" naručen je 4. listopada 1898. Nakon toga u Šibeniku se gradi tvornica kalcijeva karbida, što u grad dovodi novoga partnera SUFID koji će uskoro graditi hidroelektranu Jaruka (današnja Jaruga).

Od prvoga dana rada do kraja 1895. hidroelektrana na Krki proizvela je 346.133 kWh. Za tadašnje vrijeme, to je bio iznimno veliki gospodarski pothvat. Hidroelektrana na Krki odmah je izgrađena kao javna elektrana u svrhu rasvjete grada i pogona motora. (HIC - Split)

SUDBINA POSTROJBE KOJA JE BRINULA O OSIGURANJU BIVŠEG PREDSJEDNIKA DRŽAVE

Preustroj Ministarstva obrane i Oružanih snaga, potenciranje civilnog nadzora kroz imenovanje novih dužnosnika, kadrovske premetaljke i javne rasprave oko toga kako bi trebala izgledati vojska i obrana male zemlje na granici zapadnih asocijacija teme su o kojima će se raspravljati na početku burne političke jeseni.

Ministarstvo obrane te odnosi unutar njega definitivno će biti jedna od top-tema. Međutim, čelni čovjek te kuće ministar Jozo Radoš, naružan strpljenjem i upornošću, ustraje u tome da se zauvijek prekine s nepopularnim metodama rada i privilegiranim statusom onih koji su pod okriljem MORH-a uživali poseban status. Jedan od drastičnih poteza koji će za samo nekoliko dana i formalno biti proveden je ukidanje 1. Hrvatskog gardijskog zdruga. Ta, po svemu elitna postrojba, odlukom predsjednika Republike, ministra obrane i načelnika Glavnog stožera, u svom dosadašnjem obliku prestaje postojati od 15. rujna 2000. godine.

To je u izjavi za Večernji list potvrdio i ministar obrane Jozo Radoš. Štoviše, Radoš je dodao i to kako dosadašnji zapovjednik 1. hrvatskog gardijskog zdruga general Mile Čuk više nije na toj funkciji.

Podsjetimo, 1. hrvatski gardijski zdrg po mnogima je bila vojska unutar vojske, postrojba čiji je zapovjednik imao odriježene ruke i beskonačni kredit kada je u pitanju bilo opremanje i osposobljavanje svojih vojnika. Pripadnici 1. HGZ-a činili su i dio glomaznog mehanizma osiguranja pokojnog predsjednika Tuđmana, a na tome se, držali su čelnici tadašnje vrha, nije smjelo štedjeti.

Podsjetimo da su putovanja pokojnog predsjednika bila razrađivana u detalje, sva do jednog ocijenjena kao događaji od iznimnog sigurnosnog značenja, i ne jednom osiguranje, odnosno pripadnici 1. HGZ-a, putovali su u pravilu dan ranije na određeno. Strancima, a posebno novinarima, takve su situacije, a primjera je bezbroj, često bile nevjerovatne ali i smiješne, jer takve se slike rijetko vide u demokratskom svijetu.

Zapovjednik 1. HGZ-a, vječno namrgođeni general Mile Čuk, pod svojim zapovjedništvom imao je od pilota i helikoptera do pješaka, tje-

"U SOCIJALIZMU SE ŽIVJELO BOLJE"

Čak 75 posto hrvatskih građana ocjenjuje da su u socijalizmu - prije desetak godina - živjeli bolje nego danas. Od njih 46 posto misli da su živjeli čak i - mnogo bolje. Rezultat je to istraživanja koje je GfK centar za istraživanje tržišta proveo u srpnju ove godine anketiranjem 1000 kućanstava. Čak 23 posto ispitanih sadašnje financijsko stanje svoga kućanstva ocjenjuje vrlo lošim, a ne naročitim 41 posto, što je zajedno 64 posto nezadovoljnih financijskim stanjem. Uglavnom dobrim svoje financijsko stanje ocjenjuje 32 posto ispitanih, a vrlo dobrim svega - četiri posto!

Jesu li očekivanja građana nakon pada komunizma ispu-njena? Samo 14 posto misli da su im očekivanja ispunjena ili premašena, što je manje od prosječnih 19 posto u ostalim tran-zicijskim zemljama. Većina je ispitanih u Hrvatskoj - 59 posto - očekivala više, vrlo je razočaranih čak 18 posto, što je ukupno 77 posto razočaranih kapitalizmom. Naravno, najrazočaraniji su - njih čak 86 posto - stariji građani. Na zahtjev da ocijene svoja iskustva iz doba komunizma, većina - 59 posto - kaže kako su im iskustva i dobra i loša. Uglavnom dobra iskustva iz tog doba ima samo 14 posto, a uglavnom loša 26 posto. (Večernji list)

RAČAN NAJBOLJI PREMIJER DOSAD

"Večernji list" je na Internetu proveo anketu o tome tko je najbolji hrvatski premijer, u kojoj je najviše glasova osvojio aktualni predsjednik Vlade Ivica Račan. Od 4576 korisnika Interneta koji su se odazvali našoj anketi za njega je glasovalo 40,8 posto. Njegov prethodnik Zlatko Mateša osvojio je 31,1 posto glasova. Prvi hrvatski premijer, sadašnji predsjednik države Stipe Mesić, dobio je čak 9,2 posto glasova u konku-renciji za najboljega premijera, samo nešto manje od Nikice Valentića. Josip Manolić dobio je samo 2,1 posto, Franjo Gregurić 4,1, a Hrvoje Šarinić 2,4 posto glasova. (Večernji list)

lesnih čuvara i pripadnika svečanih postrojbi u svečanin. orama. Pod njegovim zapovijedanjem bili su i pripadnici 1. gardijskog zbruga, posebne borbene postrojbe unutar 1. hrvatskog gardijskog zbora, koja je bila namijenjena za tzv. specijalne zadaće. Priče o tome čime su se bavili Čukovi gardisti bile su različite, no ono što im se zasigurno ne može osporiti je opremljenost i logistika kojom su raspolagali.

Večernjak doznaje da će od HGZ-a biti stvorene tri manje postrojbe koje će, čak i zbrojene, biti znatno manje u odnosu na ono što je Zbor dosad bio.

Tako će iz Zbora biti izdvojena i formirana počasno-zaštitna bojna za počasne i protokolarnе namjene. Takva postrojba nalazi se u sastavu svakog državnog protokola ili Ministarstva obrane, a najčešće se primjenjuje u protokolima u kojima su uključeni visoki državni dužnosnici. Ta bi postrojba, osim protokola, trebala biti uključena, ali ne isključivo samo njeni pripadnici, i u poslove osiguranja predsjednika države, odnosno osiguranja Ureda predsjednika.

Od drugog dijela Zbora, onog koji je dosad bio raspoređen na osiguranju rezidencijalnih objekata na Brijunima, bit će, potvrdio nam je ministar Radoš, formirana mala mornarička satnija. Ona će na sasvim drugačiji i znatno diskretniji način brinuti o sigurnosti na brijunskom otočju. Podsjetimo na negodovanja lokalnog stanovništva dosadašnjim ponašanjem vojnika 1. HGZ-a, bahatošću i čestim preletima helikoptera, zabranama ribarenja i kupanja....

Treći dio 1. hrvatskog gardijskog zdruga, borbene jedinice unutar zbora, bit će u novom prerasporedu snaga ukomponiran u sastav 350. Obavještajne brigade. Postojanje te postrojbe objašnjavano je više puta, a ona se nalazi pod izravnom ingerencijom i zapovjedništvom Glavnog stožera Oružanih snaga.

Ostali djelatnici bit će, nakon što se postrojba rasformira, raspoređeni po gardijskim brigadama. (Večernji list)

POVRATNICI PREMA RIJEČIMA GLASNOGOVORNICE UNHCR-a U SRJ, OVE SE GODINE BRZINA POVRATKA IZBJEGLIH U HRVATSKU UDVOSTRUČILA: **Svakoga tjedna dva konvoja Srba povratnika**

Tek potkraj ove godine Visoki komesarijat UN za izbjeglice sastavit će popis izbjeglih osoba iz Hrvatske i tada će se znati svi podaci. Tim je riječima glasnogovornica UNHCR-a u Beogradu Maki Shinoshara odgovorila na pitanje Večernjeg lista zna li se točan broj osoba u SRJ koji se žele vratiti u Hrvatsku.

Prema podacima iz 1996. godine, oko 300.000 izbjeglih osoba iz Hrvatske boravi u SRJ, priopćila je M. Shinoshara. Prema Neslužbenim podacima, do sada se u Hrvatsku vratilo oko 45.000 osoba. Nemamo točne podatke o broju onih koji se žele vratiti, onih koji žele steći samo hrvatske dokumente pa otići u treće zemlje i onih koji žele trajno ostati u SRJ.

M. Shinoshara dodala je da su uvjeti za povratak u Hrvatsku sada osjetno poboljšani, misleći prije svega na sigurnost povratnika i suradnju

s hrvatskim vlastima. O problemima koji se javljaju pri povratku, kao što je uhićenje nekoliko povratnika, razgovarat će se na tripartitnom sastanku 12. o. m. u Ženevi gdje će se sastati predstavnici Hrvatske, jugoslavenske vlade i UNHCR-a. Prema riječima glasnogovornice UNHCR u Beogradu, ove se godine brzina povratka u Hrvatsku udvostručila - dva puta na tjedan konvoji u organizaciji UNHCR-a kreću iz SRJ prema Hrvatskoj.

- Hrvatska vlast nikakvom odlukom nije ograničila broj onih koji se žele vratiti - istakla je glasnogovornica. Službeno smo od Zagreba obaviješteni da će Hrvatska ove godine primiti sve izbjeglice koji se žele vratiti u Hrvatsku. (Večernji list, 8. rujna)

SRBIJA

"NAJVEĆEG FAVORITA" SRBIJANSKE OPORBE ZA PREDSEDNIKA SRJ MNOGI ZOVU "ŠEŠELJ U FRAKU"

Koštunica protiv Daytona, Kumanova, Haaga...

Prema najnovijim istraživanjima i anketama u Srbiji, kandidat Demokratske oporbe Srbije (DOS) Vojislav Koštunica uvjerljivo, sa 700.000 glasova više od S. Miloševića, vodi u utrci za mjesto predsjednika SRJ. Njega, prema novinskim napisima, krase skromnost, poštenje i principijelnost, vjera u demokraciju i vladavinu prava. On je, uz to, jedini predsjednički kandidat čije ime nije vezano niti za jednu političku ili gospodarsku aferu, odnosno nikada nije surađivao sa Slobodanom Miloševićem.

No, nekim svojim izjavama Koštunica dovodi u dilemu svoje potencijalne glasače, odnosno svoju demokratsku opredijeljenost.

Koštunica tako optužuje Miloševića da je "izdao i uništio zemlju", te ga osuđuje da je "potpisao najviše kapitulacija" i kritizira ga zato što je potpisao mirovne dogovore u Daytonu i Kumanovu!? Sam se, opet, sa

kalašnjikovom u rukama slika (negdje na Kosovu) i deklarira kao "tvrdi srpski nacionalist". Znači li to da bi po Koštuničinim mjerilima, aktualni predsjednik SRJ bio "dobar predsjednik" da je ostvario samo vojne pobjede, odnosno san o nekakvoj velikoj Srbiji? Na kraju je ustvrdio i da neće dopustiti, ako pobijedi, da Milošević bude izručen Haškome sudu.

Sud za ratne zločine u Den Haagu on ne priznaje a optužnicu protiv Miloševića ocjenjuje apsurdnom "upravo kao i NATO-vo bombardiranje SRJ". Ovakvi stavovi, po nekim procjenama u Beogradu, ipak su samo marketinški potez "za domaću uporabu", a Koštunica će biti mnogo blaži ako zaista pobijedi.

No, zbog ovakvih stavova ili nečeg drugog, u Srbiji mnogi predsjedničkog kandidata DOS-a nazivaju "Šešeljem u fraku".

(Večernji list, 6. rujna)

SJEDNICA STALNOG VIJEĆA OESS-a O CIJENI POVRATKA PROGNAHNIH NA PODRUČJU BIVŠE JUGOSLAVIJE

Hrvatska očekuje znatnu financijsku potporu

Jučerašnje zasjedanje Stalnog vijeća Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) u Beču bilo je obilježeno govorom predsjedatelja Nadzornog odbora za povratak prognanih i izbjeglih na područjima bivše Jugoslavije u sklopu Pakta za stabilnost jugoistoka Europe, Hansa Koschnicka, koji je povezao dvije glavne teme - realizaciju projekta povratka izbjeglih i raseljenih osoba u svoje domove i vruću, ali presudnu, temu financijske potpore u raspletanju toga gordijskog čvora.

Govoreći o povratku u Hrvatsku, u BiH, kao i SRJ, Koschnick je izjavio kako je, u dugoročnom smislu, povratak prognanih i izbjeglih na područjima bivše Jugoslavije temeljni ključ uspostave trajne vojne političke i svake druge stabilnosti na tom području.

Nova hrvatska vlast, istakao je Koschnick, koja se pokazala odlučna u provedbi demokracije, vladavine zakona i zaštite ljudskih prava pridionijela je napretku procesa povratka u RH. Naravno, cijena tog procesa nije mala i stoga međunarodna zajednica mora računati da bi u najvećem dijelu trebala izdvojiti znatna financijska sredstva, s obzirom na to da ni Hrvatska, ni BiH, niti SRJ nemaju za to dovoljno novaca.

Komentirajući Koschnickovo izlaganje pred Stalnim vijećem OESS-a, veleposlanik RH pri Misiji OESS-a u Beču Mario Nobile rekao je kako izuzetno korektno Koschnickovo izvješće sadrži za Hrvatsku važnu konstataciju, kako RH treba pomoći ne samo za povratak nekoliko desetaka tisuća hrvatskih državljana srpske nacionalnosti, koji su sada na području BiH i SRJ, nego za sve povratnike, koji se vraćaju u Hrvatsku bez obzira na to odakle dolaze i koje su nacionalnosti.

(Večernji list, 8. rujna)

Za vrijeme predavanja dr. Marka Veselića

Nastavak sa str. 4

članove njegove obitelji. No, takvo ponašanje prešlo je sve granice pristojnosti i civiliziranog ophođenja i nedopustiv je primjer za kojim se onda mogu povoditi i drugi.

U namjeri da se spriječe neistinite i zlonamjerne tvrdnje o imovini, obitelj Tuđman je zahtjev za provjerom imovinskog stanja, sa svom dokumentacijom, dostavila Vladi još u veljači ove godine. Zato najenergичnije tražim u svoje i u ime moje obitelji da Vlada u što kraćem roku objavi rezultate istrage za koju gospodin Mesić tvrdi da je Vlada provodi. Ako Vlada to ne učini, i ona će biti suodgovorna što dopušta da se blati ime pokojnog predsjednika Tuđmana i njegove obitelji. (Večernji

Nikola Puljić: *Majka Božja* KAMENITIH VRATA

Šesnaestog studenog 1242. godine kralj Bela Četvrti Zlatnom bulom proglašava Gradec slobodnim gradom. Građani Gradeca obvezni su svoj grad, o svome trošku, opasati obrambenim bedemima i utvrdama. Poučeni provalom Tatara nisu oklijevali ograditi i utvrditi svoj grad. Već 1266. po uzoru na srednjovjekovne utvrđene gradove, Zagreb postaje dobro čuvanim i utvrđenim gradom u koji se moglo ući samo kroz dvojna vrata: Kamenita vrata okrenuta istoku i Dverca, okrenuta zapadu. Kasnije su potrebe iziskivale da ih se sagrađi više, jer dvojna vrata nisu dozvoljavala potrebe tako velikoga grada kakav je Zagreb. Ipak, Kamenita vrata i Dverce bijahu od uvijek glavni izlazi i ulazi Gradecana. Svekolika povijest grada i ovoga dijela Hrvatske prolazila je ovim vratima, ostavljajući svoje pečate u njima, u gradu i čitavoj Hrvatskoj.

Utvrđena Kamenita vrata dobro su sačuvana sve do naših dana i danas ih grad čuva kao vrijedan povijesni spomenik i spomenik kulture najviše kategorije. Skladno su uklopljena u blok građevina koje su kasnije građene i najbolje su sačuvani spomenik staroga Zagreba. Sadašnji oblik Kamenita vrata dobila su 1760. godine. Možemo zahvaliti samo pukom slučaju što je Zagreb sačuvao tako vrijedan spomenik, svoja Kamenita vrata, od rušenja. Ne od Tatara, niti od Turaka, nego zbog jednog ludog kočijaša koji se neprimjerenom brzinom, jureći svojim dvopregom, prevmuo (1880) baš u Kamenitim vratima. Povodom toga događaja sastalo se gradsko zastupstvo koje je odlučilo da se Kamenita vrata sruše i proširi ulica za kočije koje tuda prolaze. Osuđenim na rušenje, Kamenita vrata nisu mogle spasiti ni pametne glave toga vremena, koje su bile protiv rušenja, ni povijesna značenja i domoljublje, niti povijesno-umjetničke i sakralne vrijednosti, već prazna gradska blagajna iz koje nisu mogli izdvojiti ni groša za njihovo rušenje. U budućnosti bude kočijama dopušten prolaz samo bez konja i zaprega: pješice kao i ostalim građanima. Pošto se mnogi nisu pridržavali novih odredaba, postavljeni su željezni stupovi koji i danas tamo stoje.

U udubljenju tih prelijepih gradskih vrata nalazi se kapelica Majke Božje Kamenitih vrata. Iz davnina se tu štuje Gospe Kraljice Svijeta za koju se osobito proćulo 1731. kad je, u posljednjem danu svibnja mjeseca, Kaptol i Gradec poharao strašan požar. Čuveni hrvatski povjesničar toga doba zagovornik reformi Marije Terezije, Adam B. Krčelić, pišući o požaru, ističe kako je Gospina slika - nađena u paljevini poslije požara - ostala cijela i posve neoštećena, dok joj je okvir sasvim izgorio. Ta Gospina slika na platnu veličine 57x47 cm potječe iz šesnaestog stoljeća i jedna je od najstarijih Gospinih slika što ih zagrebački sakralni prostori uopće posjeduju.

Poduzetna donatorica udova Modlar, godine 1731., smjestila je tu sliku u lijepi barokni oltar koji je ugrađen u udubljenju Kamenitih vrata gdje i danas krase ovaj značajan gradski krivotok, ova stara gradska vrata u kojima mnogi namjernici nalaze utjehu i odaju počast i iskazuju zahvalnost čudotvornoj Gospi Kamenitih vrata. Oltar je s Gospinom slikom bio otvoren sve do 1778. i sve je bilo svakome dostupno i lako dohvatno. Osim ljubavi i štovanja svoje zaštitnice, Zagrepčani su i čuvari svojih svetinja. Tada je zagrebački majstor Ivan Kort iskovao prelijepu baroknu željeznu ogradu koja resi i štiti oltar i Gospinu sliku. Na oltaru iznad slike stoji zapisano: "Pomoćnica u svim nevoljama i protiv požara."

Pomoćnica u svim nevoljama... Bože, koliko nevolja, od pamti-vijeka, razara ovaj svijet?! Na koje se sve načine ljudi bore protiv nevolja, i koliko su ljudi bespomoćni u golemim nevoljama?! Ljudi se obraćaju Pomoćnici u svim nevoljama, Pomoćnici u milosti njenoj, Majci Božjoj Kamenitih vrata. Mnogima je pomogla, ispunila im želje, molbe i uslišala njihove molitve. O tome svjedoče mnogobrojne mramorne ploče zahvalnosti: one stare, davnjašnje, i ove sadašnje: jučerašnje, današnje... "Hvala Ti, majko!" Na bijelom, crnom i svakome mramoru. Bijelim, crnim i zlatnim slovima, urezanim i upisanim u vječnim željama i hvallama, nalijepljenim na stijenama Kamenitih vrata. Oko Gospina oltara i svuda uokolo. Žarko plamenje voštanica - kao jedno veliko žarko sunce - osjajiva poruke i molitve. Zavjeti, zahvalnice, molbe i želje - krase ova stara, sveta gradska vrata...

Svijeće plamsaju ci dan. Od jutra do mraka. Svaki dan. Sve dok traju, stapajući se u vlastitu sjaju, u svojoj toplini, u dušama vjernika. A one najveće, najkasnije upaljene, dočekuju jutarnje prolaznike, hodočasnike Gospi od Kamenitih vrata, njenim zahvaljiteljima i moliteljima i pretope se u nove plamsaje zahvalnosti Majci Božjoj Kamenitih vrata.

Stranica 18

Prolaze ljudi, žene, djeca, ponajvećma oronule starice. Pale svijeće, zastajkuju i mole...Prekriže se i - odu. Dolaze drugi, i oni kojih se to ne tiče: prođu i nestanu. I tako redom: molitve, želje, sućuti. Duh moga grada živi u Kamenitim vratima pred licem "Pomoćnice u svim nevoljama..."

Ovo je jedino zagrebačko svetište kroz koje prolaze svi građani, vjernici i ateisti, u kojem cijeli dan traje molitva, iz koje ljudske suze kaplju u otopljeni vosak i isparavaju se prema Nebu. Plamenovi svijeća cijuju pod suzama: I tako stoljećima utjeha duše Gradečana teče kroz Kamenita vrata, sjedinjuje Kaptol, Gradec i Donji grad u jednu sjajnu i jedinstvenu hrvatsku krunu kojom se kitim i dičim. I zbog toga ne mogu otići, ne mogu ostaviti ova sveta vrata sviju građana ovoga grada, nego čitam otvorenu knjigu mramornih listova, ispisanu tijekom duga vremena... "Majko Božja! Hvala ti na ozdravljenju naše Zdenkice! Obitelj Šurbek! Nikako da mi se pogled odlijepe s mramornih stranica ljudskih patnji, trenutaka sretnih ushićenja, zahvalnosti, bola, molbi..." "Majko Božja Kamenitih vrata i sv. Ante uslišali su i pomogli spasiti nas od nevolje. Franjo i Zorka Kovač" Gospi Kamenitoj obraćaju se djeca i roditelji, brojni štovatelji i vjerovatelji. I koga ne bi dirljive molbe i zahvalnice potakle na razmišljanje o ljudskim patnjama... "Majčice Kamenita! Hvala ti što si ozdravila našeg tatu i molim te da čuvaš našu obitelj. Obitelj J. Kos"

Spomenik sv. Jurju ispred Kamenitih vrata

Nekad davno, u srednjem vijeku, tu je, blizu Kamenitih vrata, postojala crkva Svete Uršule. Spomen na tu crkvicu javlja se prvi put 1397. godine u jednom gruntovničkom zapisu u knjizi gradskih posjeda, kao vlasništvo Franciske de Mezo. Gospoda Franciska upravo te godine dariva svom mužu Ivanu Gračini "na potpunu uporabu svoju kuću i crkvicu Svete Uršule". Trideset pet godina kasnije (1432) kao vlasnica imetka Ivana Gračina, pa tako i crkvice Svete Uršule, javlja se kćer Lucija, koja navedene zgrade s crkvom i nekim zemljištem, dariva svom drugom mužu Mihajlu "za uvijek i na potpuno raspolaganje". Ne zna se točno gdje je postojala crkva Svete Uršule pokraj Kamenitih vrata. Budući nigdje nije navedeno mjesto gdje je točno stajala crkva Svete Uršule, ona se - prema kanoničkoj vizitaciji iz godine 1622. - morala nalaziti u blizini gradskoga zida koji se, kao obrambena utvrda, protezao sjeverno od Kamenitih vrata. Dakle, po toj vizitaciji mogli bismo tu staru zagrebačku crkvicu smjestiti unutar gradskoga zida, otprilike, na mjesto današnje kuće broj četiri u Opatičkoj ulici, nedaleko Gospina svetišta u Kamenitim vratima.

Crkva je imala jedan oltar i križ na tornju. Bila je vrlo skromna po izgledu. Poslije 1622. godine kada je kanonička vizitacija obavila pregled gornjogradskih crkava, pošto ni tada nije služila svojoj svrsi - jer je već bila desakralizirana - više se crkvice Svete Uršule nigdje ne spominje. Katedralni arhiđakon, kanonik Benko Vinković, obavivši pregled zagrebačkih crkava, predlaže rušenje oltara kako bi ga upotrijebili u nekoj drugoj crkvi, te da se makne križ kojeg treba skloniti i zaštititi od propadanja.

U drugoj polovici sedamnaestog stoljeća pojavila se istoimena crkva Svete Uršule na Markovom trgu. Ne zna se je li preseljena ona Sveta Uršula kraj Kamenitih vrata. Ako jest onda je njena sudbina ravna

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 66, 15. IX. 2000.

Mojim očima (i srcem)....

Kaže se 'tko čeka, dočeka'... Eto, i ja sam dočekala da je jedan članak "Mojim očima..." dodirnuo nekoga toliko da je uzela pero u ruke i napisala par redova - onako, iz srca! No, prije nego vam predstavim sjećanja gđe. Goranke Lulić, moram malo napisati o gradu gdje je proživjela svoju mladost i ostavila srce. Kaže se da se mladost ili ono što smo prvo omirisali, doživjeli, osjetili ili ugledali ostaje zauvijek u nama htjeli mi to ili ne. Eto, gđa. Lulić je svojim krasnim riječima opisala ono što svatko od nas nosi u svom srcu: uspomene, koje su dio nas.

No, prije svega koliko znate o Karlovcu, rodnom gradu gđe. Lulić?

....Karlovac....jedan je od rijetkih gradova koji zna točno datum svojeg utemeljenja, 13. srpnja 1579. godine. Izgrađen je u obliku šesterokrake zvijezde, čiji su krakovi "šančevi" u koje se mogla puštati voda i tako onemogućiti Turcima ulaz u grad. Grad je kao tvrđavu dao sagraditi nadvojvoda Karlo Habsburški, a legenda kaže da je u temelje tvrđave ugrađeno 900 glava turskih vojnika, koji su pali u bitci kod Dubovca. Kao u prošlosti, tako i do današnjih dana, Karlovac je uspio obraniti i očuvati Hrvatsku da ju neprijatelj ne prepolovi ili zauzme, jer je u tome dijelu Hrvatska široka svega 60 km!

....Karlovac.... naš jedini grad čak na četiri rijeke; ušće Korane u Kupu i pritoke Dobra i Mrežnica. Smješten je samo pola sata vožnje od Zagreba, na raskrižju cesta za Rijeku, Senj i Plitvice, pa onda dalje za Split. U tom gradu, središtu Pokuplja, živi oko 100.000 stanovnika. Grad Karlovac prepun je vrijednih povijesnih spomenika, od Oružane (1783) ranobarokne crkve Sv. Trojstva (1683.), pa Franjevački samostan iz XVII. st. sa muzejom, a u palači Frankopana iz XVII - XVIII st. smješten je Gradski muzej. Na rubu grada dominira srednjovjekovna tvrđava Dubovac iz XII. st., koja je pretvorena u hotel.

Malo iz povijesti... u 18. st. Karlovac postaje najjače trgovačko središte u Hrvatskoj. Tri glavne ceste prometnice bile su Karolina, Lujzijana i Jozefina i spajale su kopno s morem. S vremenom Karlovac je dobio i željeznicu, a četiri rijeke Kupa, Korana, Mrežnica i Dobra omogućavale su i vodeni promet. Karlovac se je s godinama sve više razvijao kao kulturno središte, a tome svjedoče brojni velikani što su stasali u njezdrima ovog prelijepog grada. Da spomenemo samo neke od njih: Ivan Mažuranić, Ljudevit Gaj, Dragojla Jarnević, Radoslav Lopasić (pisci i pjesnici); Slava Raškaj, Vjekoslav Karas, Alfred Krupa, Ljudevit Šestić, Blaž Čuk, Danijel Butala, Višnja Ercegović (slikari); Nikola Tesla istražitelj i izumitelj, braća Seljan, svjetski putnici i putopisci. Danas u Karlovcu ima oko tridesetak škola, među njima tri visoke škole. Najpoznatija je ipak karlovačka Gimnazija u kojoj su sticali znanje mnogi značajni ljudi kao Nikola Tesla, Vjekoslav Karas ili Ivan Mažuranić. Grad parkova koji ima čak 40 hektara perivoja te oko 17 km dugačkog drvoreda...grad poznat širom svijeta po karlovačkom pivu....

....Karlovac, grad mnogobrojnih stanovnika, koji su nastanjeni u različitim predjelima grada: od Ilovca, Banije, Gaze, Dreznika, Rakovca, Dubovca, Lušćice do same jezgre grada.... grad bogat mladošću, na putu prema dobroj budućnosti...

Ovo je tek samo malo o gradu Karlovcu, jer ovo nije "službeni" članak o Karlovcu. To ćemo učiniti drugom prilikom. No, vratimo se pismu gđe. Lulić, koja nam piše:

"Članak "MOJIM OČIMA (i srcem)... potakao me je na razmišljanje o mojem djetinjstvu i odjednom su u meni oživjele uspomene tako snažno, da gotovo mogu čuti zvukove grada moga djetinjstva, koji su do sada živjeli pritajeno u dubini moje svijesti, a trebalo je tek malo podstreka da postanu opet tako bliske i drage...

.... zvona crkve što se oglašavaju svaki dan točno u podne, pa onda opet da pozovu na večericu ili pak isprate na zadnji počinak...

.... sirena tvornice, što objavljuje početak radnog dana, dok sam još polusnena lješkarila u krevetu ili ona kasno u večer s otužnim zavijanjem završava naporan dan... i ona u 2 sata poslije podne, kad bi radnici pohitili svojim kućama, svojim obiteljima...

....vlakovi što dolaze i odlaze uz tutanj lokomotive...

....i dani sajma, tržnica - ona velika svakog petka - te ona manja svakodnevna, proštenja, licitari i gvir, Sisveti sa na stotine svijeća i stotine vijenaca, Sveti Nikola, polnočke i Božići...

....bor s pravim jabukama i bombonima umotanim u "srebrni" papir, posrebrjeni orasi...

... i maškare uz obilaženja od kuće do kuće, dok nam je najveća nagrada bila ako nas susjedi nisu prepoznali...

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 66, 15. IX. 2000.

KARLOVAC

... i Uskrs kad smo svi ushićeni tražili svoj skromni poklon i pisanice u gmlju... i Ivanjski krijesovi dok smo puni želje za pobjedom slagali gmlje....

Crveni krovovi dio su i moga djetinjstva, a zahvaljujući Vašem napisu oživjeli su uspomene u meni na moj rodni Karlovac, koji nosim duboko u srcu.

Goranka Lulić

Ne znam da li išta treba dodati ovim riječima, tek veliko hvala za dijeljenje Vaših uspomena i sjećanja sa svima nama ne samo ovdje u Torontu i okolici, već i svugdje gdje HRVATSKA ISKRA dolazi.

Valentina

Pozdravi iz Mendoze čitateljima HRVATSKE ISKRE

Josip Crnko (Vinica) akademik arg. Akademije za poljoprivrednu znanost, Milan Prošen (Rijeka), Živko Malnar (Lokve), N. Vuković, Mirko Brkljačić (Zagreb), German Cveljić (Rijeka), Ivan Agnić (otok Čiovo), Drago Devčić (Karlobag), Milan Tokić (Benkovac) - prijatelji iz Mendoze, koji svake subote zajedno uživaju u dobroj kavi i prijateljskim razgovorima.....

Rujan....

Prvi veter me donese

i hiti me mom prek lese,

još me malo potira do poceka

i tu jutro z menom čeka.

Na tre reči - jesenščok je mesec tu,

prepoznaju me si po žotom listu,

po jesenski ruži ko se je rascvela

i po dnevnima ke kožežu čudej dela.

I po tikvi zreli i po vozima kuruze,

i po lagvu i po preši,

a i po lepom svetku - mali Meši.

Hrvatski kajkavski kalendar 1996.

RASTE NAPETOST UOČI "SAVEZNIH IZBORA" KOJI SU PODIJELILI "DRUGO OKO U GLAVI"

Crna Gora u boj kreće, pola hoće - pola neće!

Dvojica mladića ispod prozora hotelske sobe u Podgorici glasno se prepiru oko toga treba li izaći na izbore 24. rujna. Nakon prvih argumenata lako je zaključiti tko je simpatizer aktualnoga crnogorskog predsjednika Mila Đukanovića, dakle za suverenost Crne Gore, a tko za Momira Bulatovića, odnosno za Miloševićev koncept stvaranja još jedne Jugoslavije, ponajviše zato da bi on mogao još jednom postati predsjednik. Kako se skupina povećavala, svađa je bivala sve žešća. Zbog "nemilosrdne" urednice i rokova morao sam prekinuti slušanje vrlo zanimljive rasprave zatvaranjem prozora. Psovke i uvjeravanja s druge strane zida bili su toliko žučljivi da su unatoč "izolaciji" dopirali do autora na čijem je laptopu nastajala ova "Večernjakova" priča o Crnoj Gori.

- Predsjednik Milo Đukanović odavno je finalizirao modernu državu sa svim atributima samostalnosti i nedostaje mu jedino narod - bila je izjava jednoga cinika i prva bilješka za ovaj tekst odmah nakon prelaska Debelog Brijega.

Od Njogoša do danas, nije rijetkost da se dvojica rođene braće deklariraju jedan kao grlati Sribin, a drugi kao zakleti Crnogorac. Po tradiciji, ali i vicu, prvi ima "jako izdužen vrat i prevelike uši", jer se stalno upinje vidjeti kakav je urod pšenice u Vojvodini, ali i da dobro oslušne što se događa u Beogradu, kako bi zauzeo "ispravan stav o zajednici sa sestrom Srbijom, bez alternative", a drugi ima na umu samo slavno Cetinje i željno iščekuje da se crveni "barjak krstaš" čim prije zavijori na East Riveru.

Sada je već sigurno, tvrdili su nam dobro obaviješteni, da su se u Crnoj Gori, bez obzira na stranačku pripadnost, već iskristalizirala dva žestoko sučeljenja politička bloka. Prvi, onaj uz Đukanovića, koji ne želi zajednicu sa Srbijom, već sa svijetom, i drugi, Bulatovićev, koji želi suprotno. Za Bulatovića i njemu slične Crna Gora ne postoji i zato su na oltar novokomponirane Jugoslavije spremni prinijeti i žrtvu bratske krvi! Tu skupinu nazivaju "Danajci" jer su prepoznatljivi i po tome što se svakog jutra okite stranačkim listom "Dan", službenim glasilom Bulatovićeve SNP-a, a u biti biltenom beogradske "crveno-crne koalicije".

Sotoniziranje Đukanovića

Što zbog predstojećih "saveznih izbora", koje službena Crna Gora, na temelju nedavno izglasane skupštinske rezolucije, ne priznaje, što zbog toga naraslih tenzija, ovdje se svi boje rujna, koji već postaje užareni od paklenoga kolovoza. Vidi se to čim se prijede državna granica i iščitaju naslovi tamošnjih tiskovina. No, ponajviše se to vidi kada se razgovora s doslovce svim politički obojenim građanima. Iako se posvuda osjeća zveckanje oružja, sve je još u domeni medijskoga i političkog rata. Beogradske tisak, koji u Crnoj Gori ima brojne konzumente, uglavnom sve češće i bez ikakva obzira, sotonizira sve što se zove crnogorsko, osobito Đukanovićevu. Njih se najčešće časti komplimentima "odnarođena vlast", "mafiokratija", "NATO-plaćenici", "sluge Zapada" i sl. Istom se terminologijom koristi i nova TV-mreža "YU-info", koja svoj program emitira putem predajnika instaliranih u vojarnama Vojske Jugoslavije u Crnoj Gori?! No, kako je službeno startala i crnogorska državna "antikampanja" predstojećih saveznih izbora, nakon prijašnjega priličnog ustezanja od korištenja istoga kalibra teških riječi, ovih dana znatno su glasniji i žustriji i crnogorski službeni mediji. Osobito kad je posrijedi odnos s Miloševićevom Vojskom Jugoslavije, koji karakteriziraju sve češći incidenti i "bliski susreti treće vrste" s pripadnicima MUP-a lojalnog Đukanoviću.

Vojska, koja sve više tamošnjim građanima i turistima ledi krv u žilama, već odavno trenira strogošću. Drastičan primjer jest nedavno maltretiranje posade hrvatskoga broda "Dea" koji je u Boku došao na najavljeni remont. No, vojska se sve više "odaziva" i na pozive koje nitko nije poslao. Sada "domovinu" brane barikadama postavljenim čak i na kozjim stazama uz granicu Republike Srpske (BiH) i Albanije. Navodno se time sprječava šverc. Balvani na lokalnim putovima uz sve češće prosvjede stanovnika, poput onih u okolici Pljevlja ili Nikšića, i ostalu "ikonografiju" neodoljivo podsjećaju na Hrvatsku devedesetih. Antivojno raspoloženje sve je prisutnije i u Herceg Novom, gdje je vojska zapriječila i najkraći put između toga grada i Trebinja, kojim preko

Vrbanja i padina Orijena, dijelom i iznad Konavala, sada mogu putovati jedino odabrani i provjereni aktivisti Bulatovićeve SNP-a.

Čuđenje zbog "Geparda"

Sve je češći gost ovoga grada i prvoga susjeda Dubrovnika načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije general Nebojša, koji nesrećom nosi prezime vašega reportera. Pavković se uz pompoznu najavu i do zuba naoružanu pratnju vojnih specijalaca redovito pojavljuje na kavici na središnjem trgu. Na novinarski upit koga i što već mjesecima predstavlja specijalna formacija "Gepard", na položajima u orijenskom masivu iznad Konavala, Pavković je uzvratilo kako "prvi put čuje za takvu jedinicu". Oni su nam ispričali kako, unatoč generalovu demantiranju, "Gepard" postoji i čine ga uglavnom Novljani koji su se već "oprobali i dokazali" na dubrovačkom ratištu 1991. Predvodi ih, navodno, kontroverzni Jovo Grubaš, Dubrovčanin koji je svojedobno za Karadžićeve potrebe iz Hercegovog Novog prevezio naftu za RS. Ni druge postrojbe nisu ništa manje "kooperativne" s Bulatovićem. Bez pogovora izvršavaju zapovijedi u obustavljanju gradnje putova, mostova koje financira EZ, demonstriraju silu, utvrđuju granicu... Đukanoviću najteže pada to što je vojska upostavila i tvrdu granicu između Srbije i njegove države, tako da sve carine ostaju u Beogradu.

Pokušaj rušenja Đukanovića očituje se i u uspostavljanju "plemenskih skupština" te čestih "bratstveničkih skupova". Lučonoše" i realizatori ideja koje Crnu Goru vraćaju u srednji vijek većinom su beogradski Crnogorci, a prva im je perjanica dr. Gavro Perazić. Osobito je poznat po tome što je godinama nastojao dokazati kako Prevlaka nije ni hrvatska ni crnogorska nego "isključivo srpska".

A o Prevlaci, do koje smo doplovili čamcem, u Herceg Novom smatraju kako više ne treba raspravljati. To je hrvatska zemlja koju tako treba i legalizirati. No, bilo bi dobro to učiniti tek kada Crna Gora proglasi samostalnost. Kada bi se to učinilo prije, prema njihovim izjavama, bila bi to velika opasnost za izbjivanje novih sukoba. Upravo to žele radikalisti, koji su najizrazitiji na sjeveru. Nakon lokalnih izbora, međutim, sve ih se više usidriло i u primorju.

Iz tih krajeva osobito su ljutiti na Miloševićeva trabanta Vuka Draškovića, koji iz Tivta razbija ionako krhku srbijansku oporbu.

Predvečerje rata

Vruća i neizvjesna politička jesen jednako preznojava i građane i političare. Oni koji iziđu na izbore, glasovat će protiv Crne Gore i protiv sebe", kategoričan je predsjednik Parlamenta Svetozar Marović. Tako, dakako, misle i Đukanović i svi njegovi stranački kolege.

"Svi oni kojima je stalo do državnoga dostojanstva i budućnosti Crne Gore, do svoga dobra i dobra svojih obitelji, a takvih je najviše, ignorirat će izbornu farsu 24. rujna", upozorio je predsjednik Đukanović.

Unatoč tomu što službene vlasti apeliraju na bojkot izbora, oni će se održati. Naravno, bez logistike državnih tijela. No, vojska i Bulatovićevi ljudi otvorit će dovoljno mjesta kako bi mogli realizirati Miloševićev koncept: izborima legalizirati da je Crna Gora samo jedna od izbornih jedinica, a nikako, nedajbože, samostalna republika. Prema procjenama Đukanovićevih simpatizera, na taj referendum moglo bi izaći oko 25 posto birača. Bulatovićevi, pak, smatraju kako će brojka premašiti 60 posto.

U svakom slučaju, izađe li više od 50 posto birača, Đukanovićev koncept osamostaljivanja teško će se realizirati i uz svu američku p-moć, koju ionako ima već odavno. Zbog toga su predstavnici lokalnoga SNP-a iz Kolašina uputili Miloševiću poziv da posjeti "drugo oko u glavi". Ako se odazove, a vjerojatno neće, bit će to njegov tek drugi boravak u zavičaju predaka.

Tako će tamo gdje se prošle godine za NATO-ove intervencije posprdno pjevalo "Crna Gora u boj kreće, pola hoće, pola neće" i za predstojeće izbore taj domaći šlager ponovno biti aktualan. No, više od toga, ta podijeljenost opasno prijeti eskalacijom sukoba.

Zbog toga se već u Crnoj Gori osjeća predvečerje rata. Vaš se reporter u to uvjerio upravo za pisanja ovih redaka. Momci s početka priče, naime, "prijateljsko uvjeravanje" završili su žestokom tučnjavom.

Jozo Pavković, Večernji list

Damir Borovčak: Hello Toronto – ovdje Zagreb

KRIZA MORALA

Nije dopušteno šutjeti, o zaštiti vrijednosti domovinskog rata, o moralu življenja i pisanja, o moralu i nacionalnom ponosu

NIJE DOPUŠTENO ŠUTJETI

List MI je glasilo katoličke mladeži, koji izlazi pod uzrečicom 'učini svoje za crkvu i domovinu', u svojem posljednjem broju postavlja već u naslovu uvodnika alarmantno pitanje "Tko se i zašto poigrava sudbinom naroda i države?" Tekst nastavlja s pitanjima, zašto se danas protreklo deseti, u kojemu je obnovljena i obranjena neovisna hrvatska država, učestalo proglašava "izgubljenim, najgorim, promašenim...". U tekstu se navode primjeri obezvrjeđivanja Domovinskog rata, hrvatskih branitelja, ratnih invalida, svih vrsta optužbi protiv predsjednika Tuđmana, te se upozorava na situaciju višestruko ozračja javnoga linča s unaprijed proglašenim krivcima. Slučaj proglašavanja visokih časnika lopovima i lažcima, ukazuje se kao priprema javnosti za trenutak kada će hrvatski vojskovođe, zajedno sa svojim mrtvim Vrhovnikom, biti prozvani agresorima, masovnim ubojicama i pljačkašima, te u Haagu biti optuženi zbog zločina prema čovječanstvu, a time i prema vlastitu narodu. Tko nam i zašto nameće tezu da je pokojni predsjednik Tuđman bio zapravo mafijaš i pljačkaš vlastita naroda, a da je "Hrvat tisućljeća" Tito, iako on nikada ni u primisli nije imao ideju, kamoli program stvaranja neovisne hrvatske države?

Sadašnje je vrijeme, dakle vrijeme zadovoljavanja medijske gladi i bijesa većeg dijela nahuškane javnosti, kada se svakim danom netko javno proglašava krivim, te se nehumanim i boljševičkim postupcima upućuje da svoju nevinost i čast dokazuje na sudu. Autor teksta kaže kako nije dopušteno šutjeti o onome što ubija tijelo, a pogotovo o onome što ubija dušu osoba i naroda. Naš javni život prožet je do srži takvim ubijanjem ljudi i cijeloga naroda. Nasuprot tome postavlja se pitanje kako to da se komunistička i jugoslavenska ideja, njezini propagatori i likvidatori pri tom oslobađaju odgovornosti, čak i od moralne a onda naravno i od kaznene, za zlodjela počinjena u drugom svjetskom ratu i tijekom gotovo pola stoljeća nakon njega.

Postavlja se i zaključno pitanje: Zar bi tako velebno povijesno razdoblje smjelo biti proglašeno samo povijesnom epizodom, iskakanjem koje se dogodilo jer su svjetskim policajcima duha stvari izmakle nadzoru? Čovjek se mora zgroziti kad vidi kako se hrvatskom narodu plasiraju laži kako su upravo ti čimbenici svjetske politike koji su ga za vrijeme agresije ostavili na cjedilu, sada predstavljeni kao njegovi pouzdani i dobri prijatelji, a najbolji među njima upravo Haaški suci. I na kraju slijedi upozorenje i poruka: Možemo biti siromašni, maleni, prezreni, ali ne smijemo biti slijepi niti neodgovorni za svoj narod i državu, a to znači za budućnost ljudi koji žive u ovoj zemlji. Smisao, krvlju i Božjom pomoći, stečene i obranjene slobode može se obraniti samo na jedan način: molitvom i radom za dobro Domovine. Neka u tome ne sustane nijedan Hrvat koji Domovinu poštuje i ljubi, završava svoju poruku Glasilo katoličke mladeži.

O ZAŠTITI VRIJEDNOSTI DOMOVINSKOG RATA

U slijedu istih prosudbi, hrvatska udruga za obranu vrijednosti Domovinskog rata Honos, u svom posljednjem priopćenju predsjednika Nenada Ivankovića objavljenog u Slobodnoj Dalmaciji vrlo detaljno analizira i argumentirano polemizira odnos Haškog suda prema Republici Hrvatskoj. Navode se slučajevi iz nedavne svjetske povijesti, kada se sudilo za Japanski rat, navode se primjeri iz Leipziškog i Nürnberškog procesa, izjave SAD i NATO kako je bilo nemoguće izbjeći da prilikom napada na Srbiju ne stradaju i civili, te konačno zatvaranje očiju međunarodne zajednice u slučaju rata u Čečeniji. Upravo zločini i genocid u Čečeniji na ciničan način prokazuju međunarodnu zajednicu, koja je dala moralni i pravni legitimitet Haagu u slučaju Hrvatske.

U priopćenju se objašnjava i činjenica iz međunarodne prakse na suđenjima nakon Japanskog rata, gdje se utvrdilo da oslobodilački rat kao takav ne može biti predmetom međunarodne kaznene odgovornosti.

Za Oluju, kao i za sve ostale operacije Domovinskog rata, nema apsolutno nikakve dvojbe da su bile oslobodilačke, a to znači da ne bi smjele biti predmetom međunarodnog progona i sankcioniranja. Ipak kod nas se rat, koji je u svim svojim vidovima i karakteristikama bio obrambeni i oslobodilački, i koji je nesumnjivo ugrađen u same temelje hrvatske neovisnosti i slobode, bespoštedno kriminalizira do apsurd. Ono što je pritom povijesno-politički presedan, jest to, da je jedan takav oslobodilački rat postao predmetom međunarodne istrage i kaznenog progona! I da je Hrvatski državni Sabor, u svom novom sazivu, izglasao Deklaraciju o suradnji s Haaškim sudom, koja to pravo tom sudu i bezuvjetno priznaje! Presedan kakav nije zabilježen ni u novijoj, ni u starijoj svjetskoj i europskoj povijesti.

Slično govori i dr. Miroslav Tuđman, bivši ravnatelj HIS-a, u Slobodnoj Dalmaciji od 10. rujna, kada između ostaloga kaže i o potrebi donošenja pravila političkog ponašanja, te je naglasio kako je sporno kad se o Domovinskom ratu govori samo u negativnom kontekstu, pa se sve otvorenije govori da je Republika Hrvatska stvorena u zločinu. Pri tom kaže kako nitko više ne spominje više od 15.000 mrtvih, a da ne govorimo o ranjenima i drugim stradalnicima. Nedopustivo je da ti zločini ostaju nekažnjeni dok se posljednjih mjeseci govori isključivo o zločinima obrane, a agresiju i zločine agresora više nitko ne spominje. I ta amnezija jest problem, i slijedi iz neuvažavanja nacionalnih vrijednosti.

O MORALU ŽIVLJENJA I PISANJA

Jasno je da su svi ovi problemi vezani uz pitanje osobnog i kolektivnog morala.

Nedavno je Večernji list pisao o euharistijskom slavlju u ludbreškom Svetištu Predragocjene Krvi Isusove, čijom je izgradnjom kapelice Hrvatski državni Sabor u Ludbregu prije šest godina ispunio davni zavjet iz 1739. godine u čast hrvatske državne nezavisnosti i samobitnosti. Svetu Misu predvodio je kardinal dr. Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački u miru. On je u svojoj propovijedi govorio o krizi morala u društvu, a posebno se obratio mladima, podsjetivši ih na nedavne poruke Svetoga Oca. Naglasio je, kako su u društvu prisutna kriza morala, ali se o njoj premalo govori. Tu je nabrojio sebičnost, hedonizam, materijalizam, kao aktualne grijeh današnjice. Ustvrdio je kako nam treba promjena čovjeka, promjena grješnika u pravdu i u sveca. A mladi bi morali misliti o tome, jer su izloženi raznim porocima, te napastima komotnog i lagodnog života. Moramo živjeti dostojanstveno i pravedno, te solidarno pomoći drugima, rekao je kardinal Kuharić.

Danas mnogi mladi nisu niti dovoljno informirani o svim okolnostima, činjenicama, strahotama i materijalnim posljedicama posljednje srpske agresije na Hrvatsku. Kao istina im se prikazuje mnogostruko, nepošteno, nepravedno izvrtnje i kriminaliziranje događaja, uglavnom protivno hrvatskim nacionalnim interesima. Kriza morala, sebičnosti i nezastitnosti, nažalost su uzrokovali naglo bogaćenje manjine, ali se već dulje vrijeme također potiče zloba u svim siromašnim slojevima narodne većine. Ti se ljudi namjerno putem žutoga tiska hrane aferama, skandalima, intrigama i poluistinama, te se izlažu između ostalog i sindromu mazohističkog hedonizma. Nedostatak je tu i novinarskog morala, koji narodnu dušu često hrane poluistinama, lažima, opaćinama, krivokletstvom i tako potiču naslađivanje na optužbama i blaćenjima, krivih i ne krivih pojedinaca, pomažu pri stvaranju afera i postaju suodgovorni za prijetnje nasiljem, ljudska obezvrjeđivanja, razjedinjavanje obitelji, razjedinjavanje društva i nacionalnog integriteta. A rotacija žutog tiska, upitnih senzacija, vrti se svaki dan, donoseći novinarima i vlasnicima tiska dobru zaradu na sveopćoj nesreći. Jer pri tom nacija i dalje živi u neimaštini, bez pomaka, ali još uvijek pod dojmom izbornih obećavanja i pružanju lažne nade iluzornih pozitivnih pomaka. To sve nije ništa drugo nego uvod u agoniju sveopćeg nepoštenja i nedostatka morala. Bolno je već prema sebi samom, naslađivati se na

takovoju tuđoj ili kolektivnoj, političkoj ili nacionalnoj nedaći, jer to je sve i naša osobna vlastita i kolektivna nedaća. Naime i dalje traje i prevladava ozračje javnoga linča, naizmjenice ga potiču mediji i neodgovorni političari, dok se od obećanog pravednog socijalnog pomaka i nacionalnog preporoda, te pridruživanja civiliziranoj Europi po postojecoj, izabranoj, osmomjesečnoj vlasti, ništa nije ostvarilo. Dapače socijalna kriza je produbljena, civilizacijski i međuljudski odnosi su zatrovaniji, a gospodarstvo i zakonodavstvo sve više podsjeća na ne tako davnu socijalističku prošlost. Nezaposlenost se povećava, poskupljuju energenti, klizimo u inflaciju, najavljuje se devalvacija, planski pristup uzgoja i otkupa poljoprivrednih proizvoda i dalje je u konsternaciji, postrožuju se carinski propisi kako bi se spriječila nabavka jeftinije hrane u inozemstvu, ukidaju se i smanjuju pomoći za socijalnu skrb ugroženih... čeka se naravno obećana pomoć međunarodne zajednice.

O MORALU I NACIONALNOM PONOSU

A zagovornicima isključivog poslušanja međunarodnoj zajednici samo mali pogled u susjedstvo može pokazati njezinu dvoiličnost, gdje napr. Europska komisija nije zadovoljna sa strukturnim reformama u Sloveniji. Po njima je preniska razina neposrednih stranih investicija (!), prenosi Večernji list 3. srpnja og.. Dapače Slovenija je upozorena od strane EU i na skroman napredak u području privatizacije banaka, a upozorenje se odnosi i na sporost razvoja društva i kod prodaje imovine saniranih poduzeća. Navodno bi po EU izdavanje dionica tih poduzeća ubrzalo razvoj tržišta i kapitala. Očito da bi EU rado kupovala i investirala u Sloveniji, dok se Slovenija drži jednostavnih načela: Tko drži banke i investicije taj vlada državom. Slovenski zakon odobrava maksimalnu prodaju banaka samo do 49% učešća stranog kapitala, ali čak je

Tiskovna konferencija HHO-a

Danas 08. rujna (petak) u 11,00 sati u Hotelu PANORAMA u Zagrebu, održana je druga tiskovna konferencija Hrvatskog Helsinkiškog odbora (HHO). Tiskovnu konferenciju vodio je glasnogovornik Zvonimir Trusić, koji je prisutne novinare upozorio na sljedeće činjenice:

a.. na prvoj tiskovnoj konferenciji je obznanjeno i dokumentirano da je HHO osnovan na potpuno legalan i legitiman način. I pored toga novinari su u medijima koristili terminologiju "novi" i "paralelni" HHO. A Hrvatski helsinkiški odbor je jednostavno odbor za ljudska prava i drugog HHO u RH jednostavno nema, jer postoji samo onaj koji je registriran.

b.. Od prve tiskovne konferencije do danas neki su listovi kao Novi list, Vjesnik i Nacional vršili neprekidnu orkestriranu hajku na pojedine članove HHO-a. Pitamo se što se to događa u RH i kuda ide Hrvatska, ako se zaista odbacuju svi pravni okviri i legitimno proglašava nelegitimnim, te se sotonizira, brutalno napada i lažno insinuiru, ono što je evidentno i dokumentirano. Takvi će se postupci pojedinih novinara morati na sudovima pravno dokazati.

c.. na pitanje o napisu u Nacionalu Trusić je utvrdio da je transkript lažan i da će se to dokazati, a protiv novinara Nacionala povesti sudski postupak.

Tajnik HHO Milivoj Zagrajski je upozorio novinare:

a.. traži se minimalni profesionalizam od novinara i izvijestitelja;

b.. u vremenu između tiskovnih konferencija nitko nije od novinara kontaktirao HHO, ali su se pisale različite neistine o pojedinim članovima HHO-a;

c.. HHO se neće opterećivati s privatnim haragama pojedinih novinara, već će podizati tužbe;

d.. napomenuo je da rješenje o registraciji HHO ne podliježe nekom novom pravnom postupku već je pravomoćno tako da sve objede nekih pojedinaca iz bivšeg HHO-a su pravno ništavne;

e.. znak i naziv HHO su zaštićeni u RH te se očekuje međunarodna registracija i priznavanje prava na rad;

f.. zatražen je Statut od centrale HHO i 1. član Statuta kaže kako se u pojedinim zemljama priznaju samo pravno utemeljeni odbori a to smo upravo mi;

g.. građani se već javljaju i traže zaštitu od HHO-a;

Predsjednik HHO-a dr. Natko Kovačević je također istaknuo sljedeće:

a.. HHO je zatražio od Županijskog državnog odvjetništva privremenu i trajnu zabranu rada bivšeg HHO-a koji vode Puhovski i Aganović;

b.. novinarima je podijeljen dokument od 27. 9. 1989.g. gdje se vidi da je tada Natko Kovačević bio jedan od 14 članova radne grupe Inicijativ-

Stranica 16

i taj teoretski postotak nerijetko puno manji. To samo znači da se naš susjed ne boji upozorenja i eventualnih kvazi prijetnji EU, već je odlučio ići vlastitim putem, polako ali sigurno. Pri tom očito i ne želi rasprodavati svoje nacionalne resurse. A ipak dobiva povjerenje Europske unije, kako bi i prije uključena u EU na Hrvatskoj vježbali strogoću schengenskih granica. Da Slovenija nije jedinstven primjer vlastite strategije a time i djelomičnog neposlušanja EU, svjedoči još jedna druga mala zemlja. Ne previše bogati i zemljopisno izolirani Island, također se uspješno nosi sa sličnim problemima želje za vlastitom strategijom napretka ali i nacionalnog očuvanja.

Kriza morala kod nas je i dublja nego što u stvari i mislimo. Stoga, ako želimo sami sebi dobro, moramo se upitati, što to dobivamo novim i novim zahtjevima Haaškog suda, u što nas to ustvari gura međunarodna zajednica. Zašto nas ustvari i nadalje okrivljuje, ponižava i osiromašuje, jeli zato da nas na kraju uvreba kao jeftinu robu na rasprodaji? Dokle može ići taj naš mazohizam prema vlastitom ponosu, vlastitoj naciji i u krvi stečenoj državi, kao osnovi garancije slobode. Kada rasprodamo svoj nacionalni ponos, kroz bespogovorno dodvoravanje Haaškom sudu, kroz ukidanje nacionalnih oznaka javnih poduzeća, napr. 'Hrvatskih telekomunikacija' koje tako redizajnirane navodno povećavaju vrijednost svojeg kapitala (sic!) i zatim idu "na bubanj", kroz prodaju preostalih banaka i hotela, pa čak i brodova nacionalnog brodo-prijevoznika 'Croatiline', što će ostati? Konačno kada rasprodamo i našu hrvatsku obalu i otoke, što nam onda još preostaje? Tada će biti prekasno upitati se o moralu i nacionalnim interesima i jesmo li mogli proći bolje kroz našu nacionalnu i sveopću krizu. A odgovor je u stvari vrlo jednostavan, moral društva počiva na moralu svih nas pojedinaca. I zato nije dopušteno šutjeti, šutjeti o zaštiti vrijednosti domovinskog rata, o moralu življenja i pisanja, o moralu i nacionalnom ponosu.

Damir Borovčak, Zagreb

damir.borovcak1@zg.tel.hr

ne skupine hrvatskog društva za zaštitu ljudskih prava koji je potpisan po Ivanu Zvonimiru Čičku. Time je predsjednik HHO želio dokazati svoje dugogodišnje iskustvo u zaštiti ljudskih prava;

c.. napomenuo je da su članovi bivšeg HHO-a ozloglašeni po svom djelovanju u tzv. SRH i to Čedo Prodanović kao zamjenik tužitelja u SRH, Žarko Puhovski kao poznati protivnik studentskih događanja 1971.g. i kasnije vodeći u prijavljivanju i prokazivanju studenata tadašnje milicije. Također je utvrdio da je bivši HHO praktično očišćen od djelatnika Hrvata

Konferenciji je bio prisutan veći broj izvijestitelja i fotoreporter: hrvatskih dnevnih listova, HINE, HRT-a i slobodni novinari.

Za Hrvatsku Iskru Toronto

Damir Borovčak

JUČER SE SASTAO SREDIŠNJI ODBOR HDZ-a

Sanader Račanu: Nije ovo 1990. da nam prijetite prstom

ZAGREB. 3. rujna - Premijer Račan glasom, ali i prstom prijeti HDZ-u. To je mogao činiti do 1990. godine, a danas smo u demokraciji i nikome se ne može prijetiti - istaknuo je jučer u stanci sjednice Središnjeg odbora HDZ-a predsjednik stranke dr. Ivo Sanader, koji je premijeru Račanu poručio: - Razmislite prije nego zaprijetite prstom.

Sanader je dodao kako HDZ traži od ministra Lučina da se javnosti očituje o slučaju Levar i da ne dopusti premijeru Račanu da prijeti HDZ-u u trenutku kad nije poznat počinitelj zločina. HDZ će na prvoj sjednici Zastupničkog doma Sabora predložiti izmjene Zakona o suradnji s Haaškim sudom, u kojima će biti protiv objektivne zapovjedne odgovornosti, a za kažnjavanje individualnih počinitelja zločina. HDZ će tražiti i saborsku raspravu o ispunjavanju Sporazuma o posebnim odnosima s Federacijom BiH i neće dopustiti da se hrvatsko iseljeničtvo isključi iz političkog života kao što to pokušava učiniti vladajuća koalicija.

Na sjednici Središnjeg odbora nije bilo riječi, rečeno je na konferenciji za novinare, o isključivanju iz HDZ-a Zlatka Canjuga, a Jadranka Kosor je istaknula da se time bave stranačka tijela jer je Canjuga pod stegovnim postupkom. Još jednom hadezeovci su ponovili kako nije točno da sadašnja vlast nema alternative, te naglasili da su upravo oni ta alternativa.

(Večernji list)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 66, 15. IX. 2000.